

**TÜRKİYE’DE GÜNCEL SANAT OLAYLARI İÇİNDE GÜNDEME GELEN
SORUNLARIN SANAT EĞİTİMİNDE İRDELENMESİ**

HATİCE HERDİLİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

RESİM - İŞ EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

ARALIK,2014

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren(...) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Hatice

Soyadı : HERDİLİ

Bölümü : Resim – iş Eğitimi Anabilim Dalı

İmza :

Teslim tarihi :

TEZİN

Türkçe Adı : Türkiye’de Güncel Sanat Olayları İçinde Gündeme Gelen Sorunların Sanat Eğitiminde İrdelenmesi

İngilizce Adı : The Analysis Of The Problems That Have Come To The Fore Within The Cument Art Events In Art Education

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecince bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı:

İmza:

Jüri onay sayfası

.....tarafından hazırlanan “
.....” adlı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından
oy birliği/ oy çokluğu ile Gazi Üniversitesi
.....Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Danışman :

Başkan:

Üye:

Üye:

Üye:

Tez Savunma Tarihi://.....

Bu tezinAnabilim Dalı’nda Yüksek
Lisans tezi olması için şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

Unvan Ad Soyad

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Servet KARABAĞ

TEŞEKKÜR

Görsel sanatlar eğitimcisi yetiştirilen Yükseköğrenim kurumlarında, sanat eğitimcisi adaylarının Türkiye’de güncel sanat olayları içerisinde gündeme gelen sorunlara ve güncel sanat haberlerine ilişkin tutumlarını ölçmeyi amaçlayan bu çalışmada mevcut durum analizi yapılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmada geliştirilen tutum ölçeğinin, görsel sanatlar eğitime katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Öncelikle çalışmamın her evresinde ilgi ve bilgisiyle bana içtenlikle destek olan tez danışmanım Sn. Yrd. Doç. Dr. Meltem KATIRANCI’ ya sonsuz teşekkür ederim.

Çalışmam boyunca her konuda her zaman desteklerini aldığım değerli hocalarım Sn. Prof. Dr. Osman ALTINTAŞ, Sn. Okt. Azimet KARAMAN, Sn. Öğr. Gör. Necmettin YAĞCI, Sn. Yrd. Doç. Himmet GÜMRAH ve Sn. Prof. Dr. Serap BUYURGAN’ a, araştırmamın yöntem kısmının şekillenmesinde bana yardımcı olan Sn. Arş. Gör. Sami PEKTAŞ’ a ve Fahri KOCAOĞLU’ na teşekkürlerimi sunarım.

İlgisi ve desteği ile her zaman yanımda olan ve çalışmamın şekillenmesinde önemli katkıları olan Sn. Öğr. Gör. Dr. Mustafa Yaşar ŞAHİN’ e teşekkür ederim.

Araştırmada kullandığım ölçeğe içtenlikle katılan tüm sanat eğitimcisi adaylarına teşekkür eder, mesleki hayatlarında başarılar dilerim.

Tez yazma sürecim boyunca manevi desteklerini esirgemeyen tüm arkadaşlarıma, Yasemin TÜMER’ e, Güneş DÜŞÜNEKLİ’ ye ve Remzi Tolga ERBAŞ’ a teşekkür ederim.

Tüm eğitimim boyunca maddi- manevi desteklerini esirgemeyen, emek ve sabırlarıyla beni bu günlere getiren, çocukluğumdan beri sanat eğitimime büyük katkıları olan ve her çalışmamı ilgiyle takip eden babam Hüseyin HERDİLİ’ ye, annem Handan HERDİLİ’ ye, kardeşlerim Ayşegül HERDİLİ, Taha HERDİLİ ve Beyza HERDİLİ’ ye teşekkür ederim.

TÜRKİYE’DE GÜNCEL SANAT OLAYLARI İÇİNDE GÜNDEME GELEN SORUNLARIN SANAT EĞİTMİNDE İRDELENMESİ

Yüksek Lisans Tezi

Hatice HERDİLİ

GAZİ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Aralık 2014

ÖZ

Araştırmada, görsel sanatlar eğitimcisi yetiştiren yükseköğretim kurumlarında Türkiye’de son yıllarda gündeme gelen sorunsal sanat olaylarına yönelik ilgi, bilgi ve önem durumlarını saptamak amaçlanmıştır. Bu doğrultuda, alan uzmanlarının görüşlerinden yararlanılarak, tez danışmanı rehberliğinde tutum ölçeği geliştirilmiş, ölçeğin pilot uygulaması yapılmış, geçerlik – güvenirlik çalışmaları yapılarak, tutum ölçeğinin son şekli oluşturulmuştur. Yapılan analizler sonucunda edinilen bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan sonuçlar açıklanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, görsel sanatlar öğretmeni adaylarının güncel sanat gelişmeleri içinde sanat sorunları konusuna yönelik algı düzeyleri tespit edilmiş olup, bu durumların sebepleri tartışılmıştır.

Bilim Kodu :

Anahtar Kelimeler : Görsel Sanatlar Eğitimi

Sayfa Adedi : 98

Danışman : Yrd. Doç. Dr. Meltem KATIRANCI

**THE ANALYSIS OF THE PROBLEMS THAT HAVE COME TO THE
FORE WITHIN THE CUMENT ART EVENTS IN ART EDUCATION**

Ph. D. Thesis

Hatice HERDİLİ

GAZI UNIVERSITY

GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES

December 2014

ABSTRACT

In this study, it has been aimed to determine the interest, knowledge and significance situations, related to the problematic art cases that have come to the fore in the higher education institutes in Turkey recently. In this respect, an attitude scale has been developed under the thesis advisor's guidance, benefiting from domain experts' opinions, the pilot scheme of the scale has been made and the attitude scale has been put into its final form with the studies on its validity and reliability. Results obtained by findings attained through analyses made have been explained. According to the results obtained, visual arts teacher candidates level of perception towards art problems among actual artistic problems has been determined and the reasons have been discussed.

Science Code :

Key Words : Visual Art Education

Page Number : 98

Supervisor : Asst. Prof. Dr. Meltem KATIRANCI

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI ve TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZ.....	v
ABSTRAC.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar VE ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xi
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Çalışmanın Önemi.....	3
1.3. Çalışmanın Amacı	4
1.4. Araştırma Soruları.....	5
1.5. Sınırlılıklar	5
1.6. Varsayımlar	6
1.7. Tanımlar.....	6
BÖLÜM II	7
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	7
2.1. Sanat Nedir?	7
2.2. Sanat Eğitimi Nedir?.....	8

2.3. Türkiye’de Sanat Eğitiminin Gelişim Süreci.....	10
2.3.1. Cumhuriyet Dönemi Öncesi Türkiye’de Sanat Eğitimi.....	11
2.3.1.1. Sanatçılar İçin Avrupa’da Eğitim Olanakları.....	13
2.3.2. Cumhuriyet’in İlanından Sonra Türkiye’de Sanat Eğitimi.....	15
2.4. Günümüzde Türkiye’de Yükseköğrenim Düzeyinde Sanat	
Eğitimine Genel Bir Bakış	17
2.5. Yüksek Öğrenim Düzeyinde Sanat Eğitiminin Sorunları	19
2.5.1. Kişisel Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar	20
2.5.2. Toplumsal Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar.....	20
2.5.3. Teknolojik Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar	21
2.5.4. Ekonomik Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar	21
2.5.5. Politik Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar	22
2.5.6. Yönetisel Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar	22
2.5.7. Çevresel Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar	23
2.5.8. Sanat Eğitimi Programlarından Kaynaklanan Sorunlar	23
2.6. Gelişen Dünya Şartlarında Yükseköğrenim Düzeyinde	
Sanat Eğitimi Programları Nasıl Olmalıdır?.....	24
2.7. Kültür Politikası Nedir?	25
2.7.1. Türkiye’de Kültür Politikalarının Gelişim Süreci	26
2.7.2. Kültür Politikaları Çerçevesinde Sanat Politikaları	28
2.8. Sanat Eğitimsi Yetiştirilen Yükseköğrenim Kurumlarında Güncel Sanat	
Haberlerinin İrdelenmesi	29
2.9. Gündeme Yansıyan Sanat Haberleri İçerisinde Bazı	
Sorunsal Sanat Haberleri	30
2.9.1. Ankara Devlet Resim Heykel Müzesi Haberi.....	30
2.9.2. “Resim Heykel Müzesinden Çalınan 30 Tablo Yakalandı” Haberi	31
2.9.3. “9 Tablonun Fotoğrafı Yok” Başlıklı Haber	33
2.9.4. “Atatürk Anıtını Altın Rengine Boyadılar” Başlıklı Haber	35
2.9.5. “Heykel Kaldırmak Artık Moda Oldu” Başlıklı Haber	36
2.9.6. “Kars İnsanlık Anıtı Artık Yok”	37
2.9.7. “Dört Mevsim Heykeli Artık Üç Mevsim” Başlıklı Haber	38
2.9.8. “Konya Şeb-i Arus Havuzu Haberi”	39

2.9.9. “Van’da Kümbetin Yanına Yapılan Binaya Tepki Dinmiyor” Başlıklı	
Haber	40
2.9.10. “‘Harem’deki Tahtı Lojmanına Taşıttı” Başlıklı Haber	41
2.9.11. “‘İzmir’deki Bim Arazisi Antik Kent Çıktı” Başlıklı Haber.....	43
2.9.12. “Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi Tarihe Karışıyor” Başlıklı	
Haber	43
2.9.13. “Burhan Alkar Heykeli” Haberi	44
2.9.14. “Edebiyat Belleği Depo Oldu” Başlıklı Haber	46
2.9.15. “Oğuz Aral’ın Parktaki Heykelini Ateşe Verdi” Başlıklı Haber	47
2.9.16. “Aşk Yağmuru Heykeli Yeniden Kemer’de” Başlıklı Haber	48
2.9.17. “Arkeoloji Müzesinde Sünnet Tartışması” Başlıklı Haber	49
2.9.18. “Tarihi Eserler İade Edildi” Başlıklı Haber	50
BÖLÜM III	53
YÖNTEM	53
3.1. Araştırmanın Modeli.....	53
3.2. Evren ve Örneklem	53
3.3. Veri Toplama Araçları.....	55
3.4. Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin	
Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) Geçerlik Çalışması	55
3.5. Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Doğrulayıcı	
Faktör Analizi (DFA) Geçerlik	58
3.5.1. Geçerlik Çalışması.....	58
3.5.2. Doğrulayıcı Faktör Analizi.....	59
3.5.3. Ölçeğin Geçerliliği	60
3.6. Ölçeğin Güvenirlik Çalışması	62
3.7. Verilerin Analizi	63
BÖLÜM IV	65
BULGULAR VE YORUM	65
4.1. BULGULAR VE YORUM	65

BÖLÜM V.....	81
SONUÇ VE TARTIŞMA.....	81
5.1. Sonuç	81
5.1. Tartışma	84
KAYNAKLAR.....	92
EKLER.....	96
Ek 1. Ön Deneme Ölçeği	97
Ek 2. Nihai Ölçek.....	102
Ek 3. Özgeçmiş.....	106

TABLÖLAR VE ŞEKİLLER LİSTESİ

Tablo-1. Öğretmen Adaylarının Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları	30
Tablo-2. KMO ve BARLETT Testi Sonuçları	34
Tablo-3. Faktör Özdeğerleri ve Açıklama Varyansları	39
Tablo-4. Maddelere Ait Faktör Yük ve Madde Toplam Korelasyon Sonuçları	62
Tablo-5. DFA'ya Ait Regresyon ve T Değerleri	62
Tablo-6. Faktörler Ait Alfa Güvenlik Katsayıları	64
Tablo-7. Ölçeklerden Elde Edilen Ortalamalara Ait Ölçütler	65
Tablo-8. Öğretmen Adaylarının Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları	68
Tablo-9. Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait İNDEPENDENT – SAMPLE T-Testi Sonuçları	65
Tablo-10. Öğretmen Adaylarının Eğitim Alma Durumuna Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait İNDEPENDENT – SAMPLE T-Testi Sonuçları	65
Tablo-11. Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait ONE-WAY ve ANOVA Sonuçları	65
Tablo-12. Öğretmen Adaylarının Haftalık TV İnternet, Gazete, Dergi vb Takip Etme Sürelerine Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait ONE-WAY ve ANOVA Sonuçları	65
Tablo-13. Öğretmen Adaylarının Aylık Gelir Durumlarına Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait ONE-WAY ve ANOVA Sonuçları	65
Tablo-14. Öğretmen Adaylarının Barınma Durumlarına Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait ONE-WAY ve ANOVA Sonuçları	65
Tablo-15. Öğretmen Adaylarının Yetiştikleri Yere Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait ONE-WAY ve ANOVA Sonuçları	65

Şekil-1. 1.Düzey Dört Faktörlü Robust ML Yöntemine dayalı Ölçeğe Ait Peath Diagramı

BÖLÜM I

GİRİŞ

Milli kültürün bir parçası olan sanat, bulunduğu toplumun tüm özelliklerini yansıtır ve nesilleri birbirine bağlar. Bu özelliği ile sanat; toplumların şekillenmesinde önemli bir yapıtaşdır.

Tarihi insanlığın tarihi kadar eski olan sanat, günümüzde toplumların ve bireylerin hayati bir ihtiyacı rolünü üstlenmektedir. Toplumların var olmasında sanatın bu denli büyük bir öneme sahip olması sanat eğitimi de önemli kılmaktadır.

Sanat eğitimi sadece bireye hizmet etmez aynı zamanda topluma da hizmet eder. Çünkü, sağlam temellere oturtulmuş bir sanat eğitimi ile yetiştirilen bir nesil, milli kültürümüze sahip çıkacak ve üzerine yeni şeyler ekleyerek milli kültürümüzün gelişimine katkıda bulunacaktır.

Bir toplumun sahip olduğu kültürel değerleri koruması, geliştirmesi ve nesillere aktarması için sağlam temellere oturtulmuş ve çağın ihtiyaçlarına cevap veren bir sanat eğitimi ihtiyaç duyulmaktadır. Böyle bir sanat eğitimi ile sanatçı ve sanat eğitimcisi adaylarının doğru bir şekilde yetiştirilmesi ve topluma hizmet etmesi mümkün olacaktır.

1.1 Problem Durumu

Kültürün bir parçası olan sanat, tarihimizin belgelerini sunan önemli bir alandır. Sanat, nesilleri birbirine bağlar ve toplumların kültürlerini, yaşam biçimlerini yansıtır. Bu işleviyle sanat, toplumun şekillenmesinde ve varoluşunda önemli bir yapıtaşdır. Sanatın olmadığı bir yer, bir toplum, bir ülke asla düşünülemez. Toplumların varoluşunda sanatın bu denli büyük bir öneme sahip olması sanat eğitiminin önemini de beraberinde getirmektedir.

M. Erbay. ve F. Erbay'ın belirttiği üzere (2006, s.199); “Eğitim genç kuşakları geleceğin uygarlık anlayışları doğrultusunda eğiterek gelişimlerini sağlamak gelişimleri için uygun yolu göstermektir”.

Eğitimin her aşamasında ve genel eğitimde de önemli bir yeri olan sanat eğitimi ise Erbay'a göre (1997, s.19); "bireyin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilme, yetenek ve yaratıcılığını estetik bir düzeye ulaştırmak amacıyla yapılan çabadır. Sanat eğitimi; gençlere, estetik yargı yapabilme konusunda yardımcı amaçlarken, yeni biçimleri hissettirip eğlenmeyi ve heyecanlarını doğru biçimde yönlendirmeyi öğretir".

Kültürel mirasımızın korunması ve nesillere doğru bir şekilde aktarılmasında etkili bir sanat eğitiminin büyük bir önemi vardır. Etkili bir sanat eğitimi de kapsamlı bir eğitim programının uygulanması ile mümkün olacaktır.

Üniversitelerin Güzel Sanatlar Fakülteleri ve Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümlerinde güncel sanat ve sanat sorunlarını ele alan, içeren herhangi bir ders bulunmamaktadır. Hem teorik hem de atölye kapsamındaki derslerde güncel sanat sorunlarına, olaylarına değinilmemektedir. Sanat tarihi, sanat eleştirisi, estetik gibi dersler ne denli önemli ise güncel sanat da o denli önemlidir. Bu nedenle üniversite eğitiminde yer almalıdır.

Ülkemizde son yıllarda birçok sorunsal sanat haberleri gündeme gelirken, bu haberler eğitim sistemimizde yer bulamamıştır. Sanat eğitimcisi yetiştirilen kurumlarda böyle bir derse yer verilmesi sanatçı ve sanat eğitimcisi adaylarının güncel sanattan ve yeni gelişmelerden sürekli olarak haberdar olmalarını sağlayacaktır.

Bir toplumun sanat anlayışının sağlam temellere oturtulması için sanat eğitimi programlarının çok yönlülüğü ile birlikte sanat eğitimcisinin rolü de oldukça önemlidir. Dolayısıyla sanat eğitimcisi yetiştirilen kurumların eğitim programlarının, geleceğin sanat eğitimcilerini çok yönlü yetiştirmeyi hedeflemesi gerekmektedir. Sanat eğitimcisi, sadece uygulama derslerinin ağırlıkta olduğu bir sanat eğitimi ile değil aynı zamanda sanatın tarihini tüm ayrıntıları ile öğreneceği ve yaşadığı çağın gelişmelerinden haberdar olabileceği bir eğitim sisteminin dahilinde olmalıdır.

Buyurgan'a göre (2007, s.19); "Eğitimin her aşamasında amacına uygun bir sanat eğitimi, nitelikli sanat eğitimcileri ile mümkündür".

Sanat eğitimcisi bir toplumun kültür örgüsünün ilmiğini sanatçı sezgisi ve eğitimci bilgisiyle elinde tutan ve dokuyan kişidir. Bu örgünün gücü, yaygınlığı en iyi biçimde yetişen sanat eğitimcilerine bağlıdır. Sanatın başlı başına nitelikli yapısıyla öğretmenliğin bilimsel ve de özverili yapısı yetkin bir sanat eğitimcisi kişiliğinde bütünleşir (Akgün,2003,s.129).

Genel eğitimde ve özel eğitimde büyük rolü olan sanat eğitimcilerinin çok yönlü ve çağın yeniliklerini takip eden eğitimciler olarak yetiştirilmeleri için çağın gereklerine ve toplumun ihtiyaçlarına uygun, yenilikçi, kapsamlı bir eğitim programına ihtiyaç vardır.

“Öğrenci sanat eğitiminin temel ögesidir. Sanatsal yaratma öğrencinin kişilik yapısına bağlıdır”. (Erbay (2013, s.61). Dolayısıyla ülkemizde sanata dair ileri bir adım atmak için sanat eğitimi programları yeniden düzenlenerek ve güncel sanattan kopuk olmayan bir nesil yetiştirmek hedeflenmelidir.

Eğitim politikası içinde plastik sanatlar eğitiminin en önemli amacı dünya ve ülke çıkarları için sanatçı yetiştirilmesidir. Bu sayede sanatta devamlılık sağlanır. Sanat politikaları içinde sanat araştırmalarının yapılması, sanatın devamlılığı, kültürlerin kalıcılığı ve tanıtımı için sanatçı yetiştirmek yer almaktadır. Çünkü sanatçılar toplumları yönlendiren, arkalarından sürükleyen kişilerdir. Toplumların doğru yönlendirilmesi açısından, sanatçıların doğru yetiştirilmesi gerekir (Erbay, 1997, s. 27).

Sanatçı ve sanat eğitimcisi adaylarının doğru yetiştirilmesi de kapsamlı bir eğitim programı ile mümkün olacaktır. Sanat eğitimi programlarında uygulama dersleri, sanat tarihi, sanat eleştirisi ve estetik gibi derslere ek olarak günümüz sanatında yaşanan gelişmeleri ve sorunları ele alan bir derse yer verilebilir.

1.2 Çalışmanın Önemi

Ülkelerin sanat eğitimi programlarının kendi ihtiyaçlarına göre oluşturulduğu düşünülürse, bir ülkenin sanat eğitimi programının o ülkenin sanata bakış açısını ve gelişmişliğini ortaya koyduğu düşünülebilir. Sanatçı ve sanat eğitimcisi adaylarının doğru bir şekilde yetiştirilmesi, ülkenin geleceğine büyük katkı sağlayacaktır.

Türkiye’deki Plastik Sanatlar Eğitimi yeniden gözden geçirilip, değerlendirilerek, değişen şartlara uygun yeni programlar hazırlanmasının, çağdaş düzeyde sanat eğitimi için gerekli olduğu düşüncesinden yola çıkılmalıdır. Uluslararası düzeydeki gelişimin, araştırılması ile ülkemizde hala sorun olan, plastik sanatlar eğitimi için önerilen, yeniden yapılandırma tartışmalarına da yeni bir boyut getirecektir. Plastik sanatlar eğitiminin önemi ve eğitim sisteminin içindeki yeri belirlenmeye çalışılmalıdır. Plastik sanatlar için eğitim, çağdaş düzeyde değerlendirilerek gelişim süreçleri belirlenmelidir (Erbay (2013, s.19).

Çağdaş düzeyde bir sanat eğitiminin sağlanması, dünden bugüne tüm gelişmeleri içeren bir eğitim programıyla mümkün olacaktır. Güncel sanat olaylarının sanat eğitimi

programlarında yer alması sanat eğitimi alan öğrencilerin bu konudaki bilgilere daha kolay ulaşması ve bilginin kalıcılığı için önemlidir.

1.3 Çalışmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ülkemizde güncel sanat olaylarına değinmek ve üniversite eğitimi kapsamında konuyu ele almaktır.

Sanat, kültürün bir parçasıdır ve sanatın üzerine yeni şeyler eklendikçe ilerlemesi sağlanacaktır. Sanatın ilerlemesini sağlamak ise çağın gereklerine uygun bir sanat eğitimi ile mümkün olacaktır.

Sanatçı ve sanat eğitimcisi yetiştirirken verilen uygulamalı derslerle beraber teorik derslerin de sağlam temellere oturtulmuş olması gerekmektedir. Günümüzde, sanat eğitimi verilen kurumların mevcut programlarında yer alan teorik dersler arasında güncel sanatı kapsayan herhangi bir ders bulunmamaktadır. Dolayısıyla öğrencilerin son yıllarında Türkiye’de hatta dünya da meydana gelen sanat olaylarından, güncel sanat haberlerinden ve sanat alanındaki güncel gelişmelerden yeteri kadar bilgi sahibi olabilecekleri bir derse ihtiyaç duyulmaktadır.

Erinç’e göre (2004, s.104); “Sanat eğitimi her şeyden önce bu alandaki öğretilere “problem” niteliği kazandırabilmek biçiminde olmalıdır. Yani sanat ve sanat bilgisi nasıl kullanılabilir? Böyle bir eğitim alan kişi, ilk problem durumunu kendi kendine yaratabilir, yaratmalıdır da”

Çağın gereklerine uygun sanatçı ve sanat eğitimcileri yetiştirmek için sanat eğitimi programlarında, uygulama derslerine ağırlık verildiği ölçüde, öğrencilerin geçmişten günümüze sanattaki tüm gelişmelerden haberdar olabilecekleri derslere yer verilmelidir. Bu doğrultuda Türkiye’de son yıllarda gündeme gelen sorunsal sanat olaylarının sanat eğitiminde irdelenmesi konusunda ve öğretmen adaylarının görüşlerine başvurularak var olan durumun ortaya konulması amaçlanmıştır.

1.4 Araştırma Soruları

Bu araştırmanın amacı; görsel sanatlar öğretmen adaylarının gündeme gelen sanat haberleri içerisinde sorunlu sanat olayları hakkında ilgi ve bilgi düzeylerini belirlemektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki alt problemlere cevaplar aranmıştır.

- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?
- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının daha önceden resmi veya özel kurumda sanat eğitimi alma durumlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?
- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?
- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme sürelerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?
- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?
- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?
- Görsel sanatlar öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

1.5 Sınırlılıklar

Bu araştırma Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı 2. 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

1.6 Varsayımlar

Araştırmada aşağıdaki varsayımlardan hareket edilmiştir.

- Görsel sanatlar eğitimcisi yetiştirilen yükseköğrenim kurumlarında güncel sanat gelişmelerinin okul ortamına yansımalarının ölçülebilir olduğu varsayılmıştır.
- Araştırma örnekleminin araştırma evrenini temsil edebilecek nitelik ve nicelikte olduğu varsayılmıştır.
- Araştırmaya katılan görsel sanatlar öğretmen adaylarının ölçek sorularını cevaplayabilecek düzeyde bilgi ve deneyime sahip oldukları varsayılmıştır.

1.7. Tanımlar

Bu bölümde araştırmaya konu olan tanımların açıklaması yapılmaktadır.

- **Güzel Sanatlar Eğitimi:** Bütün sanatları ve bu sanatların birbiriyle ilişkisini düşünsel boyutta, sanatçı, izleyici, toplum, kültür ve eğitim bağlamında inceleyen kurumsal çalışmalara ‘Güzel Sanatlar Eğitimi’ denir (Buyurgan, 2007, s.16).
- **Plastik Sanatlar:** Resim, heykel ve mimari sanatlarına denir. Üç boyutu olan sanatların ismidir (Turani, 1993, s. 112).
- **Sanat Tarihi:** Sanatın tarih karşısında ne yaptığını, nasıl geliştiğini ortaya koyan bir sosyal bilim alanıdır. 19. yüzyılda Almanya’da ortaya çıkmıştır. Wölfflin, Panofsky ve Warburg gibi isimler sanat tarihinin gelişmesine yardımcı olmuştur (Eroğlu, 2003, s.310).
- **Sanatsal Olay:** Estetik bir kategoridir. İnsan etkinliğinin özgül biçimlerini ve sanat alanıyla sadece ilgili olan sonuçlarını göstermeye yarar (Eroğlu, 2003, s. 313).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Sanat Nedir?

Tarihi insanlık tarihi kadar eski olan sanatın tek bir tanımından bahsetmek mümkün olmamaktadır. Tarih boyunca pek çok tanımı yapılan sanatın en genel tanımı; duygu ve düşüncelerin çeşitli yollarla aktarılması olarak bilinir. Elbette bu bilinen en yaygın tanım olmakla birlikte sanatı açıklamakta yeterli değildir ve yüzyıllar boyunca sanatın pek çok tanımı yapılmıştır. San (2008, s.25)'e göre; ‘‘Sanat, insanın yaşamında her zaman üzerinde çok tartışılan bir olgu olagelmıştır. ‘‘

Yapılan tanımlar da toplumlara, bireylerin özelliklerine ve sanata bakış açılarına göre değişkenlik gösterebilmektedir. Sanatın olmadığı bir ülke veya toplumdan bahsetmek mümkün değildir. Sanat toplumların özelliklerini yansıtır ve nesilleri birbirine bağlar. Bu işlevi ile sanat toplumların şekillenmesinde büyük bir öneme sahiptir. Her yerde, her toplumda yani insanların yaşamlarını sürdürdüğü her ortamda sanata ihtiyaç duyulmaktadır.

Sanatın tarihi insanlığın tarihi kadar eskidir. İlkel insandan bu yana sanat, içinde bulunduğu toplumun özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre roller üstlenmiştir. Yani sanat her zaman bulunduğu dönemi ve coğrafyayı yansıtmış ve sonraki nesillere bilgiler aktarmıştır.

Erinç'e göre (2004, s.21); ‘‘insanlık tarihi kadar eski bir soru olan *sanat nedir* sorusu, hala kesin bir yanıtı ulaşmış gibi gözükmemektedir. Sanatın kimi evrensel nitelikleri, sözelimi özgünlüğü, tekliği, yeniliği de böyle bir genel tanıma gitmeyi, haklı olarak engellemektedir. Ayrıca, tarih boyunca her kültür dönemi ve alanı, kendine özgü, bir daha yinelenmeyen, yinelenmeyen bir sanat yaratmıştır...’’

Tansuğ'a göre (Tansuğ'dan aktaran Ardahan, 1982); ‘İnsan sanat denen olgunun çevresinde dönüp dolaşmaktadır. Her kuşağın sanata yeni bir gözle bakmasının nedeni de

budur. Her defasında yeni bir gözle bakılan sanat, eski görüş açılarını da özümsemiş olan yeni bir bakışa hedef olmaktadır.’’

Gelişmiş toplumlarda sanat, milli kültürün bir parçası olarak görülmektedir. Gelişmiş bir toplumda sanatın gelişmemesi neredeyse mümkün değildir. Çünkü bir toplumun gelişmesinde o toplumun sanatının büyük oranda payı bulunmaktadır. Bu nedenle gelişmiş ülkelerde tarihi sanat eser ve yapıtlarını koruma bilinci üst düzeydedir ve sahip oldukları kültürel mirası geliştirmek adına donanımlı sanat eğitimi kurumlarına sahiplerdir.

Sanat ülkenin ya da bölgenin sosyal yapısını, gelenek ve göreneklerini ülke ve bölgenin kültürel izlerini yansıtır. Bu izler sanatsal etkinlikler aracılığıyla ulusal ve uluslararası iletişim diline dönüşür. Değişik ülkelerde yada bir ülkenin değişik bölgelerinde yaşayan insanlar arasındaki karşılıklı tanıma, anlaşmaya imkan sağlayan bir haberleşme aracıdır. Sanat apayrı bir dünyadır. Bu dünyada birey mutlu olur, yaratır, sevinçlerini, korkularını sergiler ve başka insanlarla paylaştığı için rahatlar. Sanat, rahatlama, duyguların dışa vurum yoludur. İnsanın kendi yaratımı olması bakımından sanat eseri, sanatçıya insan olmanın, üreti ortaya koyabilmenin, şerefli ayrıcalığını hissettirir. Kendisinden önceki yaşamı ve yaşayanları daha iyi anlayarak gerçekle ilgili sentezler yapabilmeyi sağlar (Erbay,1997, s.7).

2.2. Sanat Eğitimi Nedir?

İnsanların ve toplumların var oluşunda sanatın büyük bir öneme sahip olması, sanat eğitiminin de önemini ortaya koymaktadır. Sanatın öneminin anlaşılmasıyla sanat eğitimi de önem kazanmıştır.

Şırlakoğlu’na göre (2004, s.7); ‘‘Toplumların uygarlık tarihi, sanatın da tarihidir. Uygarlık geliştikçe sanat, çok önemli bir görevi daha üstlenir. Bu sanatın eğitim boyutudur. Eğitim kavramlarına bir yenisi eklenmiştir. Bu kavram Sanat Eğitimi’dir. ‘’

Sanat eğitimi, bireyde hem zihinsel hem de davranışsal kazanımlar hedefler. Sağlam temellere oturtulmuş bir sanat eğitimi ile birey sosyalleşir, problem çözme yeteneği kazanır, yaptığı işi sonuçlandırma özelliği kazanır, yaratıcı ve üretken olmayı öğrenir, gözlem yeteneği kazanır, hayal gücü ve el becerisi gelişir, sentez yapmayı öğrenir ve bütün bu kazanımların sonucu olarak kendine olan güveni artar. Bütün bu kazanımlar sanat eğitiminin bireye hizmeti olarak tanımlanabilir. Diğer yandan saydığımız bu zihinsel ve davranışsal kazanımlara sahip olan bir bireyin yaşadığı topluma ait kültürel değerlere daha

bilinçli yaklaşacağı ve gelişimine katkıda bulunacağı da düşünüldüğünde bunun sanat eğitiminin topluma hizmeti olduğu ortaya çıkmaktadır.

Erbay'a göre (1997, s.28); "Kültürün özel bir alanı olarak sanat; imgeler aracılığıyla gerçekliğin yeniden üretilmesidir. Bu üretme işinde ise, yönlendirme ve bilgilendirme açısından, "Sanat eğitimi" önemli etkindir."

Gerek genel eğitimde gerekse özel eğitimde sanat eğitimi bireylerin ve toplumun gelişimi için son derece önemlidir. Sanat eğitimi birey için fiziksel ve zihinsel bir aktivite olmakla birlikte, milli kültürün korunmasını öngördüğü için bulunduğu topluma da büyük katkıları vardır.

Akgün'e göre (2003, s.77); "Toplumsal normlarla sıkı bir ilişki içinde olan sanat, değişen toplumsal niteliklere koşut olarak değişmiş, yeni anlam ve işlevler kazanmıştır. Temelde bireysel bir eylem alanı olsa da sanat; her zaman çevresel etkenlerden toplumsal kaynaklardan beslenmiştir".

Bu nedenle sanat eğitimi programları oluşturulurken de toplumsal yapı ve toplumun ihtiyaçları göz ardı edilmemelidir. Çünkü, nitelikli bir sanat eğitiminin, bulunduğu toplumdan kopuk ve toplumun ihtiyaçlarına cevap veremez nitelikte olması düşünülemez.

Erinç'e göre (2004, s.104); "Sanat eğitimi her şeyden önce, bu alandaki öğretilere "problem" niteliği kazandırabilmek niteliğinde olmalıdır. Yani "sanat ve sanat bilgisi nasıl kullanılabilir?" böyle bir eğitim alan kişi, ilk problem durumunu kendi kendine yaratabilir, yaratmalıdır da..."

Bir ülkenin sanat eğitimine verdiği önem ve sanat eğitimi programının içeriğinin o ülkenin ihtiyaçlarına göre düzenlendiği dikkate alınırsa, sanat eğitiminin ülkenin gelişmişlik düzeyine paralel olduğu söylenebilmektedir. Sanatı kültürün önemli bir parçası olarak gören toplumlar sanat eğitimine büyük oranda önem vermektedir.

Çünkü sağlam temellere oturtulmuş bir sanat eğitimi ile bireylerde bedensel, ruhsal ve toplumsal yönden istenilen davranışlar kazandırılmaktadır. Kazandırılan olumlu davranışlar, bireylerin estetik bakış açılarının gelişmesi ve duyarlı bireyler yetiştirilmesi sağlanabilmektedir. Böylece sahip olduğu değerleri koruyan ve geliştiren nesiller yetiştirilmiş olur.

San'a göre (1985, s.52); "... sanat eğitimi, özellikle bizim ele aldığımız biçimiyle, birey ve toplulukların sanatsal ve kültürel yetiştirilmesi ile ilgilidir. Bu yetiştirme, kültürel bir biçimlendirme anlamındadır".

Kültürün bir parçası olan sanatın, toplumun tüm özelliklerini yansıttığı kabul edilmelidir. Ve bir toplumun sahip olduğu kültürün korunup geliştirilmesinde de sanat eğitiminin büyük bir rolü vardır.

Özer'e göre (2009, s.7); "Eğitim bir üretim sürecidir; bireyin iyiyi doğruyu yakalayabilmesi için gereklidir. Sanat eğitimi; estetik kaygıların öğretilmesi ve bunlardan kurgusal sonuçların çıkarılmasına yardımcı olur, böylece sanat ürünleri aracılığı ile duygular kişisel paylaşımlara uzanır".

Sanat eğitimi ile bireylerde hedeflenen zihinsel ve davranışsal kazanımların sağlanması ile birey ait olduğu kültüre katkı sağlayacaktır. Bu durumda sanat eğitiminin sadece bireye değil, topluma da hizmet ettiğini söyleyebiliriz.

Bütün bu işlevleri göz önüne alındığında sanat eğitiminin milli kültürün korunmasında büyük bir öneme sahip olduğu daha net anlaşılmaktadır. Sonuç olarak, bir toplumun sahip olduğu kültürel değerlerin korunması ve geliştirilmesinin o toplumun sanat eğitimi ile doğrudan ilgili olduğu, dolayısıyla nitelikli sanat eğitimcilerine ihtiyaç duyulduğu söylenebilir.

2.3. Türkiye' de Sanat Eğitiminin Gelişim Süreci

Ülkemizde sanatsal oluşumları ve sanat eğitiminin gelişim sürecini incelemek, sanatımızın bugünkü şekline hangi aşamalarla geldiğini bilmek için geçmişten günümüze dek sanat tarihimizi ana hatlarıyla incelemek gerekmektedir.

Özer'e göre (2009, s. 13); "Ülkemizde sanatın örgün eğitime girmesi 18. yüzyılda gerçekleşmiştir. Sanat eğitiminin bugün geldiği noktayı ve olması gereken konumunu saptayabilmek için gelişim seyrini Cumhuriyet Dönemi Öncesi ve Cumhuriyet dönemi olarak ikiye ayırmak mümkündür".

2.3.1. Cumhuriyet Dönemi Öncesi Türkiye’ de Sanat Eğitimi

Ülkemizde sanat eğitiminin bir bilim niteliği kazanması ve sanat eğitiminin öneminin anlaşılması Cumhuriyet Döneminde söz konusu olmuştur. Sanat eğitimi alanındaki ciddi gelişmeler ise Osmanlı Devleti’nin son dönemlerinde gerçekleşmiştir. Bu dönemde Osmanlı Devleti’nin batıyı takip etme çabaları ile sanat eğitiminde pek çok gelişme yaşanmıştır.

Osmanlı Devleti’nin, Batıyı takip etme çabaları ile meydana gelen gelişmeler yeni bir sanat anlayışını da beraberinde getirmiştir ve uzun yıllar boyunca etkisi devam eden yeni bir döneme girilmiştir.

Yücel’e göre (Yücel’den aktaran Şırlakoğlu, 1974); “Batılılaşma hareketlerinin amacı askeri alanda gelişmek ve güçlenmektir. Zayıflayan ordusunu güçlendirmek için Osmanlı Devleti Batıya kapılarını açarken bilim ve teknikle birlikte Batılı anlamda resmi de özellikle asker ve tekniker yetiştiren okul programlarına almıştır. Böylece Türkiye’ye resmin girişi ordu kanalıyla gerçekleşir.” Bizde birçok medeni hareketlere ordu ve asker önder olmuştur”. Bu bağlamda Yücel; batılı anlamda pozitif bilimler gibi güzel sanatlar “...hele resim askerlerin eliyle kültür hayatımıza girmiştir. Bizim çocukluğumuzda ekseri resim hocalarımız subaylardı...” diye açıklar.

Bu dönemde Osmanlı Devleti için sanat eğitimi daha çok askeri alanda bir takım gelişmeler açısından gerekli görülmüştür. Böylelikle 1975 yılında öğretime başlayan Mühendishane-i Berrî-i Hümayun’ un programlarında sanat eğitimi ders olarak yerini almıştır.

Ordu kanalıyla ülkemize giren resim dersleri önemli bir yer bulmuştur. Batılı anlamda sanat eğitiminin temelleri atılmıştır. Böylece Osmanlı Devleti zayıflayan ordusunu güçlendirme çabaları içerisindeyken, diğer yandan sanat eğitimi ülkemizde bir bilim niteliği taşıyarak yerini almıştır.

Mühendishane-i Berrî-i Hümayun’u Harbiye ve Bahriye gibi askeri okullar takip etmiştir. Bu dönemde Osmanlı ordusunun dinamik ve yeniliğe açık bir politika izlediği görülmektedir.

Batı üslubunda resim yapan ilk önemli sanatçılar Mühendishane ‘de yetişmişlerdir. Mühendishane’ den sonra resim eğitiminde en etkili eğitimin verildiği bir diğer askeri okul Harbiye’dir. Bu okullarda yetişen sanatçılar arasında Ferik İbrahim Paşa ve Ferik Tevfik

Paşa vardır. Ferik Tevfik Paşa, Harbiye’de yetişmiştir ve bu okullarda yetişen en ilk mezunlardandır.

Harbiye’de 1846-1887 yılları arasında resim derslerini Mösyö Kes adlı Fransız uyruklu, rahat Türkçe konuşan bir ressam vermiştir. Modern eğitim programlarının uygulandığı askeri okullardan yetişen sanatçıların büyük bir liste oluşturduğu görülüyor ve her biri etkin bir üslup kişiliğine sahip olan asker ressamlar, özgün bir sanatçı grubu olarak karşımıza çıkıyorlar. Resim öğreniminin askeri eğitim programı içinde kaçınılmaz olduğu Mühendishane-i i Berrî-i Hümayun’ dan da önce saraydan gizli bir hendese odasının devamı niteliğinde olan Mühendishane-i Bahrîi Hümayun, bu eğitimin en basit şekliyle ilk kez gündeme geldiği bir askeri okuldur (1773). Fakat Berîi Hümayun’ da Bahrîi Hümayun’ dan daha iyi örgütlenmiş bir eğitim sistemi benimsendiği için, sanatçıların yetişmesinde daha verimli koşullar ortaya çıkmıştır. Mühendishane’ den yetişen ilk önemli ressam olarak, Kolağası Hüsnü Yusuf Bey gösterilir. Avrupa eğitiminden sonra Mühendishane’ de resim hocalığına atanan Hüsnü Yusuf Bey’ in resim yapmanın yanında bazı mimari detay projeleri de çizdiğine dair kayıtlar vardır. Hüsnü Yusuf’ un kendi portresi ile diğer bazı çizimleri koleksiyonlarda korunmuştur. Mühendishane’ den sonra resim alanında eğitimin güçlü olduğu Harbiye 1850’li yıllarda «menşe-i muallimin» adı altında özel bir statü daha benimsenmiş, bu statüye tabi tutulan bazı öğrenciler, askeri ve bazı sivil okulların gereksinmelerini karşılayan öğretmenler olarak yetiştirilmişlerdir (Tansuğ, 2012, s.51-52).

Osmanlı Devletinin Batı uygarlığının örnek alarak yaşadığı bu tür kültürel değişim ve gelişim sürecinde sivil okullar da açılmaya başlanmıştır. Sanat adına atılan bu önemli adımlar her ne kadar askeri amaçlar doğrultusunda başlatılmış olsa da Türk sanatını son derece ileriye taşımıştır. Hem sanat alanında hem de sanat eğitimi alanında büyük adımlar atılmıştır. Bu süreç itibari ile Türk sanatında büyük ölçüde gelişmeler yaşanmıştır.

Tanzimat dönemine gelindiğinde sanat eğitimi açısından yaşanan en önemli gelişme Batı Avrupa’dakilere benzer Öğretmen Okullarının açılışıdır. Daha önceki dönemlerde medreseler hem kendileri, hem de diğer okullar için tek öğretmen kaynağı durumundayken, ilk defa 1848 de kurulan Darülmuallimin-i Rüşdi ile bu görev, açılan bu yeni öğretmen okuluna devrediliyordu. Yine 1862’de açılan İlköğretmen Okulu ve 1870’de açılan Kız Öğretmen Okuluda yeni anlayışla öğretmen yetiştiren kurumlar olarak Tanzimat Döneminde açılmışlardır. Tüm bu öğretmen okullarında Batılı anlamda programlar uygulanıyor ve resim dersleri de bu programlarda yer alıyordu. Bunlara ek olarak 1862’ de kurulan Mekteb-i Sultanî (Galatasaray Lisesi) ve 1862’de açılan Darüşşafaka Lisesinin ders programlarında da resim derslerinin yer aldığını anlıyoruz (Ergin’den aktaran Özsoy, 2007).

Buradan anlaşıldığı gibi, bu dönemde öğretmen okullarında ders programları yoğunlukla batıyı takip etmiş, bu sayede sanat eğitimi genel eğitim içinde önemli bir yere sahip olmuştur. Resim dersleri sadece askeri eğitim kurumlarında ağırlıklı olarak yer almakla kalmamış, genel eğitim içinde de yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu sayede eğitim kurumlarında bu dersi verecek olan eğitimcilerin de yetişmesi sağlanmıştır. Bu okullarda batı anlayışında eğitim programlarına yer verilmesi, ülkemizi uzun yıllar etkileyecek ölçüde değişimler yaşanmasını sağlamıştır.

Mekteb-i Sultanî (Galatasaray Lisesi) ve Darüşşafaka Lisesi gibi okullarda dil öğrenimine ağırlık verilmesine karşın sanat eğitime de oldukça ağırlık verilmiştir.

Birinci Meşrutiyet (1876) ve İkinci Meşrutiyet (1908) dönemlerinde, sivil ‘İptidai’ ve ‘Rüşdiye’ (sivil ilk ve ortaokul) mektepleri programında ‘Hüsn-i Hat’ (Güzel Yazı) bir görsel sanatlar dersi olarak yer almıştır. Ayrıca ilk defa kız Rüşdiyeleri’nde eğitimin üç yılı süresince haftada ikişer saat olmak üzere ‘Elhüneri’ dersleri verilmiştir (Özsoy, 2007, s.75).

2.3.1.1. Sanatçılar için Avrupa’da Eğitim Olanakları

1835 yılında uygulanmaya başlanan bir programla askeri okul öğrencileri Batıya resim eğitimi için gönderilmiştir. Bu uygulama sayesinde Batı anlayışında Türk sanatı adına büyük bir ilerleme sağlanmıştır. Batı’da resim eğitimi için gönderilen asker ressamılar yeni düşünceler ve uygulamaları ülkemizde yaymaya çalışmışlardır. Böylece bu anlayışın devamı sağlanmıştır.

Batıda eğitim almak için gönderilen ilk sanatçılar askeri okul öğrencileri ve subaylardır. İlk olarak 1835 yılında uygulanan bu program ile iki yılda on iki kişi Viyana, Paris; Lonra ve Berlin’e gönderilmiştir. En eski mezunlardan Ferik İbrahim Paşa, Viyana’ya, Ferik Tevfik Paşa ise Paris’e eğitim almak için gönderilmiştir. Öğrencilerin Batıda öğrenimlerini tamamlamaları için devlet eliyle gönderildiği bu programın devamı da sağlanmıştır. Bu sanatçılar öğrenimlerini tamamlayıp döndüklerinde ülkenin sanat eğitimi adına önemli katkılar sağlamışlardır.

Paris'e gönderilen askeri okul öğrencilerinin iyi yetişmelerini sağlamak ve disiplini sürdürmek amacıyla 1860-61'de bu kentte açılan Mektebi Osmanî' de elli altmış civarında öğrenci bulunuyordu. Okulun Fransız öğretmenleri arasında Rolobens resim derslerini yürütmüştür. 1861'de Paris'e gönderilen öğrenciler arasından, Süleyman Bey Ahmet Ali (Şeker Ahmet Paşa) da vardır (Tansuğ, 2012, s. 54).

Bu dönemde Şeker Ahmet Paşa, Süleyman Seyyid Bey ve Hüseyin Zekai Paşa Paris'te aldıkları eğitim ile Anadolu'da önemli eserler vermişlerdir. Bu üç sanatçı Türk resim sanatının yolunu açan önemli isimler olmuşlardır. Dönemin en önemli isimlerinden biri de Osman Hamdi Bey olmuştur.

Osman Hamdi Bey XIX. yüzyılın ikinci yarısında Osmanlı Devleti kültür ve sanat alanında önemli katkılar sağlamıştır. Osman Hamdi Bey babası Sadrazam İbrahim Ethem Paşa tarafından Hukuk öğrenimi için Paris'e gönderilmiştir. Ancak Hukuk öğrenimine devam ederken diğer yandan da atölyelerde resim dersleri almaya devam etmiştir. Kültür sanat alanında pek çok gelişmeye öncülük etmiştir.

Osman Hamdi Bey'in Sanayî Nefise Mektebi Âli'sini kurmasından sonra, asker ressamı arasında Sami Yetik, Ruhi, Hikmet Onat ve Ali Sami Boyar Avrupa'da resim eğitimi görmüşlerdir. Sanayî Nefise'den Paris'te eğitime gönderilen Galip ve İbrahim Çallı'dan başka özel imkanlarla Batı'da resim öğrenimine giden Namık İsmail, Avni Lifij ve Nazmi Ziya gibi yetenekli usta sanatçılar 1914'de I. Dünya Savaşı'nın patlaması üzerine yurda dönmüşlerdir. Bu sanatçı grubu, Cormon ve M. Bacht atölyelerinin klasik eğitim disiplini içinde çalışmışlar, fakat Monet, Sisley, Pissarro gibi klasik eğitim sınırlarını aşan büyük empresyonist sanatçıların etkilerini benimsemekten uzak kalmamışlardır. Cumhuriyet'in ilanından sonra Sanayî Nefise'nin Devlet Güzel Sanatlar Akademisine dönüşmesiyle, Batı'ya öğrenci gönderme programı 1980'lere değin süregelen ve Türkiye'de resim ve heykel sanatının gelişmesinde Batı dünyasının dolaysız bir etken rol oynamasına çaba sarf edilmiştir (Tansuğ, 2012, s. 55).

Eğitim ve sanat eğitimi alanında Avrupa'ya giderek araştırmalar yapan İsmail Hakkı Baltacıoğlu' da resim eğitime ve resim eğitimi programlarının hazırlanmasına önemli katkılarda bulunmuştur.

Bütün bu gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda, Osmanlı Devleti'nin Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne dönüşme sürecinde Askeri kanallarla ciddi bir kültürel ilerleme sürecinin de yaşandığı görülmektedir. Bu eğitim süreci boyunca Türk sanatçılar Batı'da edindikleri deneyimleri aktarmada başarılı olmuşlardır. Sözü edilen asker ressamların,

Türkiye’de resim sanatında eğitim programlarının yenilenmesinde son derece önemli katkıları olmuştur.

2.3.2. Cumhuriyet’in İlanından Sonra Türkiye’de Sanat Eğitimi

Cumhuriyet dönemi Kültür ve sanat tarihimiz adına son derece önemli adımların atıldığı bir dönemdir. Pek çok alanda yeniliklerin yaşandığı bu dönemde, sanatın her alanı, toplumda sanat bilincini yaygınlaştırmak için desteklenmiştir.

Şırlakoğlu’na göre (2004, s.16); “Bu dönem çağdaş Türk Kültürünün tohumlarının atıldığı dönemdir. Düşünce özgürlüğü ortamı sanatçılara yaratıcılık yolunu açmıştı. Batı taklitçiliğinden kurtulmak istiyorlar, Anadolu’da kendilerini arıyor ve yaratıcılığın kaynağını kendi öz geleneklerinde bulmaya çalışıyorlardı”.

Bu dönemde Atatürk, sanata ve sanatçıya gösterdiği ilgi ve destek ile Çağdaş Türk Sanatının gelişimine büyük katkılar sağlamıştır. Bu nedenle Türk Sanat Tarihinde Atatürk, önemli bir yere sahiptir.

1924 yılının sonbaharında genç Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin ilk 22 kişilik öğrenci grubu Avrupa’ya yollanmış bu yirmi iki kişinin sadece sekizinin resim, ikisinin de müzik dalında öğrenime gittiği bilinmektedir. Bu kişilerden ikisi Almanya’ya geriye kalan yirmi kişi de Fransa’ya gönderilmiştir. Fransa’ya gönderilen yirmi kişinin içinde Cevad Dereli, Refik Epikman, Şeref Akdik, Mahmut Cüda ve Muhittin Sebati beşi ressam Ekrem Zeki Ün ve Ulvi Cemal Erkin iki müzisyen yer almaktaydı. Suat Hayri Ürgüplü, Burhan Toprak, Namdar Rahmi, Cemil Sena Ogun, Naci Ecer, Vildan Asir Savaşır, O. Horosanlı, Necip Fazıl Kısakürek, Necmi gibi kişiler yanında isimleri belirlenemeyen coğrafya alanında eğitim göreceği biri kadın, üç kişi daha yer almıştır. Bir hanım öğrencinin de olmasına karşın, bu iki kafiye heykeltıraş yoktur. Bu sırada kendi parasıyla Paris’te çalışmalarını sürdürmekte olan Ratip Aşir Acudoğlu yurda dönerek 1925 yılında Avrupa sınavını kazanarak tekrar Paris’e gitti. Böylece, Ratip Aşir Cumhuriyet Dönemi’nde Avrupa’ya giden ilk heykeltıraş olmuştur. Onun ardından Hadi Bara, Zühtü Müridoğlu, Nusret Suman yurtdışına gönderilmiştir. İlk Cumhuriyet kuşağı sanatçıları Avrupa’daki eğitimlerini tamamlayıp yurda döndüklerinde, sanat hayatımızda canlılık ve etkinlik başlamış ve özellikle ressamlar çok aktif etkinliklere girişmişlerdir. 1926 yılında Sanayii Nefise Birliği daha sonra da Güzel Sanatlar Birliği, 1928 yılında Müstakil Ressamlar ve Heykeltıraşlar birliği oluşturulmuştur (Erbay, 2013, s. 115-116).

Sanat eğitimi için yurtdışına gönderilen öğrenciler, yabancı uzmanlardan eğitim alıp geri dönmüşlerdir. Bunu takiben yurtdışından yabancı sanatçılar getirtilmiştir. Yurtdışından

getirilen sanat eğitimcileri burada Türk Sanatının gelişimi adına köklü bir ilerleme hareketi başlatmışlar ve ülkemizde güzel sanatlar eğitimi adına son derece çağdaş adımlar atılmaya başlanmıştır.

Cumhuriyet döneminde ilk defa olarak Güzel Sanatlar Akademisi bünyesinde 1927 yılında ‘‘Resim Öğretmenliği Kursu’’ düzenlenmiştir. Açılan kursa, bu okul öğrencilerinden resim öğretmeni olmak isteyenler katılmışlar ve İsmail Hakkı Baltacıoğlu’nun verdiği ‘‘ Resim Öğretim Yöntemi (Resim Usulü Tedrisi)’’ derslerini izlemekle yükümlü olmuşlardır. Bir sene süren bu dersler sonunda sınavı başarıyla tamamlayanlar öğretmenlik hakkını elde etmişlerdir.

Resim öğretmeni yetiştirecek ayrı bir bölümün kurulması, 1925 ve 1926 yıllarında yeni Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti’nin davetiyle Türkiye’ye gelen ünlü eğitimcilerden John Dewey, G. Stiekler gibi yabancı ve yerli eğitimcilerin raporları ve çabalarıyla karşılaştırılmış, bu amaçla 1926 yılında kurulan Gazi Orta Muallim ve Terbiye Enstitüsü bünyesinde 1932 yılında resim bölümü açılmıştır (Özsoy, 2007, s. 78).

Bu dönemde sanat eğitiminin temelleri oturtulurken, resim öğretmenlerinin hakları ve sanat eğitimi programları Batılı sanat eğitimcileri ile yapılan ortak çalışmalarla hazırlanan ilkeler doğrultusunda belirlenmiştir. Bütün bu çalışmalar artık sanat eğitimi adına adeta bir reform niteliği taşımaktadır.

Atatürk’ün 1934 Yılında meclis konuşmasında belirttiği yeni kültür politikaları gereği Güzel Sanatlar Akademisi yeniden düzenlenir. Resim bölümü başkanlığına Lepold Levy getirilir. Lepold Levy yanına Cemal Tollu, Bedri Rahmi, Sabri Berkel, Zeki Kocamemi, Ali Çelebi ve Nurullah Berk’i alır (Berk’ten aktaran Özer, 2009). Ardından sanat alanında 1940’larda ki en önemli gelişme gerçekleşir. İsmail Hakkı Tonguç Köy Enstitülerini kurar. Üretime dönük iş eğitiminin verildiği bu okullarda sanat çalışmaları çok önemlidir. 1947’de kapatılan köy enstitülerinin yetenekli öğrencilerini Gazi Eğitim Enstitüsüne gönderebilmek amacıyla Hasanoğlu Yüksek Köy Enstitüsünde Güzel Sanatlar ve Halk Sanatları bölümleri açılır. 1952 yılında resim dersi lise kurumlarında ilk defa edebiyat kolunda seçmeli ders olarak programa alınır (Telli’den aktaran Özer, 2009).

Cumhuriyet Dönemi’nde sanat eğitimi alanında köy okulları da büyük bir öneme sahip olmuştur. Bu okulların ders programlarında da sanat eğitimine ağırlık verilmiştir.

1962 yılındaki 7. Milli Eğitim Şurası Kültür ve sanat sorunlarına geniş yer ayırır. Kurulan Güzel sanatlar Komisyonu aşağıdaki konuları görüşerek öneriler sunar.

Görüşülen konular:

- Güzel Sanatlar Akademisi,
- Halk Eğitiminde Güzel Sanatlar,
- Plastik Sanatların Geliştirilmesi,
- Bölge Kültür ve Sanat Merkezleri,
- Radyo

gibi başlıklar altında toplanmıştır.

Öneriler:

- Güzel Sanatlar Halk Eğitiminde Daha Etkin Kılınmalı,
- Plastik Sanatlar Eğitimine önem verilmeli, sanatçılar desteklenmeli ve ödüllendirilmeli,
- Bölge Kültür ve Sanat Merkezleri kurulmalı,
- Sanat Eğitiminin toplumsal kalkınmadaki öneminden dolayı temel eğitimden üniversiteye kadar sanat eğitimi dersleri konulmalı,
- Devletin gerçek bir sanat eğitimi politikası olmalı (Ünver'den aktaran Özer, 2009).

Önerilerin özellikle son maddesine bakıldığında ülkenin sanat politikasının hala istenilen düzeyde olmadığı anlaşılmaktadır. Cumhuriyet Döneminde sanat ve sanat eğitimi adına ciddi atılımlar gerçekleşse de, Devletin Sanat Eğitimi Politikasının sağlam temellere oturtulması zaman alacaktır.

2.4. Günümüzde Türkiye’de Yükseköğrenim Düzeyinde Sanat Eğitime Genel Bir Bakış

Türkiye’de sanat eğitimcileri, Eğitim Fakültelerinin Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim- İş Eğitimi Anabilim Dallar ve Mesleki Eğitim Fakültelerinde yetiştirilmektedir. Dört yıllık eğitim veren bu kurumlarda yetişen eğitimciler ‘‘Görsel Sanatlar Öğretmeni’’

unvanı olarak çeşitli okullarda bu göreve başlamaya hak kazanırlar. Öğretmen adayları mesleki unvanlarını aldıkları bu okullarda atölye dersleri ve teorik derslerle eğitim görmektedir. Bu alanda üniversite öğretimi lisans, yüksek lisans ve doktora olarak üç basamaktan oluşmaktadır. Yüksek lisans ve doktora programları lisansüstü öğretim adını almaktadır.

Yükseköğrenim düzeyinde sanat eğitimi bütünüyle ele alındığında ders programları, okulun fiziki koşulları ve okutulan derslerin içeriği sağlıklı bir eğitimin ön koşullarındandır. Ayrıca, öğretmen adaylarının zihinsel ve davranışsal kazanımları, pedagoji bilgi düzeyleri, “sanat eğitimcisi” unvanına yakışır nitelikler taşıyor olmaları, hem sanatsal hem de eğitimsel bilgi düzeyleri, gelişen dünya şartlarını takip eden ve çağı yakalayan birer eğitimci olarak yetiştirmeleri, sanatı dün ve bugün ile eksiksiz bir şekilde benimsemiş olmaları, milli kültür bilinci taşıyor olmaları eğitim sürecinin kazanımları olarak beklenmektedir.

Gelişen dünya şartlarında, genel eğitim içinde Görsel Sanatlar Eğitiminin önemi daha iyi anlaşılmış ve gelişmiş toplumlarda eğitimin her kademesinde sanat eğitime önem verilmiştir. Bu noktada ‘Sanat Eğitimcisi’ unvanı alan kişinin sahip olması gereken özellikleri irdelemek gerekirse, ülkenin Eğitim politikası, sanat politikası ve sanat eğitimcisi yetiştirilen yükseköğrenim kurumlarının eğitimde izlediği politikaları incelemek gerekmektedir.

Sanat öğretmeni yetiştirme, sanat öğretmenliğine yönelen/yöneltile bireyleri sanat alanının bütününde, belli bir kolunda veya belli bir dalında öğretmenleştirme sürecidir. Bu süreç belirli aşamalardan oluşur. Çok genel bir çerçevede ele alındığında bu sürecin şu üç ana aşamadan oluştuğu görülür.

1. Öğretmenlik öğrenimine yöneltme ve hazırlama
2. Hizmet öncesi öğretmen yetiştirme
3. Hizmet içi öğretmen yetiştirme

Bu üç ana aşamadan anlaşıldığı gibi sanat eğitiminde öğretmen yetiştirme çok aşamalı uzun bir süreçtir. Sürecin bu niteliği mesleksi amaçlı sanatsal öğrenmenin ve öğretmenleşmenin uzun süreli ve çok amaçlı doğasından kaynaklanır (Uçan, 2012, s.6).

Sanat eğitimcisi alanında uzmanlaşmış olmalıdır. Tarihsel süreç içerisinde sanatsal oluşumları, sanatın tarihini bilmelidir. Aynı zamanda güncel olmalı ve çağı takip eden bir birey özelliği

taşınmalıdır. Bu tür özelliklere sahip bir sanat eğitimcisi yetiştirilmesi sanat eğitimcisi yetiştirilen yükseköğretim kurumlarında uygulanan programların kapasiteli oluşu ile bağlantılıdır.

Öğretmen içinde yaşanılan toplumun ve o toplumu oluşturan bireylerin yetiştirilmesinde birinci derecede sorumlu kişidir. Eğer ki öğretmenler toplumun sanatsal ve kültürel gelişiminde etkili olacaklar ise; sorumlulukları, bireysel, toplumsal ve kültürel boyutlarda daha da artacaktır. Çünkü sanat eğitimcilerinin bu sorumlulukları, hem sanatçı olarak kültürel yaşama katkıda bulunmak, hem de sanatsal bilgi ve deneyimini başkalarına aktarmakla olacaktır.

Geçmişe oranla bugün kuramı ve uygulamasıyla daha bilimsel bir temele dayandırılan sanat eğitimi, yeni öğretmen tipine duyulan gereksinimi de birlikte getirmiştir. Bundan böyle, ne kendi alanında uzman olan; ressam, heykeltıraş, seramikçi gibi sanatçı, ne de salt çocukları iyi tanıyan, öğretmenlik eğitimi görmüş kişi tek başına sanatı öğretmede yeterlidir (Beykal, 2002, s.317).

2.5. Yükseköğretim Düzeyinde Sanat Eğitiminin Sorunları

Yükseköğretim düzeyinde sanat eğitiminin gelişimini etkileyen unsurlar aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- Kişisel yapıdan kaynaklanan sorunlar
 - ❖ Eğitilenden kaynaklanan sorunlar
 - ❖ Eğitimciden kaynaklanan sorunlar
- Toplumsal yapıdan kaynaklanan sorunlar
- Teknolojik yapıdan kaynaklanan sorunlar
- Ekonomik yapıdan kaynaklanan sorunlar
- Politik yapıdan kaynaklanan sorunlar
- Yönetimsel yapıdan kaynaklanan sorunlar
- Çevresel yapıdan kaynaklanan sorunlar
- Sanat eğitimi programlarından kaynaklanan sorunlar

2.5.1. Kişisel Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Eğitilen ve eğitenden kaynaklanan sorunlar olarak ele alınan sorunlardır. Öğretmen adayları değerlendirildiğinde ilgi ve merakları, amaçları, sosyal olgunluk ve duygusal olgunluk derecesi, motivasyonu, ihtiyaçları, bireysel özellikleri ve çevresiyle ilişkileri, sağlık durumu vb. eğitimdeki başarısını etkileyen faktörlerdir.

Bazen okul dışı etkenler okul içi etkenlerden daha baskın çıkabilmektedir. Öğrenciyi başarısız kılan dış etkenlerin başında; yoksulluk, aile ortamının elverişsizliği, ailedeki değerler ve sanatsal çalışmalara olan yaklaşımlar okulun öğrettiği değerlerin aile değerleri ile çatışması, ailenin diliyle okul dilinin birbirini tutmaması gibi bir takım etkenler sıralanabilir. Okul faaliyetleri yanında, ailenin sosyo-ekonomik durumu, ihtiyaçları, bölgesel özellikleri, yaşantı ve tecrübeleri gibi bir takım özellikler, öğrencinin sanat eğitimindeki başarı grafiğini etkilemektedir (Erbay, 2013, s. 60).

Eğitmen değerlendirildiğinde ise, eğitmenin hem sanatsal hem de eğitimsel kimliği düşünülmektedir. Yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimi veren bir eğitmeni sanata dair her konuda bilgi sahibi olmalıdır. Bu eğitmenden güncel olması da beklenir. Aynı zamanda özgün ve bilimsel bir güce sahip olması beklenir. Yapıcı, yorumlayıcı ve eleştirel olmalıdır. Çağdaş, yenilikçi, hukukun üstünlüğüne inanan, toplumun etik değerlerini göz ardı etmeyen, insan haklarına saygılı, duruşuyla sanatın doğasına yakışır özellikler taşımalıdır. Aynı zamanda konuşma biçimi ve fiziksel görünüşü ile örnek bir duruşu olmalıdır. Okuyan, araştıran, çağı takip eden birey olma özelliği göstermelidir.

2.5.2. Toplumsal Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Sanat, kültürün bir parçasıdır ve asla ait olduğu toplumdan ayrı düşünülemez. Toplumun tüm özellikleri o toplumun sanatını dolayısıyla sanat eğitimini etkilemektedir.

Erbay’a göre; (1997, s. 172); “Bireyin kökeni toplumdur. Birey mutlaka bir toplum içinde yaşamalı ve yaşadığı topluma, kültürüne, tarihine katılmalıdır. İnsanların toplumla olan çok yönlü ilişkileri ve toplumsal olaylar sanatın estetik özünü belirler...”.

Sanat – toplum ilişkisi ele alındığında, toplumsal yapıdan kaynaklanan tüm sorunlar sanat eğitime yansımaktadır. Burada toplumun kültürel ve ekonomik gelişmişlik düzeyi, eğitimsel gelişmişlik düzeyi, sanata bakış açısı gibi etkenler önemli rol oynamaktadır.

2.5.3. Teknolojik Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Günümüzde hızla gelişen teknoloji, hayatımızdaki her alana hakim olabilmıştır. Artık dünyanın her yerinde yaşanan gelişmeleri kolaylıkla takip edebilmekteyiz. Bunun sonucu olarak bilgiye çok daha kolay ulaştığımız bir gerçektir.

Kültürel yapı ve eğitim de teknolojik gelişmelerden etkilenmektedir. Gelişen teknoloji kültürel yapıyı ve eğitimi pek çok yanı ile etkileyebilmektedir.

Bu konu ülkenin eğitim verimliliğini etkilemektedir. Günümüzde bilim ve teknoloji hızla gelişmekte; bu gelişmelerle büyük değişimler, insan hayatına hızla yansımaktadır. Bu yapının ihtiyaç duyduğu insan; daha dinamik, daha çalışkan, daha yaratıcı, hızla değişen şartlara hemen adapte olabilen, her şeyi bilmek yerine, bilgiye nereden nasıl ulaşabileceğini bilen, iyi yetişmiş, donanımlı, çağın değişen şartlarına uyabilen karakterdedir. Bu amaçla; bir tarafta bilim ve teknolojiyi geliştirirken, bunu sanat eğitim kurumlarında teknolojiyi yaratan ve kullanan, yaratıcı insanı da yetiştirmenin amaç edinilmesi gerekir (Erbay, 2013,s. 63).

Tüm dünyada teknolojideki hızlı gelişmeler sanat eğitimi ve öğretiminde bir takım değişiklikler yapılmasını zorunlu hale getirmektedir. Sanat eğitimi alanında kitle iletişim araçları yoğun olarak kullanım alanı bulmaktadır. Bu nedenle teknolojik gelişmeler, sanat eğitiminde her alanda ve her aşamada etkili olmaktadır.

2.5.4. Ekonomik Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Eğitimde ekonomik olanakların yetersiz olması verimi düşürmektedir. Türkiye’ de sanat eğitimi ekonomik bağlamda ele alacak olursak; fiziki ortam yetersizliği, araç – gereç yetersizliği, teknolojik olanakların eksikliği gibi etkenler sanat eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir. Sanat eğitimi veren kurumlarda yeterli oranda kaynak sağlanmalıdır. Bu kaynaklar kitaplar, filmler, slaytlar gibi eğitime katkısı olan materyaller bütünüdür.

Çağdaş düzeyde bir sanat eğitimi için devlet bütçesi içinde yeterli miktarda destek alınması gerekmektedir. Yükseköğretimin idari ve mali yapısı sanat eğitiminin ihtiyaçlarına cevap verir nitelikte olmalıdır.

2.5.5. Politik Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Toplumun siyasi yapısı sanatı kolaylıkla etkisi altına alabilmektedir ve sanatın gelişimi üzerinde büyük bir rolü vardır. Sanat – siyaset ilişkisi doğal olarak sanat eğitimi de ilgilendiren bir unsurdur. Çünkü bir ülkenin eğitim politikası o ülkenin yöneticileri tarafından belirlenmektedir.

Ülkeyi çevreleyen siyasi atmosfer, o eğitim sisteminin gelişiminde de rol oynar. Eğitim kendi kendine, sosyal değişime sebep olmaz. Eğitim, ait olduğu ülkenin temel siyasi görüşünü siyasi ve sosyal eğilimlerini izlemek zorundadır. Hiçbir ülke ihtilali örgütleyen, ya da ülkenin temel siyasi görüşünü yıkıcı eğitim sistemine izin vermez. Ama bununla birlikte eğitim, aydınlanma yoluyla isyancılar yaratabilir. 19. yy. ve 20. Yy. Milli Eğitim Sistemleri kurulurken, ait oldukları ülkelerin amaçları yansıtılmıştır. Demokratik ülkelerdeki eğitim sistemlerinde; fikir ve uygulamalarda, demokrasinin yerleştirilmesi yoluna gidilmiştir (Gürüz’ den aktaran Şırlakoğlu, 2004).

Politik yapı sanatın ve sanat eğitiminin seyrini doğrudan etkileyebilmektedir. Eğitim politikaları, sanat politikaları ve kültür politikaları ülkenin politik yapısının şekillendirdiği biçimde gelişim gösterebilmektedir. Bu noktada bir ülkenin sanat ve sanat eğitimindeki gelişmişlik düzeyinin o ülkenin siyasi atmosferi hakkında fikir verebileceği anlaşılmaktadır.

2.5.6. Yönetsel Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Yönetsel yapı, sanatsal ve kültürel faaliyetler ile sanat eğitimine gerekli ortam ve mali koşulları sağlamada etkin bir güçtür. Eğitimin her kademesinde merkezi ve ya yerel yönetimlerin sanatsal, kültürel ve eğitim faaliyetlerine uygun koşulları sağlamalarına ihtiyaç duyulmaktadır. Devlet bütçesi içinden gerekli mali desteğin alınması, okullarda

gerekli koşulların ve araç gereçlerin sağlanması ve çeşitli kültür-sanat etkinliklerinin programlanıp desteklenmesi yönetsel yapının etkin olması gereken konular arasındadır.

2.5.7. Çevresel Yapıdan Kaynaklanan Sorunlar

Sanat eğitiminin gerçekleştirildiği ortam, verilen eğitimin niteliği ve kalitesini doğrudan etkilemektedir. Çevresel sorunlar hem eğitilen hem de eğitici için önemli bir etkidir. Eğitimin verimli olabilmesi için eğitimin verildiği ortamın koşullarının da elverişli olması, sanat eğitiminin önkoşullarından biri olarak değerlendirilmelidir. Sanat eğitiminde fiziki çevre gibi sosyal çevrenin de önemli bir işlevi vardır. Sanat ortamlarında, sosyal çevre ile iletişim sanat eğitiminin doğasının bir gereğidir.

Sanat eğitiminde söz konusu çevre sadece eğitimin verildiği kurum ile sınırlı olmamalıdır. Çeşitli alanlarda uygun etkinlikler düzenlenmeli, müze ve sergi ziyaretleri sıklıkla gerçekleştirilerek sanat eğitimi desteklenmelidir. Sanat eğitiminde bu faaliyetlerin yetersiz olması eğitim sürecinde yeterli verimin alınmamasına neden olabilir.

2.5.8. Sanat Eğitimi Programlarından Kaynaklanan Sorunlar

Yükseköğrenim düzeyinde sanat eğitimi, doğrudan öğretmen adaylarını etkisi altına almaktadır. Dolayısıyla, bu tür eğitim, ülkenin gelecek nesillerini, eğitimin her kademesinde sanat eğitimini ilgilendirecektir. Bu durumda yükseköğrenim düzeyinde sanat eğitimi programlarının nitelikli, donanımlı, güncel, çağın gereklerine ayak uyduran eğitimciler yetiştirmeyi öngörür nitelikte düzenlenmesi gerekmektedir.

Bu program zamana ve ihtiyaçlara göre her geçen gün yeniden değişime uygun düzenlemelere açık olmalıdır.

Türkiye’de plastik sanatlar eğitimi içinde verilen yenileşme çabaları, uygulamalı ve teorik dersler, Türk Sanatı’nın dünya sanatı içindeki yeri tanımlanarak, Ulusal Sanattan Evrensel Sanata giden çizgiye ulaşma çabalarına hız kazandıracaktır (Erbay, 1997, s.212).

Gelişen dünya şartları ve hızla ilerleyen modern teknoloji, yaşamımızın her alanını hızlı bir şekilde kuşatmaktadır. Bu gelişmeler eğitimi de doğrudan etkisi altına almaktadır. Bu

nedenle eğitim programlarımızın gelişen dünya standartlarına uygun, çağı yakalayan nitelikte düzenlenmesi gerekmektedir.

2.6 Gelişen Dünya Şartlarında Yükseköğrenim Düzeyinde Sanat Eğitimi Programları Nasıl Olmalıdır?

Bir ülkenin Sanat Eğitimi Programları o ülkenin sanata verdiği önemle ve gelişmişlik düzeyi ile doğrudan alakalıdır. Çünkü sanat eğitimi programları toplumların ihtiyaçlarına göre düzenlenmektedir. Öyleyse bir toplumun sanat eğitimi programlarının niteliğini ve kapasiteli oluşunu o ülkenin gelişmişlik düzeyi ile ilişkilendirmek mümkün olacaktır.

Kültürler arasında iletişimin kolaylıkla sağlanabileceği modern teknolojinin de hayatımızı kapsadığı gelişen dünya şartlarında, bir ülkenin sanat eğitimi programının son derece kapsamlı olması ve sanat sorunlarına cevap veren, çözüm üreten nitelikte olması beklenmektedir.

Bu tür bir sanat eğitimi programından beklenen özelliklerden biri herkesin ulaşabileceği bir şekilde yayımlanmış olmasıdır. Programın içeriği ve kazanımları hakkında bilgi verilmesi, insanların söz konusu eğitim hakkında ön bilgiye sahip olmalarını sağlayacaktır.

Sanat eğitimi programlarından beklenen diğer özellikler arasında ise; alan bilgisi konusunda eksiksiz bir eğitimi öngörür olması yer alır. Yükseköğrenim düzeyinde Sanat eğitimcisi yetiştirmeye yönelik bir eğitim programı, sanatın dünü ve bugünü ile eksiksiz bir şekilde ele alınmasını sağlayacak nitelikte olmalıdır. Gerek uygulama alanında hedeflenen yetenek geliştirmeye yönelik dersler, gerekse teorik bilgi bakımından donanımlı olmalıdır. Burada öğretmen adaylarının hem yetenek geliştirmeye yönelik atölye derslerinde başarılı olmaları, hem sanatsal bilgi konusunda eksiksiz olmaları hem de iyi bir eğitimci olma özelliğini geliştirecek pedagojik derslerinde verimli bir süreçten geçmeleri önemlidir.

Erinç'e göre (2004, s.104); "Sanat eğitimi, her şeyden önce, bu alandaki öğretilere "problem" niteliği kazandırabilmek biçiminde olmalıdır. Yani "sanat ve sanat bilgisi nasıl kullanılabilir?" Böyle bir eğitim alan kişi, ilk problem durumunu kendi kendine yaratabilir, yaratmalıdır da..."

Söz konusu sanat eğitimi programlarında aranan davranışsal kazanımlar, “aktif, eleştirel düşünme becerisi ve yorum yapabilen, düşünen, analiz gücü gelişmiş birey olma özelliği taşımak” olarak sıralanabilir.

Ayrıca sanat eğitimi programları oluşturulurken güncel olmasına da dikkat edilmelidir ve değişen toplum şartlarına göre değiştirebilecek bir şekilde oluşturulmalıdır.

2.7. Kültür Politikası Nedir?

Bir ülkede kültürün ve kültürel varlıkların korunup geliştirilmesi için; ilgili kuruluşların, kurumların izledikleri politiklardır.

Kültür politikaları bir anlamda koruyucu ve yönlendirici eylemleri kapsamaktadır. Kültür politikaları, toplumun benliği olan kültürün geliştirilmesi, korunması ve üretmesi için geliştirilen ilkelerin bütünüdür. Bu politikaların hedefi en genel anlamıyla merkezi ve yerel yönetimlerden beklenen düzenlemeler ve destek niteliğinde faaliyetlerdir. Çünkü politika geliştirmenin en temel amacı, toplumsal hayatı düzenlemektir.

Kültür politikası, bir toplumun kültürel varlığını tespit etmek, korumak ve gelecek nesillere aktarmak yoluyla ülkenin birlik ve beraberliğinin hedeflendiği planlı, programlı kültür faaliyetlerinin genel adıdır. Bir toplumun sanatçılarını yetiştirme biçimi, hükümetin tiyatro, bale, opera vb. sanatlara verdiği destek, ülkenin dil politikasında izlediği stratejiler vb. girişimler o ülkenin kültür politikasınca belirlenen uygulamalardır (Eren, 2008, s. 14).

1975-1980 yılları arası iki dönem Kültür Bakanlığı Müsteşarlığı yapmış Prof. Dr. Emin Bilgiç, kültür politikaları kavramını; “Milli kültürü koruma, telafi etme, geliştirme ve kendini millete benimsetme, içeride ve dışarıda yayma maksatlarını gerçekleştirmek üzere, devletçe tutulan yola, alınan tedbirlere ve yapılan her nevi hizmete, bir devletin kültür politikası veya kültür siyaseti” olarak açıklar (Toprak’tan aktaran Acer, 1999). Kültür politikaları; kültür, sanat, yaratıcılık, kültür endüstrisi, kültürel miras gibi konularla ilgilenirse de, bu disiplinin siyaset ile de ilişkili olduğu göz ardı edilmemelidir.

Kültür politikaları, günümüzde akademik ve politik alanda oldukça güncel ve popüler bir tartışma kavramı olmayı sürdürmektedir. Bu kavramı, Cumhuriyet’in erken yıllarından itibaren Türkiye’nin de yabancı kalmadığı bir kavramdır. Türkiye, bu

konudaki çalışmalarını, uluslararası oluşumlar ile kuruluşunun ilk yıllarından itibaren, işbirliği içerisinde sürdürmektedir (Acer, 2011, s. 7).

Tolumda kültürün önemi göz önüne alındığında, kültür politikası geliştirmenin de önemi anlaşılmaktadır. Burada önemli olan bir diğer husus, mevcut politikaların irdelenmesidir. Yararlılık boyutu, gelişmişlik ve çağdaşlık boyutu ile ele alınmalıdır.

Kültür politikaları kültürel mirası korumayı, geliştirmeyi ve yaygınlaştırılmasını sağlayacak düzeyde belirlenmelidir. Aynı zamanda toplumsal bütünlüğü, kültürel çeşitliliğin korunmasını ayırım yapmaksızın sağlamalıdır ve eğitim boyutu ile de geliştirilmesini hedef alıp finansal kaynak sağlamalıdır. Bütün bu hedeflerin hayata geçirilmesi ve hedeflenen kültür politikalarının gerçekleştirilmesi ‘‘kültür sanat’’ alanında çalışmalar yapan kamu kuruluşları ile mümkün olacaktır. Çünkü kültürel ve sanatsal oluşum ve gelişimlerin devlet desteğine her zaman ihtiyacı olmuştur.

2.7.1. Türkiye’de Kültür Politikalarının Gelişim Süreci

Türkiye’de tarihi süreç içerisinde kültür politikalarının gelişim süreci incelenirken, geçmişte meydana gelen sosyo-kültürel olayların ve yönetim yapısının etkili olduğu görülmektedir. Bu anlamda Türkiye’de kültür politikaları Osmanlı Dönemi kültürel gelişimlerini takiben Cumhuriyet dönemi, 1960’lı, 1970’li, 1980’li yıllar ve sonrası gelmektedir.

Osmanlı İmparatorluğu çok uluslu bir yapıya sahiptir. Teokratik bir devlet yapılanması vardır ve islam dininin toplumsal kültürde etkisi söz konusudur. Toprakların genişlemesiyle imparatorluk içindeki kültür sayısı da artmış zenginleşmiştir. Osmanlı Döneminde bilim ve yazı dilinde Arapça ve Farsça, sarayda ve halk arasında ise Türkçe kullanılmaktadır. Bu üçlü dil yapısı halkla yöneticiler arasında kopukluklara neden olmuş ve kültür halka sağlıklı bir şekilde aktarılamamıştır. Tanzimatla birlikte kültür politikalarında Batı’nın etkisi de hissedilmeye başlamıştır (Eren, 2008, s. 94).

Cumhuriyet Dönemi ile birlikte kültür alanında uygulanan politikalar Çağdaş Türkiye’nin kurulmasında önemli rol oynamıştır. Özellikle Cumhuriyet’in ilk yıllarında uygulanan kültür politikaları devrimlere ve hedeflere odaklıdır. Sanat okullarının kurulması, yurt dışına sanat eğitimi almak için öğrenciler gönderilmesi gibi projeler sanat alanında devletin sorumluluk aldığını göstermektedir.

Cumhuriyet'in kuruluşundan 1950'ye dek kültür politikalarının temel ilkesi olan "milletin hıfzı ve mevcudiyeti" ilkesi Atatürk döneminde "yekpare ve saf ulusal kültür kuramını" gündeme getirir. Ziya Gökalp kaynaklı kültür kuramı usul ve özü ayırırken, İsmet İnönü dönemi usul ve özün birleşimine yönelir ve Batıya daha açık bir anlayış benimsenir. Atatürk ve İsmet İnönü dönemi kültür politikaları, medeniyetin kaynağı konusunda ayrılır. Atatürk'ün Türk tarih tezi, Türklerin, batılılar kadar uygar olduğunu, medeniyetin kaynağının Mezopotamya ve Anadolu olduğunu savunurken, İnönü kültürün kaynağının Yunan- Latin uygarlıklara dayandığını dayandığını savunur. Atatürk Döneminde (1923-1938), Türklerin kökenine dayanak oluşturmak amacı ile çalışma yapılması bir kültürel politika olarak benimsenmiştir. Bu sebeple Cumhuriyetin ilk yıllarında çeşitli arkeolojik kazılara başlanmıştır. Yine, 1923 yılında V. İcra Vekilleri Heyeti programında yer alan hükümler vesilesi ile Yıldız Kütüphanesindeki yazma eserler ve tabloların korunması için bir heyet kurulmasına karar alınır. Camilerdeki değerli eserler toplanıp Topkapı Saray Müzesi'ne, saray, tekke ve türbelerdeki eserler de diğer müzelere nakil edilir, şahısların elindeki eserlerin ihracı yasaklanır ve bunların müzeler ve kütüphaneler tarafından satın alınması kararı alınır (Acer, 2011, s. 11-12).

Cumhuriyet'in ilk yıllarından 1950'ye gelinceye dek hem eğitim alanında hem de kültürel mirası korumak adına pek çok önemli adım atılmıştır. Bu dönemde Batıyı takip eden bir misyonun etkili olmasıyla atılan adımlar ülkemizi uzun vadede etkisi altına almıştır.

Akın Ok'un Yorumlamasıyla, 1960'a kadar Türkiye'de genel olarak çağdaş bir kültür politikası benimsenmemiştir. Bu Dönemde Atatürk'ün batı kültürünü ve reformlarını hedefleyen devrimler yapılmış, 1960'tan sonra ise Atatürk'ün fikir altyapısının içi boşaltılmaya başlanmıştır. Bu yıllarda "Batı Tekniği Doğu Kültürü" formülüne uyularak, Milli Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu'nun çalışmaları durdurulmuştur. Liselerde okutulan "Küçük Latince" kaldırılmıştır. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi kurulduğu günden beri batı dillerinin sorunlu yardımcısı olan Latince dersleri, 1968'de bir öğrenci eylemi bahane edilerek, seçmeli ders ilan edilmiştir (Eren, 2008, s. 96).

1970'li yıllarda ise kültür politikası, ideolojik bir eksenle sürdürülmüştür. Bu Dönemde kültür politikaları adına gerçekleştirilen pek çok uygulama siyasi partilere hizmet etmiştir.

Türkiye'nin 80'li yılları ve sonrasına baktığımızda kültürel alanda dini kültüre de ağırlık verildiği gözlenmektedir. Ancak bu yükseliş kültür politikalarına daha önceki hükümet daha farklı ve olumlu bir şekilde yansımıştır. Yakın tarihte din eksenli kültür politikaları yükselirken Batı kültürü de dışlanmamıştır. AB'ye üyelik aşamasında son 20 yılda büyük adımlar atılmıştır. Ülkenin kalkınması için daha önceki dönemlerde ekonomik

kalkınmaya öncelik tanınarak kültürel, sosyal ilerleme geri planda kalırken, bu dönemde kalkınmanın tüm kurumların bütün alınarak sağlanabileceği görüşü hâkim olmuştur. Kültür Bakanlığı kültür politikalarında bu eksikliğin anlaşılarak daha bütüncül bir yapılanmaya gidilmesi önemlidir. Ülkenin ekonomisindeki iyileşme de bu imkânı sağlayan başka bir sebeptir ancak tüm bu ilerlemelere rağmen devlet politikalarında ‘‘kültür’’ e gereken önem verilmemektedir (Eren, 2008, s. 96).

Sonuç olarak, iktidardaki hükümetin kültürel anlamda gösterdiği faaliyetler ve izlediği yol kültür politikalarını oluşturmaktadır. İktidardaki yönetimden beklenen, kültürün üretilmesi, yaşatılması ve gereken değerin verilmesi ile bu tür faaliyetlere mali kaynak sağlanmasıdır. Ulus olarak hem kendi değerlerimizi korumalı ve yaşatmalı hem de batıdaki gelişmeleri ve oluşumları takip ederek ilerleme sağlamak mümkün olacaktır.

2.7.2. Kültür Politikaları Çerçevesinde Sanat Politikası

Sanat politikası, bir ülkede sanatın ve sanat eserlerinin korunup geliştirilmesi için ilgili kuruluşların (bakanlıklar, yerel yönetimler, üniversiteler, dernek ve vakıflar) izledikleri politikalarlardır. Bu kuruluşların, toplumun sanatsal yaşama katılabilmesi için sağladıkları tüm ekonomik ve sosyal kolaylıklar sanat politikalarını oluşturmaktadır.

Onaran’a göre (Onaran’dan aktaran Gönül, 2011); ‘‘Kamuoyunun, üzerinde birleştiği konulardan biri kültür-sanat politikasıdır. Kültür-sanat devletini modernleştirmeye çalışır. Toplum da oluşturulan kültür politikasının işlevi, bireylerin yeteneklerinin serbestçe sınanması ve istedikleri sanat eğitimi almalarının sağlanmasıdır’’.

Sanat kültürün bir alanıdır ve kültürü yansıtmada ve aktarmada önemli işlevleri varır. Bu nedenle sanat, devlet ve kültür arasındaki ilişkiyi oluşturan önemli bir unsurdur. Kültürel gelişmede sanat politikalarının önemli bir rolü vardır.

2.8.Sanat Eğitmcisi Yetiştirilen Yükseköğrenim Kurumlarında Güncel Sanat Haberlerinin İrdelenmesi

Gündeme gelen sanat haberlerini yansıtmada medya, etkin bir güce sahiptir. İnsanlar üzerinde medyanın etki gücü oldukça önemli bir yere sahiptir. Damlapınar (2005, s. X) 'e göre; "...siyasal ve kamusal konuların medya tarafından dillendiriliş biçimi halkın bu konulara ilişkin söylemlerinin ve bakış açılarının temelini oluşturur".

Günümüz şartlarında dünyanın her yerinde meydana gelen gelişmeleri televizyon, dergi, gazete ve internet aracılığı ile yakından takip edebilme fırsatı bulmaktayız. Modern teknolojinin yaşamımızı hızla kuşatması ile artık bilgiye ulaşmak çok daha kolay olmaktadır.

Güncel sanat gelişmeleri içinde gündeme gelen sanat olayları, görsel sanatlar öğretmen adaylarını da yakından ilgilendirmektedir. Öğretmen adaylarının sanatı dünü ve bugünü ile yeterince tanımaları, tabi tutuldukları eğitim programı ile de ilişkilidir. Bu tür bir sanat eğitimi programı, uygulama derslerinin yanında sağlam temellere oturtulmuş teorik bilgiler de içermelidir. Teorik derslerde yalnızca sanatın tarihi ve sanatsal bilgi değil, yakın tarihli sanat gelişmelerine de yer verilmelidir. Böylece çağı yakalayan, sanatın güncelinden kopmayan sanat eğitimcilerinin yetiştirilmesi mümkün olacaktır.

Ünver'e göre (2011, s. 157); "Günümüzde sanat, bilim ve teknoloji kadar çağdaş insanı yakından ilgilendirmektedir". Kültürel ve estetik işlevinin yanında bir bilgi tarzıdır. Bugün dünyada sanatın üretimi ile birlikte, yaşama katabilme, bireysel ve toplumsal bilinç oluşturabilme eğitim kurumlarının önemli bir sorunu haline geldi." Sözlere ile sanatın toplumsal işlevlerinin de olduğunu altı çizilmiştir. Sanat estetiksel boyutunun dışında, kültürel bilgi ve toplumsal duyarlılık boyutunda etkin bir güce sahiptir. Toplumların her boyutuyla sanata ihtiyaç duydukları dikkate alındığında, sanat eğitimcilerinin önemli bir görev üstlendikleri anlaşılmaktadır. Bu durumda geleceğin sanat eğitimcilerinin bugün, çağı yakalayan ve toplumsal duyarlılık düzeyi yüksek birer eğitimci olarak geleceğe hazırlanmaları gerekmektedir.

2.9. Gündeme Yansıyan Sanat Haberleri İçerisinde Bazı Sorunsal Sanat Haberleri

Güncel sanat gelişmeleri içerisinde gündeme gelen sanat sorunlarından bazıları; medya takibi ile çeşitli kaynaklardan elde edilen haberler aracılığı ile aşağıdaki gibi sıralanmıştır.

2.9.1. Ankara Devlet Resim Heykel Müzesi Haberi

9 Mart 2010 tarihli Milliyet Gazetesinin haberine göre, “Resim ve Heykel Müzesi’nde Büyük Hırsızlık” başlıklı bir habere göre; Ankara Resim Heykel Müzesi’nden, 18 eserin çalındığı belirlendi. Hoca Ali Rıza’ya ait karakalem çalışması 13 eserin yerine ise sahtelerinin konulduğu anlaşıldı...

“Devlet Resim ve Heykel Müzesi’ndeki hırsızlık sayım sırasında ortaya çıktı...”. Resim Heykel Müze Müdürü Ömer Osman Gündoğdu, dün Altındağ İlçe Emniyet Müdürlüğüne giderek müzeden hırsızlık olduğunu bildirdi. Müzede yaptıkları tespit sonucu Hoca Ali Rıza’ya ait karakalem çalışması 13 eserin çalındığını belirlediklerini bildiren Gündoğdu, çalınan eserlerin yerine fotokopilerinin konulduğunu kaydetti. Ayrıca, müzeden 5 eserin de çerçevesinden alındığını belirlediklerini kaydeden Gündoğdu, bu eserlerin kimlere ait olduğunu henüz tespit edemediklerini belirtti. Müze müdürünün ihbarı üzerine, Ankara Emniyet Müdürlüğü Kimlik Tespit ve Olay Yeri İnceleme Şube Müdürlüğü ile Asayiş Şube Müdürlüğü ekipleri, Resim ve Heykel Müzesi’nde inceleme yaptılar. Yetkililer, hırsızlık olayı ile ilgili çok yönlü soruşturmanın sürdürüldüğünü kaydetti.

“Ressam Hoca Ali Rıza”. Rüştüye’deki öğrenciliği sırasında resim derslerindeki yeteneğiyle dikkati çeken Hoca Ali Rıza, resim derslerini Osman Nuri Paşa, Süleyman Seyyid Bey ve Kez’den almıştır. 1884’te teğmen olarak Harbiye’yi bitiren genç ressam, bu yüksekokula resim öğretmenini olarak girmiştir. Tek başına bir "okul" etkinliğiyle çok sayıda öğrenci yetiştiren Hoca Ali Rıza, resim derslerinde kullanmak üzere desen albümleri hazırlamış, İkinci Meşrutiyet’ten sonra kurulan Osmanlı Ressamlar Cemiyeti’nde başkanlık yapmıştır. Yurtdışına çıkmamış ressamlarımızdandır. Harbiye’de çalışırken bir ara İtalya’ya resim öğrenimi için gönderilmesine karar verildiği halde, Napoli’deki bir kolera salgını buna engel olmuştur. Kurşunkalem çalışmalarında kurallar kurmuş bir üstat olarak bilinen Hoca Ali Rıza, Türk Resim Sanat Tarihi’nde eşine rastlanmayan bir değer olarak kabul ediliyor.

“Bakan Günay’dan Açıklama”. Kültür ve Turizm Bakanlığı, "Ankara Resim ve Heykel Müzesi’nde, daha önce bulunamayanlar listesinde olan ve 2009 Sayım Komisyonu’nun müze deposunda yaptığı çalışma sırasında, Hoca Ali Rıza’ya ait olduğu tespit edilen karakalem eskizlerinin 13’ünün durumundan ş phelenildiğini ve sahte olduğuna karar verildiğini" bildirdi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliğinden, Ankara Resim ve Heykel Müzesi’nde hırsızlık iddiaları konusunda yapılan yazılı açıklamada, şöyle denildi: "Daha önce bulunamayanlar listesinde olan ve 2009 Sayım Komisyonu’nun müze deposunda yaptığı çalışma sırasında Hoca Ali Rıza’ya ait olduğu tespit edilen karakalem eskizlerinin 13 tanesinin durumundan şüphelenilip, sahte olduğuna karar verilmiştir. Ayrıca 5 adet karton paspartun da boş olduğu Komisyon tarafından belirlenmiştir. Bakanlığımız Teftiş Kurulu ve Emniyet yetkililerine bilgi verilmiş olup soruşturma devam etmektedir." (Uluç, 2010).

2.9.2. ‘Resim ve Heykel Müzesi’nden  alınan 30 Tablo Yakalandı’ Haberı

07/12/2013 tarihli  mer ERB L’ in haberine göre; ‘Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nca yürütülen soruşturma neticesinde önceki gün eş zamanlı müzayede evi, sanat galerisi ve önceden belirlenen koleksiyonerlere baskın yapıldı.’

Polis, müzayede evi, sanat galerisi ve koleksiyonerlere yönelik eşzamanlı operasyon düzenledi. Gizlilikle yürütülen baskınlarda Resim ve Heykel Müzesi’nden çalınan 30 tablo yakalandı.

Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi’nden çalınan eserler yıllardır konuşulur ancak kayıp eserlerle ilgili bir çalışma yapılmazdı. En son Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca hazırlanan ve kamuoyu ile paylaşılmayan rapora göre tam 302 eserin müzeden çalındığı tespit edildi. Bu eserlerden 256’sının kayıp olduğu belirlenmiş 46 eserin ise sahte olduğu anlaşılmıştı.

İşte bu rapordan sonra Kültür ve Turizm Bakanlığı eserlerin peşine düştü. Radikal’den  mer Erbil’in haberine göre, Bakan  mer  elik ne pahasına olursa olsun, yurtiçi ve yurtdişında eserlerin bulunması talimatını verdi. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nca

yürütülen soruşturma neticesinde önceki gün eş zamanlı müzayede evi, sanat galerisi ve önceden belirlenen koleksiyonerlere baskın yapıldı.

Kamuoyundan gizlenen baskında Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nden çalındığı tespit edilen 30 tablo yakalandı. Şevket Dağ, İbrahim Çallı, Fikret Mualla, Hoca Ali Rıza gibi Türk resim sanatının ünlü ressamlarına ait eserlere el konuldu. Emniyetten soruşturmanın derinleştirilerek devam edeceği söylendi.

Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi'nde skandallar uzun yıllardır bitmiyordu. Hırsızlık ve eser kopyalama haberleriyle çalkalanan müzede yaklaşık 5 bin paha biçilmez eser envantere kayıtlıydı. Talihsiz müzede bakanlıkça soruşturmalar yapılıyor ancak yapılan soruşturmalarda bile kaybolan tablo sayılarının rakamları birbirini tutmuyordu.

Kayıp eserlerden bazıları şöyleydi:

Bedri Rahmi Eyüboğlu (Muradiye'de Kahve, Edirne Tunca Köprüsü), Şevket Dağ (Surlardan, Cami Kapısı, Cami İç, Topkapı Sarayı Kızlar Ağası Dairesi, Pencereden Görünüm), Şefik Bursalı (Dolmabahçe'den), Hasan Vecih Bereketoğlu (Kurbağalı Dere), Halil Paşa (Güller, Britanya'dan Kadın, Yalılar, Manzara), Devrim Erbil (Soyutlama), Hikmet Onat (İstanbul Boğaz'dan Peyzaj, Salacak'tan Manzara, Anadolu Hisarı), İbrahim Çallı (Manzara, Bahçede Kadın, Peyzaj), Hoca Ali Rıza (Bulgurlu'da Timurcu Çeşmesi, Yağış, Sandal Balıkçı Kulübesi, Beykoz'da İshak Ağa Kahvesi, Kaya ve Çam), Sami Yetik (Kasımpatılı Natürmort, Peyzaj), Arif Kaptan (Natürmort), Namık İsmail (Denizde Vapur)

Bakanlığın derinlemesine yaptığı soruşturma tamamlandı ancak eserlerin nerede olduğu bir türlü bulunamadı. İşin aslına bakılırsa peşine düşen de olmadı. Kültür ve Turizm Bakanlığı'na İstanbul'da bazı tabloların müzayedelerde ve sanat galerilerinde satıldığına dair ihbarlar gelmeye başladı. Bakanlık yetkilileri bu ihbarları Bakan Ömer Çelik ile paylaştı. Bakan Çelik 'üzerine gidin' diyerek Bakanlığın Teftiş Kurulu'na konuyu havale etti. Müfettişler gelen ihbarları Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı ile paylaştı. Önceki sabah Ankara ve İstanbul Emniyeti önceden belirlenen adreslere eşzamanlı baskın yaptı. 9 farklı müzayede şirketi, sahibi, koleksiyoner, galeri ve antika dükkanına yapılan baskınlarda Devlet Resim ve Heykel Müzesi'nden çalındığı tespit edilen 25 tablo yakalandı. Ayrıca işadamı ve koleksiyoner C.B'nin evinde 5 tablo daha olduğu ve onların da teslim edileceği öğrenildi. Polis kaynakları eserlerin bir kısmını müzayede işi yapanların gizli depolarında

yakaladıklarını, bu eserlerin çalıntı olduğunu bildiklerini ve soruşturmanın devam edeceğini söyledi.

Devlet Resim Heykel Müzesi’nden çalınan ve baskında ele geçen eserlerden bazıları:

İbrahim Çallı - Bahçede Kadın

Hoca Ali Rıza - Bulgurlu’da Timurcu Çeşmesi, Yağış, Sandal Balıkçı Kulübesi, Beykoz’da İshak Ağa Kahvesi, Kaya ve Çam

Hasan Tahsin - Bostancı

Vapur İskelesi

Hikmet Onat - Manzara

Ruhi - Yeşil Türbe

Sami Yetik - Kasımpatılı Natürmort

Bedri Rahmi Eyüboğlu - Muradiyede Kahve (Ağaçlı Kahve)

Şefik Bursalı – Manzara (Erbil , 2013).

2.9.3.”9 Tablonun Fotoğrafı Yok” Başlıklı Haber

12.12.2013 Tarihli Sertaç KOÇ’ un Haberine Göre; “Geçtiğimiz günlerde 302 kayıp eserin 30’unun ünlü işadamlarının koleksiyonlarında olduğu ortaya çıktı. Yeni gelişme ise şaşırttı: Tablolardan sadece 21’i devlet kurumlarının arşivlerinde yer alıyor.”

Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi envanterine kayıtlı paha biçilemeyen 302 kayıp eserden 30’unun ünlü işadamlarının koleksiyonunda ve sanat galerilerinde çıkmasının ardından, kafa karıştıran bir bilgi günışığına çıktı. Bulunan 30 eserden 9’unun fotoğraflarının ne müzenin ne Kültür Bakanlığı’nın ne de ilgili devlet kurumlarının arşiv ve envanter kayıtlarında yer almadığı ortaya çıktı.

Bulunan 30 eser arasında yer alan iki tablonun ise Ankara Resim ve Heykel Müzesi envanterine kayıtlı olmadığı anlaşıldı. Bu durumun, bulunan tabloların orjinal olup olmadığının ve müzeden çalınan eserler arasında yer alıp almadığının belirlenmesi için yapılacak incelemelerde tartışma yaratacağı öne sürüldü. Soruşturmayı derinleştiren savcılık, tabloların ele geçirildiği kişilerin verdiği bilgilerden iz sürerek bu tabloların müzeden nasıl çıktığını tespit etmeye çalışıyor.

“Geçen hafta ele geçirilmişti”. Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi eski müdürü Ömer Osman Gündoğdu’nun 2009’daki şikâyeti üzerine başlatılan çalışmalar kapsamında, müzede Hoca Ali Rıza’ya ait 13 adet karakalem eskizinin sahteleriyle değiştirildiği belirlenmişti. Ardından 22 Ocak 2010’da incelemelere başlayan sayım komisyonu, çalışmasını 18 Ocak 2011’de tamamlamıştı. Hazırlanan raporda, müze envanterine kayıtlı 302 eserin kayıp olduğu saptanmıştı. Harekete geçen Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’nın, Kültür Bakanlığı müfettişleri ile ortak yürüttüğü çalışmalar sonucunda kayıp eserlerden 30’u geçtiğimiz hafta yapılan operasyonlarda ele geçirilmişti. Tablolar, aralarında ünlü işadamı ve müzayede evi sahiplerinin bulunduğu kişilerin ev ve işyerlerinde bulunmuştu.

Kayıpların 106’sı tablo Milliyet’in aldığı bilgilere göre, 2011’de sayım çalışmalarını tamamlayan komisyon müze envanterine kayıtlı 4 bin 108 eserden 3 bin 570’ini inceledi. 538 eser ise müzeden sergilenmek üzere diğer müze ve sergiler ile bazı devlet kurumlarına gönderildiği gerekçesiyle incelenemedi. İncelenen eserlerden 302’sinin kayıp olduğu, 27’sinin de orijinalliğinin ağır kuşkulu olduğu tespit edildi. Kayıp olan 302 eserden 106’sı ünlü resamlara ait tablolardan, 4’ü çeşitli heykellerden oluşuyor. Kayıp eserlerden diğerleri ise Atatürk, Resim Heykel Müzesi Binası fotoğrafları ile bazı tablolara ait röprodüksiyonlardan oluşuyor.

“İki eser envanterde yok”. Kayıp olan 106 tablodan, 46’sının Resim Heykel Müzesi, Kültür Bakanlığı’na bağlı diğer birimler veya ilgili devlet kurumlarının hiçbirinin envanterinde fotoğrafı bulunmuyor. Son operasyonlarda ele geçirilen tablolardan 9’u da, fotoğrafı bulunmayan eserler arasında yer alıyor. 9 tablo arasında Hüseyin Avni Lifij/Peyzaj, İsmail Hakkı/Batan Gemi, Hasan Vecihi Bereketoğlu/Liman, Hüseyin Zekai Paşa/Cami ile Hoca Ali Rıza’ya ait 5 adet eser yer alıyor. Tablolardan 30’u arasında yer alan iki eserin ise Ankara Resim ve Heykel Müzesi’nin 4 bin 108 eserlik envanter listesine kayıtlı olmadığı anlaşıldı. Bunlar, Nazmi Ziya Güran/Müze ile Arif Kaptan/Müze eserlerinden oluşuyor.

“10 eser daha teslim edildi”. Öte yandan tablolara ilişkin operasyonun geniş yankı uyandırmasının ardından, dün İstanbul’da bazı kişiler tarafından 10 tablo daha polise teslim edildi. Tabloları teslim eden kişiler arasında yine ilk operasyonlarda olduğu gibi işadamları ve koleksiyonerler bulunuyor. Böylece son olarak teslim edilen tablolarla birlikte ele geçirilen tablo sayısı 40’a yükseldi. Bu tablolar da Ankara’da Kültür Bakanlığı

yetkililerine teslim edildi. Bu tabloların da daha önce ele geçirilen 30 tabloyla birlikte daha sonra inceleneceği öğrenildi (Koç, 2013).

2.9.4. ‘‘Atatürk Anıtını Altın Rengine Boyadılar’’ Başlıklı Haber

14/10/2009 tarihli Radikal Gazetesinin haberine göre; ‘‘Ankara'nın Ulus Semti'nde bulunan ve Ankara'nın başkent oluşunun yıldönümü etkinlikleri öncesi altın sarısına boyanan Atatürk Heykeli, gösterilen tepkiler üzerine eski haline getirilmeye başlandı’’.

13 Ekim Ankara'nın başkent oluşunun yıldönümü etkinlikleri kapsamında Ulus Meydanı'nda bulunan Zafer Abidesi, Atatürk Heykel Grubu altın rengine boyandı. Ancak gelen tepkiler üzerine Büyükşehir Belediyesi işçileri tarafından heykel üzerindeki boyalar tinerle silinip, eski haline getirilmeye çalışıldı. Konuyla açıklama yapan Devlet Sanatçısı heykeltıraş Metin Yurdanur, ‘‘Tesadüfen buradan geçiyordum. 1927 yılında büyük törenle açılan Atatürk Heykeli Grubu, sanata ve orijinaline uygun olmayacak şekilde boyanmış. Son zamanlarda Ankara'nın birçok yerinde bu tür boyama işleri yapılıyor. Yapsınlar, ama sanatçıya veya uzman bir grubun bilgisine başvurarak korumaya çalışsınlar. Ulus'ta bulunan Atatürk Heykeli Grubu Türk halkını, Atatürk'ü, Mehmetçiği ve Türk kadınına saygı ve sevgiyi ifade ediyor. Buradaki heykelleri hangi kurum veya kuruluş bu hale getirmiş bilmiyorum. Ancak hatalarını kabul etmişler. 20'ye yakın işçi, hatalı boyanan Atatürk Heykeli Grubu'nu eski haline getiriyor’’ dedi.

Gökçek ‘‘Heykel Eski Haline Gelecek’’. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek, Ulus Meydanı'ndaki Atatürk Anıtı'nın boyasının silinerek heykeltıraşlar gözetiminde ve denetiminde eski haline getirileceğini bildirdi.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığından yapılan yazılı açıklamada, Kültür ve Turizm Bakanlığının talebi üzerine, heykelin törene hazır hale getirilmesi ve temizlenmesi için belediyenin bu tür rutin bakım işlerini yapan firmanın görevlendirildiği belirtildi.

Firmanın ‘‘durumdan vazife çıkartarak’’ heykelin yapılış tarihindeki asli rengi olan bronz rengi getirmek için heykeli boyadığı ifade edilen açıklamada, yıllar içinde oksitlenme sonucunda siyahlaşan heykelin renginin bu suretle ilk yapılış tarihindeki rengine dönüştürülmek istendiği kaydedildi.

Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek de aynı konuda yaptığı açıklamada, anıtın son halini Ankara'nın Başkent oluşunun 86. yıl töreni için Ankara Valisi Kemal Önal ile Ulus Meydanı'na doğru yürürken gördüklerini ve beğenmediklerini belirtti. Belediyedeki ilgili dairenin, bakım işlerini yapan firmaya heykelin bakımı ve temizlenmesi işini verdiğini öğrendiğini kaydeden Gökçek, “Heykelin kesinlikle bu boyasının silinerek heykeltıraşların gözetiminde ve denetiminde eski haline getirilmesi için gereken yapılacaktır. Ayrıca, yasal prosedürü yerine getirmeden, bu işlemi yapan yetkililer hakkında da teftiş açmış bulunmaktayım” ifadesini kullandı (Özbalı, 2009).

2.9.5. “Heykel Kaldırmak Artık Moda Oldu” Başlıklı Haber

13.12.2011 Tarihli “Heykel kaldırmak artık moda oldu” Başlıklı Esra ÖZKAN’ ın Haberine Göre; Çankırı’daki Süreyya Ayhan heykelinin depoya kaldırılması tartışma yaratırken, eseri yapan Necmettin Yağcı, belediyeye tepki gösterdi. Aynı zamanda Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü’nde öğretim görevlisi olan Necmettin Yağcı, “Heykel kaldırmak moda oldu” dedi.

Çankırı Belediyesi’nin, yıprandığı gerekçesiyle eski milli atlet Süreyya Ayhan Kop’un heykelini kaldırması tartışma yaratırken, heykeli yapan Necmettin Yağcı, belediyeye tepki gösterdi.

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Öğretim Görevlisi Necmettin Yağcı, heykeli 2003 yılında yaptığını hatırlatarak, haberi gazetelerden öğrendiğini söyledi.

Heykelde onarılabılır bir yıpranma olduğunu, kaldırılması, yer değiştirilmesi veya onarılması ile ilgili olarak sanatçısının izninin olması gerektiğini belirten Yağcı, heykelin kaldırılmasına sebep olanların, heykele karşı olduğunu iddia etti.

Ülkede son yıllarda heykel kaldırmanın moda haline geldiğini ifade eden Yağcı, sanatçıya heykelin bakımı ve yer değişimi gibi herhangi durumlarda başvurulması, sanatçının izni olmadan dokunulmaması gerektiğini belirterek “Telif Hakkı Yasası’na göre hukuki yoldan hakkımı savunacağım” dedi.

Heykelin çirkin olduğunu, Süreyya Ayhan’a benzemediğini iddialarına yanıt veren Yağcı, “Güzellik kavramı kişiye göre değişir. Heykel fotoğraf gibi yansıtılamaz, sanatçının kendi kişisel anlayışına göre yapılır. Hiç kimse heykel çirkindir diyemez. Heykelin çirkin olması bakımsızlıktan kaynaklanır” dedi. Yağcı, heykele “çirkin” denilebilmesi için anatomik yapısının bozuk olmasının gerektiğini, Ayhan heykelinin anatomisinin gayet düzgün yapıldığını dile getirdi.

“İlk heykel değil”. Süreyya Ayhan’ ın heykelinin kaldırılan ilk heykel olmadığını dile getiren Yağcı, şunları söyledi: “1999 yılında Marmaris’e Osmanlı Devleti’nin kuruluş yıldönümü dolayısıyla Kanuni’nin Rodos Seferi’ni yaptığı süreci anlatan heykeli yaptım. Ancak, heykelin açılışından önce Marmara depreminin yaşanmasının ardından Yunanistan’ın yardımı göz önünde bulundurularak, ‘Bu heykeli dikersek Yunanistan’a ayıp olur’ denmesiyle heykel depoya atıldı.

Daha sonra heykele Marmaris’e bağlı Beldibi Belediyesi talip oldu. Ancak, ücra bir köşeye dikildi. Mardin’de bir ekmek fırını önüne de yaptığım sol eliyle ekmek tutan bir el heykeli, görsel kirlilik yaratıyor gerekçesiyle kaldırılmıştı (Özkan, 2011).

2.9.6.” Kars İnsanlık Anıtı Artık Yok” Başlıklı Haber

Dinçer AKTEMUR/KARS, (DHA) ‘ un ‘İnsanlık Anıtı Artık Yok ‘ başlıklı haberine göre; Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ın 8 Ocak günü Kars’ta yaptığı mitingte ‘Ucube’ diyerek kaldırılmasını istediği İnsanlık Anıtı yıkıldı. Birbirine yüzleri dönük 2 insan heykelini önce parçalar halinde kesilerek indirildi. Kalan yüzde 30’luk bölüm 2 gün içinde kepçe ile yıkıldı ve anıt tamamen ortadan kaldırıldı.

Kars’ı kuşbakışı gören Üçler Tepesine dönemin Belediye Başkanı Naif Alibeyolu tarafından 2006’da Heykeltıraş Mehmet Aksoy’a 24,5 metre yükseklikte İnsanlık Anıtı yaptırılmıştı. Kars’a gelen Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 8 Ocak günü düzenlediği mitinginde İnsanlık Anıtı’nı ‘ucube’ diye nitelendirdi ve ortadan kaldırılmasını istedi. Bunun üzerine harekete geçen Belediye Başkanı Nevzat Bozkuş yıkım ihalesini 272 bin liraya Afşin İnşaat’a verdi. 26 Nisan’da anıtın kafasını keserek işe başlayan taşeron firma, yüzde 70’ini keserek tamamladığı işte hak ettiği parayı alamadığı gerekçesiyle Kars’ı terk etti. Afşin İnşaat da, anıtı keserek indirme yerine geriye kalan yüzde 30’luk kısmı kiraladıkları kompresörlü kepçe ile parçalamayı denedi ve sonuç aldı. İki gün süren

çalışma sonunda 24.5 metre yükseklikteki İnsanlık anıtından geriye temeli oluşturan beton kalıp ve inşaat telleri kaldı. İnsanlık Anıtı altındaki Kültür varlığı olarak tescilli olan Timur Paşa Tabyası ise çevredeki çobanlar tarafından hala hayvan barınağı olarak kullanılmaya devam ediyor (Aktemur, 2011).

2.9.7. “Dört Mevsim Heykeli Artık Üç Mevsim” Başlıklı Haber

26 Aralık 2011 Tarihli ‘‘2.Heykel Vakası!’’ Başlıklı Tacettin DURMUŞ/KARS AHT ‘ in Haberine Göre; ‘‘İnsanlık Anıtı’ heykelinin yıktırıldığı Kars’ta bu kez de Gazi Ahmet Muhtar Paşa Konağı önündeki havuzun çevresine konulan ‘‘Dört Mevsim’’ heykellerinden yazı simgeleyen heykel kırıldı. İddiaya göre heykel, bir vatandaşın fotoğraf çektirirken aşırı yüklenmesinden dolayı kırıldı. Kültür ve Turizm İl Müdürü Hakan Doğanay, kendilerinin Güzel Sanatlar Galerisi olarak kullandıkları konağın bahçesinin Kars Belediyesi’ne ait olduğunu belirterek, ‘‘Dört Mevsim Heykeli’ nden de Kars Belediyesi’nin sorumlu olduğunu söyledi.

‘‘Halk Ozanı Heykeli de Kırıldı’’. Dört Mevsim’ heykelinin kırılmasından bir gün sonra da halk ozanı heykelleri arasında bulunan Şeref Taşlıova heykelinin sazı kimliği belirsiz kişi ya da kişiler tarafından kırıldı. Eski Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu, Valilik binası karşısına halk ozanları Âşık Şenlik, Murat Çobanoğlu ve Şeref Taşlıova’nın heykellerini yaptırmıştı. Bu heykellerden Şeref Taşlıova’nın heykelinin sazı geçtiğimiz cuma gecesi kimliği belirsiz kişi ya da kişilerce kırıldı. Vatandaşlar, heykele yapılan saldırıya tepki gösterdi.

‘‘Heykellere Soykırım Yapıyorlar’’. Eski Kars Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu, görevde olduğu 2003 yılında Belçika’dan getirip süs havuzunun dört bir tarafına koydurduğu heykellerden birinin yıkıldığını öğrenince çok üzüldüğünü söyledi. Kendi döneminde yapılan İnsanlık Anıtı’nın yıkıldığını, Haydar Aliyev Parkı’ndaki çok sayıda kadın ve kaz heykelinin depolara kaldırıldığını belirten Alibeyoğlu, ‘‘Heykellere soykırım yapıyorlar’’ dedi. Başkanlığı döneminde 2003 yılında Belçika’dan getirdiği heykellerin her birinin en az 100 yıllık olduğunu kaydeden Alibeyoğlu, ‘‘Onlar dört mevsimi sembolize ediyordu. Yazı sembolize edeni yıktılar. Bu insanlık dışı. Çıplak olsalar derdik ondan yıktılar. Öyle bir şey de yok’’ diye konuştu.

Türklerin, Ermeni soykırımı yapmadığını, ancak Kars'ta kendi insanımızın heykellere soykırım yaptığını söyleyen Naif Alibeyoğlu, "Eğer İnsanlık Anıtı yıkılmasaydı, tam şu dönemde dünyaya mesaj verecektik. Bakın biz soykırım yapmadık, savaştan yana değiliz, insanlıktan yanayız" dedi. 2003' te de Saldırıya Uğramıştı iddiaya göre fotoğraf çektiren bir vatandaşın aşırı yüklenmesi sonucu kırılan "yaz" mevsimini sembolize eden heykelin, 2003 yılında da o dönemde bulunduğu Cumhuriyet Meydanı'nda saldırıya uğrayıp kırıldığı belirtildi. Heykelin, eski Belediye Başkanı Naif Alibeyoğlu tarafından onartılıp şu anda bulunduğu yere konulduğu öğrenildi (Durmuş, 2011).

2.9.8. ‘Konya Şeb-i Arus Havuzu ‘ Haberi

6 Aralık 2013 Tarihli Mehmet Kayhan YILDIZ/KONYA, (DHA) Haberine Göre; Konya'da Mevlana Müzesi'nin bahçesinde bulunan ve Anadolu Selçukluları döneminden kaldığı ileri sürülen Şeb-i Arus Havuzu'nun kaldırılarak yerine benzer taşlarla yeni bir havuzun yapılması, tepkilere neden oldu. 25 yıl Mevlana Müzesi'nde müdürlük yaptıktan sonra emekli olan Erdoğan Erol, 'Şeb-i Arus Havuzu'nun yaklaşık bin yıllık bir geçmişe sahip olduğunu öne sürdü. Yapılan düzenlemeyi eleştiren Erol, "Bu yapılan bana göre bir cinayettir. Çok yanlış olmuş. Mutlaka eski haline getirilmesi lazım" dedi. Çalışmaların hala devam ettiğini belirten Müze Müdürü Yusuf Benli ise, eski taşların kullanılıp kullanılmayacağı konusunda, "Çalışmalar bitsin. Ondan sonra son halini göreceğiz" diye konuştu.

Konya'da İl Kültür Müdürlüğü, Mevlana Müzesi'nde yapılan düzenlemeler çerçevesinde yaklaşık 3 ay önce bahçede bulunan Şeb-i Arus Havuzu'nu kaldırdı. Derviş hücrelerinin önünde yer alan, altıgen planlı gök mermerden yapılan ve suyu ejder başlı bir lüleden akan havuzun taşları tek tek sökülerek Gül Bahçesi'ne konuldu.

"Havuzun Yeri de Değiştirildi". Mevlana'nın ölüm yıldönümlerinde dervişler tarafından etrafında sema yapıldığı için düğün günü anlamına gelen 'Şeb-i Arus Havuzu' olarak adlandırılan havuzun mermerlerinin sökülürken parçalandığı dikkat çekti. Müze bahçesinde yaklaşık 3 ay süren çalışmalar sonrası kaldırılan havuzun bulunduğu yerden 3,5 metre ileriye ve orijinal taşlarının yerine yeni taşlarla bir benzerinin yapılması tepkilere neden oldu.

“Havuzun Bin Yıllık Geçmişi Var”. 25 yıl Mevlana Müzesi’nde müdürlük yaptıktan sonra emekli olan Erdoğan Erol, değiştirilen havuzun yaklaşık bin yıllık bir geçmişe sahip olduğunu ileri sürdü. Literatürde 2 türlü kayıt olduğuna dikkat çeken Erol, "Birincisi kitaplardaki yazılı kaynaklar, diğeri de babadan oğla geçen ve ondan-ona, ondan ona nakledilen rivayetlerdir. Bu aktarımlar da yazılı kaynak kadar muteberdir. Dedelerden naklen duyduğumuza göre burası Selçuklu Sarayı’nın Gül Bahçesi iken dönemin padişahı Alaeddin Keykubat tarafından Mevlana’nın babasına hediye edilmiştir. İçerisinde bulunan havuz da gül bahçesinin en eski yapısıdır. Bu duruma göre havuz yaklaşık 1000 yıllık bir geçmişe sahiptir. Başka biri de eğer tarih verirse belgesini sunması lazım" dedi (Yıldız, 2013).

2.9.9. “Van’daki Kümbetin Yanına Yapılan Binaya Tepki Dinmiyor” Başlıklı Haber

19 Ağustos 2014 Tarihli (DHA) Habere Göre; “Van’daki Kümbetin Yanına Yapılan Binaya Tepki Dinmiyor”. Van’ın Gevaş ilçesinde bulunan ve Selçuklular tarafından 700 yıl önce yaptırılan Halime Hatun Kümbeti’ nin arkasına 7 yıl önce yaptırılan yurt binasına tepkiler sürüyor. Kümbet, genellikle Selçuklular zamanında yapılan kendine özgü yapısı olan anıt mezarlar olarak biliniyor. Gevaş İlçesi’nin önemli tarihi yerlerinden olan Selçuklu Mezarlığı ve hemen yanında bulunan Melik İzzeddin tarafından 700 yıl önce kızı Halime Hatun için yaptırılan kümbet turistlerin büyük ilgisini çekiyor. Fakat Halime Hatun Kümbeti’ nin hemen arkasına 2007 yılında yaptırılan yurt binası, tarihi dokuya görüntü açısından zarar verdiği için tepkiye neden oluyor. Yıllardır dile getirilen konu yakın zamanda tekrar gündeme gelince Gevaş Belediye Başkanı AK Partili Sinan Hakan tarafından da gündeme alındı.

Tepkilerin kendilerini mutlu ettiğini belirten Başkan Hakan, “Her gördüğümde içimi acıtan bir manzaradır. Buranın eski halini de hatırlayan biri olarak bunun çok yanlış bir şey olduğunu söylemekte fayda görüyorum. Çok büyük ve güzel bir yatırım yapılmış. Fakat bu yatırım yereldeki bazı yöneticilerin yanlış kararlarıyla çok yanlış bir yere yapılmış. Bu görüntü bu tarihi katleden bir görüntüdür. Bana göre bir cinayettir. İnşallah bunu el birliğiyle ortadan kaldıracamız” açıklamasını yaptı (Kuyucu, 2014).

2.9.10.” Harem' deki Tahtı Lojmanına Taşıttı” Başlıklı Haber

03/ 06/ 2011 Tarihli 'Harem' deki Tahtı Lojmanına Taşıttı' Başlıklı Ömer ERBİL' in Haberine göre; Topkapı Sarayı Müzesi Müdürü'nün 3. Selim'in tahtını lojmanına taşıttığı, tarihi taht kapıdan geçmeyince depoya kaldırıldığı ileri sürüldü.

Kültür Bakanı Ertuğrul Günay, 3. Selim'in Harem'deki ünlü tahtının Müze Müdürü Yusuf Benli' nin lojmanına taşındığı iddiası üzerine soruşturma başlattı. Fotoğraflarla belgelenen iddia üzerine dehşete kapılan Bakan Günay, “Kimsenin gözünün yaşına bakmam. Topkapı Sarayı benim en çok önem verdiğim mekânlardan biri. İnceletiyorum. İddialar doğruysa gereğini yaparım” dedi. Müze Başkanı İlber Ortaylı da olayı doğrularken, “Müdür Bey lojmanı, Harem'le karıştırdı herhalde. Soruşturuyoruz” dedi. Müze Müdürü Benli ise hakkındaki iddiaları inkâr etti.

“Yağmur altında taşındı”. Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay'a giden ihbarı Radikal ele geçirdi. İddiaya göre, Topkapı Sarayı Müze Müdürü Yusuf Benli, Harem Hünkâr Sofrası bölümünde bulunan 3. Selim tahtını müze içinde oturduğu lojmana taşıttı. Yağmurlu havada gelişigüzel taşınan eşsiz eser, lojmanın giriş kapısında sonradan ekleme yapılan bölmelerden geçmeyeceği anlaşılmca bir süre kapıda bekletildi. Bu sırada yağmurdan korunmak için de tahtın üzerine beyaz branda örtüldü.

Müze Müdürü Benli'ye tahtın geçmediği söylendi. Benli, sonradan ekleme bölüm için “Yıkın yine de içeriye sokun” talimatı verdi. Görevliler ekleme bölümü yıkmaya hazırlanırken, lojmanın iç kısmındaki orijinal kapının da dar olduğunun farkına varıldı. Sonradan ekleme kısım yıkılsa bile tahtın geçmeyeceği müze müdürüne bildirildi. Böylelikle taht lojmana girmekten kurtulup depoya götürüldü.

“Tarihi masada kahvaltı”. Müze Müdürü Benli ile ilgili iddialar bununla da sınırlı değil. Müdürün özel misafirleriyle Mecidiye Köşkü'nde tarihi eserler üzerinde oturup kahvaltı ettiği de ileri sürülüyor. Bu nedenle köşkün ‘İç Oda’ olarak adlandırılan kısmında bulunan üzeri resimlerle süslü mermerden 14. Louis masasında lekeler olduğu ve lekelerin çıkmadığı belirtiliyor.

Müze Müdürü: Taht depoda Harem'deki 3. Selim tahtını lojmanınıza taşıttığınız iddia ediliyor, bu doğru mu? Lojmana taşıtma diye bir şey yok.

Taşıtmadınız mı? Bizim bu mobilyaları koruma altına almamız gerekiyor. En sıhhatli yere taşımalıyız.

Sıhhatli yer lojmanınız mı?

Lojman değil tabii.

Taht şimdi nerede?

Depoda...

Lojmana hiç taşıtmadınız mı?

Yok hayır, taşıtmadım.

14. Louis masasında kahvaltı ettiğiniz, mermer zemin üzerinde lekeler oluştuğu ve çıkmadığı iddia ediliyor...

Hayır, doğru değil. Ben kahvaltımı odamda yaparım.

Ortaylı: Burada lojman olmamalı

Topkapı Sarayı Müze Başkanı İlber Ortaylı: “Bakan Bey arayıp söyledi. Çok mahcup oldum, bilgim olmadığı için. Soruşturuyoruz. Lojman kapısından girmeyince geri gönderilmiş. Arkadaş Harem ile lojmanı karıştırdı sanırım. Lojmanda benim yerim yok. Ankara ’dan kütüphanemi getirip lojmana koymuştum. Dışarı attırmış. Adamın kitapla işi yok. Burada lojman olması doğru değil. Seminer odası yapılmalı. Mecidiye Köşkü’nde kahvaltı ettiğini ben de duydum. Orayı kapattırdık. Bu arkadaş geldiği günden beri kendi başına takılıyor, pek bilgi verdiği de yok.”

Michael Jackson o tahta oturmak istemiş ama reddedilmişti.

Harem, Topkapı Sarayı Müzesi’nde ziyaretçilerin en çok merak ettikleri bölümlerden biri. Hünkâr Sofrası ise Harem’in içinde sultanla harem kadınlarının birlikte eğlence düzenledikleri, bayramlaştıkları yer. Hünkâr Sofrası, 16’ncı yüzyılda Mimar Sinan tarafından yapılmış kubbeli bir salon. Bu salonun hâkim noktasında da sultanın tahtı bulunuyordu. 3. Selim’e ait olduğu söylenen taht, 18. yüzyıl şaheseri olarak Harem bölümüyle ilgili tüm fotoğraflarda yer alıyor.

Pop yıldızı Michael Jackson 1992 yılında tahta oturmak istemiş, ancak reddedilmişti. Türkiye ’yi ziyareti sırasında ABD’li pop star Harem’e girdiğinde söz konusu tahta oturmak istedi ve tahtı klipte kullanmak istediğini söyledi. Ancak dönemin müze yönetimi Jackson’a izin vermeyince ünlü şarkıcı da Harem’de klip çekiminden vazgeçti (Erbil, 2011

2.9.11. “ İzmir'deki Bim Arazisi Antik Kent Çıktı” Başlıklı Haber

06.02.2014 Tarihli, Ömer ERBİL' in “ İzmir'deki Bim Arazisi Antik Kent Çıktı” Başlıklı Haberine Göre; “İzmir Kemalpaşa'da bulunan ve bugüne kadar bilinmeyen bir antik kente ait olabileceği düşünülen mozaikler araziye 'BİM' in deposu' yapılacağı için taşınacak. 'Batının Zeugması' denilen mozaiklerle ilgili karar, arkeoloji dünyasını şaşkına çevirdi.” BİM' in İzmir Kemalpaşa'da depo yapmak istediği arsada bulunan ve taşınmasına neden olan tarihi mozaikler Zeugma'dakiler kadar önemli. İzmir Kemalpaşa'da geçen yıllardaki kurtarma kazılarında çok değerli taban mozaikleri, Anadolu parsı ve aslanı gibi nesli tükenen hayvanlara ait panolar ve büyük bir yerleşim kompleksi ortaya çıkmıştı. “Batının Zeugması” olarak nitelendirilen mozaikler, MS. 4. yüzyıl ile 7 yüzyıl arasına tarihleniyor.

Kaynaklardan henüz antik kentin ismi bile tespit edilememişken dünya şaheseri sayılabilecek mozaiklerin taşınmasına karar verilmesi arkeologları da şaşırttı. İzmir Müzesi ya da üniversite tarafından kazı çalışmaları genişletilmesi beklenirken kurulun mozaikleri kaldırma kararı vermemesi gerekiyor. ‘Bir aristokratın villası’ değerlendirilmesi de yapılan mozaikler için bilinmedik bir antik kent olabileceği vurgusu da yapılıyor (Erbil, 2014).

2.9.12. “ Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi Tarihe Karışıyor” Başlıklı Haber

17 Mayıs 2013 tarihli Aysel ALP' in “ Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi Tarihe Karışıyor” Başlıklı Haberine Göre; “Başbakan Erdoğan'ın “Devlet eliyle tiyatro olmaz” diyerek özelleştirilmesi sinyali verdiği Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi tarihe karışacak. Sanatla ilgili tüm yetkiler 11 kişilik 'Sanat Kurulu'nda toplanacak.”

İstanbul Şehir Tiyatroları'nın başına bir bürokratin atanması sırasında yaşanan tartışmalar üzerine Başbakan Erdoğan, "Gelişmiş ülkelerin hemen hemen tamamında, devlet eliyle tiyatroculuk olmaz. Kadir Bey'i tebrik ediyorum. Ve aynı şeyi şu anda Bakanlar Kurulu'na getireceğim. Özel bir yönetim değil, tiyatroları özelleştireceğiz. Özelleştirmek suretiyle buyurun istediğiniz gibi tiyatrolarınızı oynayın. Gerekliği zaman bizler hükümet olarak istediğimiz oyunlara sponsor olur desteğimizi veririz" demişti. İşte Başbakanın bu sözlerinden sonra bir çalışma yapan Kültür ve Turizm Bakanlığı, dünya örneklerini de inceleyerek bir yasa taslağı hazırladı. Henüz son şekli verilmeyen ve ilgili kurumların

görüşlerine açılmayan taslak Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi'nin kapatılmasını öngörüyor.

“11 Kişilik Kurul”. Bu kurumlar yerine ise sanatla ilgili tüm yetkilerin toplanacağı, 11 kişilik Türkiye Sanat Kurulu kurulması öngörülüyor. Bakanlar Kurulu tarafından atanacak kurul, tiyatro, sinema, bale gibi sanatın hangi sanat dallarında, hangi projelerin, hangi koşullarda ve hangi miktarda destekleneceğine karar verecek. Kurul üyelerinin altısı desteklenen sanat dallarında öğrenim görmüş, görev yapmış veya bu alanda isim yapmış kişilerden oluşacak.

Kurul, hangi projelerin destekleneceğine karar verirken; gerek gördüğünde özel sektörden hizmet alımı yoluyla da proje yaptırabilecek. Sadece projeler değil, yardıma muhtaç sanatçılar da gözetilip kollanacak.

“Sanata Talih Kuşu Desteği”. Kurulun vereceği destek miktarı, projenin yarısını geçemeyecek. Kurul kaynaklarından önemli bölümünü Milli Piyango'nun sattığı bilet gelirleri oluşturacak. Bilet gelirlerinin belli bir bölümü sanat destekleri için ayrılacak.

“Tiyatro, Bale Çalışanları Ne olacak?”. Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi'nde sanatçı kadrosunda görev yapanlar, Kültür ve Turizm Bakanlığı'na devredilecek. Halen görev yaptıkları ilin kültür ve turizm müdürlüğünde görevlendirilmiş sayılacak. Yaş haddinden emekliliğine az kalan sanatçılar için emeklilik teşvik edilecek. Yaş haddinden emekliliğine en fazla 3 yıl kalanlara yüzde 40, 3 ile 6 yıl kalanlara yüzde 50; 6 yıldan fazla kalanlara yüzde 60 fazla ikramiye ödenecek (Alp, 2013).

2.9.13. “Burhan ALKAR Heykeli” Haberi

07/ 02/ 2011 Tarihli Bir Habere Göre; “AOÇ sınırları içerisinde Atatürk Evi'nin yanında bulunan Tarımcı Atatürk Anıtı'nın çalınan rölyeflerinin yeniden yapılması mahkemelik oldu.”

Kars'taki 'insanlık Anıtı'nın yıkılması tartışmaları sürerken, Ankara'da Atatürk Orman Çifliği (AOÇ) sınırları içerisinde Atatürk Evi'nin yanında bulunan 'Tarımcı Atatürk Anıtı'nın çalınan rölyeflerinin yeniden yapılması da mahkemelik oldu.

1981 yılında Atatürk'ün 100'üncü Doğum Yılı anısına, Orman Bakanlığı tarafından açılan yarışmayı kazanarak anıtın yapımını gerçekleştiren heykeltıraş Burhan ALKAR, "Heykel, rölyefler ve yazılardan oluşan anıtın 8 metrekarelik ve yaklaşık 850 kilogram ağırlığındaki bronz rölyefleri 2007 yılında çalındı. Yeniden yapımı için AOÇ yönetimi bir karar vermeyince konu yargıya taşındı.

Bir kompleksten oluşan grubun yarım yamalak görünmesinden bir kolum kopmuş gibi acı çekiyorum" dedi. 1981 yılında Atatürk'ün 100. Yıl Doğumu anısına Orman Bakanlığı tarafından açılan yarışma sonunda seçici kurul, 'Tarımcı Atatürk Anıtı'nın yapımı, yarışmayı kazanan heykeltıraş Burhan ALKAR' a verdi.

Çevre düzenlemesi de Prof. Dr. Yüksel Öztan tarafından yapılan anıt, 3.5 aylık bir sürede tamamlanıp, AOÇ sınırları içerisindeki Atatürk Evi'nin yan tarafına yerleştirildi. Açılışı ise 10 Kasım 1981 tarihinde dönemin Devlet Başkanı Orgeneral Kenan Evren tarafından yapıldı. Açılışa dönemin Tarım ve Orman Bakanı Sebahattin Özbek, Devlet Bakanı Mehmet ÖZGÜNEŞ, Kültür Bakanı Cihat Baban ile Atatürk Orman Çifliği Müdürü Aytekin Ülger de katıldı. 850 KİLOĞRAM BRONZ RÖLYEFLER ÇALINDI Konu ile açıklama yapan heykeltıraş Burhan ALKAR, Atatürk Orman Çifliği' nin, Atatürk'ün tarım konusunda görgü, bilgi ve düşünceleri ile ilgili uygulamalarının yapıldığı bir alan olduğunu belirtti. AOÇ'nin bir simgesi olan Atatürk Evi'nin yanında bulunan alanda yaptığı heykel, rölyef ve yazılardan oluşan 'Tarımcı Atatürk Anıtı'nın, 2007 Aralık ayında yaklaşık 8 metrekare ve 850 kilogramlık tunç figüratif rölyeflerin çalındığını kaydeden Burhan ALKAR şöyle konuştu: "Dünyanın her yerinde böyle olaylar olabilir. Önemli olan ondan sonrasıdır. Ben sanatçı olarak gövdemden bir kolumun kopmasına benzetiyorum. Ve anıt orada yarım yamalak durdukça acı çekiyorum. Anıtın önünden geçerken çalınan rölyeflerin boşluğuna bakamıyorum. Anıtın çevre düzenlemesini yapan sevgili dostum Prof. Dr. Yüksel Öztan hakkın rahmetine kavuştu. Sağ olsaydı, benden farklı düşünmezdi".

"Yeniden Yapımı Mahkemelik". Çalınan rölyeflerin yeniden yapılması konusunda AOÇ yönetiminin, kendisini 2 yıl oyaladığını, sonuç alınamayınca ise bağlı olduğu sanat kurumu GESAM tarafından mahkemeye verildiğini hatırlatan heykeltıraş Alkar şu bilgileri aktardı: "Somut bir gelişme olmaması nedeniyle bağlı bulunduğum sanat kurumu GESAM, 'Tarımcı Atatürk Anıtı'nın tamamlanması için A.O.Ç. yönetimini mahkemeye verdi. Mahkemenin sonucunu bekliyoruz. Ancak bu kurum, benim duyduğum rahatsızlığı

duymuyor.

Ayrıca ne mahkeme, ne de zaman kaybına gerek yoktu. Ben hayattayım ve 80 yaşındayım. Bir sanatın veya sanatçının eserleri zarar görmüşse, anıtı oluşturan sanatçıya eksik parçaların yeniden yapılması için imkan tanınır. Anıtın bu durumda olması, o sanatçı için ruhen yarım yaşıyor demektir. Üstelik fikir ve sanat eserleri kanunları belli. Bu olaydan büyük rahatsızlık duyuyorum. Gövdemden sanki bir parçam eksik gibi yaşıyorum. Türkiye' de sanata ve sanatçıya verilen önem ortada.” (Özbalı, 2011).

2.9.14. Edebiyat Belleği Depo Oldu!” Başlıklı Haber

09.05.2014 Tarihli Arif BALKAN’ ın “Edebiyat Belleği Depo Oldu!” Başlıklı Haberine Göre; “Yıldız Sarayı’ndaki Edebiyat Müzesi bugün kapanıyor! Müze artık depo olarak kullanılacak. Türkiye Yazarlar Sendikası ise karara tepkili”.

Yıldız Sarayı içinde yer alan Edebiyat Müzesi için bugün son gün. Türk edebiyatının önemli isimlerinin şahsi eşyalarının sergilendiği müzenin kapatılmasına tepki gösteren bir grup yazar, “Kültür suikastı istemiyoruz” diyerek Kültür ve Turizm Bakanlığı’na yardım çağrısında bulundu. Türkiye Yazarlar Sendikası’nın (TYS) girişimiyle 2002 yılında Yıldız Sarayı içindeki Arabacılar Dairesi’nde kurulan müzenin depo olarak kullanılacağı gerekçesiyle boşaltılması dün TYS yöneticileri, yazarlar ve sanatçıların katıldığı bir basın açıklamasıyla protesto edildi. Kültür Bakanlığı’nın TYS’ye müzenin boşaltılması için verdiği sürenin artık sonuna gelindiğini belirten sendika başkanı Mustafa Köz, yargı kararını beklemeden ya da bakanlıktan olumlu bir yanıt almadan belgeliği boşaltmayacaklarını söyledi. Köz, “Belgeliğin polis karakoluna çevrilen AKM, harabeye dönüşen Emek Sineması ve ihale ihanetleriyle satılmaya çalışılan Şinasi Sahnesi gibi bir kültür suikastına uğramasını istemiyoruz. Bakanlık, bize bu değerli belgeleri koruyup sergileyebileceğimiz bir yer bulmalıydı. Bulmadıkları gibi başvurularımız da her defasında yanıtsız kaldı” dedi. Köz, kendilerine teklif edilen Ahmet Hamdi Tanpınar Edebiyat Müze Kütüphanesi’ne taşınmaları halinde iki müzenin iç içe olacağını kaydederek, “Müze içinde müze olur mu?” dedi.

“Bakanlık idam etti”. Basın toplantısına katılan PEN Türkiye Merkezi Başkanı Tarık Günersel’ de Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın bir idam kararı verdiğini belirterek “Arşiv bir

toplumun hafızasıdır, dünü, bugünü ve yarınıdır. Kapatılma süreci gerek bakanlığın gerekse de Türkiye'nin prestiji açısından son derece kötüdür. Sayın Ömer Çelik'i saygıya davet ediyorum" çağrısında bulundu.

Edebiyat Müze Belgeliği' nde aralarında Nâzım Hikmet, Şükran Kurdakul, Enver Gökçe, Aziz Nesin, Arif Damar, Melih Cevdet Anday, Cemal Süreya, Asım Bezirci'nin de olduğu pek çok yazar ve şairin yazı gereçleri, ilk baskı kitapları, özgün el yazısı şiir ve düzyazı taslakları ve fotoğrafları sergileniyordu (Balkan, 2014).

2.9.15. "Oğuz Aral'ın Parktaki Heykelini Ateşe Verdi" Başlıklı Haber

Murat DELİKLİTAŞ' ın 15 Şubat 2007 tarihli haberine göre; "Oğuz Aral'ın Parktaki Heykelini Ateşe Verdi". Önceki akşam Cihangir Parkı'na gelen bir kişi, burada bulunan ünlü karikatürist Oğuz Aral'ın heykelini yakmaya kalkıştı. Daha sonra Taksim Hastanesi'nin kapısına molotofkokteyli atan aynı kişi, İstiklal Caddesi'nde bir mağazayı ateşe vermek isterken polis tarafından yakalandı.

İstanbul'da Cihangir Parkı'na önceki gün saat 22.00 sıralarında gelen Özgür Ayaydın, yanında getirdiği benzinle 2004 yılında vefat eden ünlü karikatürist Oğuz Aral'ın polyesterden yapılma heykelini ateşe verdi. Parktan ayrıldıktan sonra Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nin giriş kapısına gelen Özgür Ayaydın, burada da bir molotof kokteyli yere fırlattıktan sonra kaçtı. Yaklaşık 5 dakika sonra Mis Sokak'tan İstiklal Caddesi'ne çıkan Ayaydın, elinde tuttuğu yanar haldeki molotofkokteyli onlarca kişinin alışveriş yaptığı bir mağazaya atmaya çalışırken caddede devriye gezen çevik kuvvet polisleri tarafından fark edildi.

Polisler Özgür Ayaydın'a müdahale edince molotofkokteyli yere düştü ve alev aldı. Özgür Ayaydın bu sırada karnından ve ellerinden yanarak yaralandı. Etkisiz hale getirildikten sonra ilk tedavisi Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan Ayaydın, sorgulanmak üzere Beyoğlu Asayiş Büro Amirliği'ne götürüldü. Ayaydın bu sırada kendisini görüntülemek ve soru sormak isteyen basın mensuplarına, "Özgürlük için yaptım" diyerek bağırdı. Oğuz Aral'ın öğrencilerinden karikatürist Bahadır Baruter, ustasının heykelinin yakıldığını duyunca hemen olay yerine koştu. Heykelin iki yıl önce dikildiğini söyleyen Bahadır Baruter, "Neyse ki çok fazla yanmamış. Arkadaşlarımızla heykeli tamir edebiliriz" dedi (Deliklitaş, 2007).

2.9.16.' 'Aşk Yağmuru' Heykeli Yeniden Kemer'de'' Başlıklı Haber

Saffet YENİGÜN/ Kemer (Antalya), (DHA)'nın 24.04.2012 Tarihli Haberine Göre; "Aşk Yağmuru Heykeli" yeniden Kemer'de. "Bir yanda okul bir yanda caminin olduğu alana yakışmıyordu". Antalya'nın Kemer İlçesi'nde 'müstehcen' olduğu gerekçesiyle yerinden kaldırılan, tepkiler üzerine belediyenin bir parka koyduğu 'Aşk Yağmuru' heykeli 'Turizm Haftası' etkinlikleri kapsamında düzenlenen törenle açıldı.

Kemer'de 2007 yılında, ilçe merkezinde bulunan Çınarlı Kavşağı'na dönemin Belediye Başkanı CHP'li Hasan Şeker tarafından yerleştirilen Zafer Sarı imzalı 'Aşk Yağmuru' heykeli, 29 Mart seçimlerinde başkan seçilen MHP'li Mustafa Gül tarafından iş makineleriyle kaldırıldı. Heykeli 'müstehcen' bulduğu için söktürdüğünü belirten Başkan Gül, tepkiler üzerine üç ay sonra Kuğulu Park'ın içindeki havuza yerleştirdi. Sarı'nın avukatları, heykelin yerinden kaldırılması ve sanatçının izni olmadan başka bir yere konulmasıyla ilgili Antalya 2'nci İdare Mahkemesi'ne iki dava açtı. İki davayı birleştiren Antalya 2'nci Bölge İdare Mahkemesi, heykelin, aynı konsept içinde aynı yerine dikilmesine karar verdi. Yargıtay da mahkemenin kararını onadı. Heykelin ilk yerine konulmasıyla ilgili mahkeme kararına rağmen Belediye Meclisi, heykelin Kuğulu Park'a konulmasına karar verdi.

Kemer'de uzun süre tartışmalara neden olan 'Aşk Yağmuru', Turizm Haftası kapsamında Kuğulu Park'ta gerçekleştirilen 'Yaza Merhaba' şenliğinde tekrar sergilenmek üzere açıldı. Heykelin açılışını, Kemer Belediye Başkanı MHP'li Mustafa Gül, eşi Neşe Gül, Çamyuva Belediye Başkanı CHP'li Ahmet Can, Göynük Belediye Başkan Vekili CHP'li Cumali Akdağ, Kemer Turistik Otelciler Birliği Başkanı Tayyar Gül, belediye meclis üyeleri birlikte kurdele keserek yaptı. Heykeltıraş Zafer Sarı'ya ait 'Aşk Yağmuru' heykeli, açılışın ardından vatandaşların ilgi odağı haline geldi.

"Bir Yanda Okul Bir Yanda Caminin Olduğu Alana Yakışmıyordu". Heykelin açılışında konuşan Kemer Belediye Başkanı Mustafa Gül, şunları kaydetti: "Herkesin merakla beklediği, kaldırılması olay olan bir heykelimiz var. Daha önce de dediğim gibi bu heykelin yakıştığı yer 'Kuğulu Park'tı, çünkü her şeyin yakıştığı bir yer var. Cumhuriyet Meydanı'nda veya Atatürk Bulvarı'nda bir tarafında cami bir tarafında okul olan alanda böyle bir şeyin Kemer'e yakışmadığını gördük. Bu nedenle acilen kaldırdık ve layık olduğu yere getirdik. Bizim sanata ve sanatçıya karşı bir tavrımız yok. Sadece ne zaman

nerede yapılacağını iyi düşünülmesi gerektiğini savunuyoruz. İnsanların görüş ve bakış açısına zarar vermemesi gerektiğini düşünüyoruz”. Başkan Gül, heykelin açılışı yaptıktan sonra eşi Neşe Gül ve oğlu İsmail Hakkı Gül ile heykelin önünde basın mensuplarına poz verdi (Yenigün, 2012).

2.9.17. “Arkeoloji Müzesinde Sünnet Tartışması” Başlıklı Haber

Eyüp KELEBEK / DHA 23 Haziran 2014Tarihli “Arkeoloji Müzesinde Sünnet Tartışması” Başlıklı Haberine Göre; Eskişehir'deki ETİ Arkeoloji Müzesi'nde heykellerin de bulunduğu salonda sünnet düğünü yapılmasına sosyal medyada büyük tepki gösterilirken, müze yetkilileri söz konusu salonun çok amaçlı salon olarak kullanıldığını, daha önce nikah, seminerler, konferanslar, sergiler ve kokteyller düzenlediğini söyledi. Salonun bu kez kokteyl amaçlı kiraya verildiğini kaydeden yetkililer, "Burada sosyal ve kültürel amaçlı etkinlikler yapılıyor. Salonda birkaç heykel bulunuyor. Ancak asıl eserler üst katta yer alıyor" dedi.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı Eskişehir ETİ Arkeoloji Müzesi'nde yapılan sünnet düğününde bir heykelin yanına ses düzeni kurulması ve salonda yemek masalarının kurulmasıyla ilgili fotoğraflar sosyal medyada yayımlandı. Hızla yayılan fotoğrafları görenler, duruma tepkilerini dile getirdi. Bazı kişiler Bursa'da eski Vali Yardımcısı Mehmet Özcan'ın cami avlusunda oğluna 'Osmanlı usulü' sünnet töreni yapmasını da hatırlatıp, 'tarihe saygısızlık' yorumlarında bulundu.

Tepkiler üzerine ulaşılan Eti Eskişehir Arkeoloji Müzesi yetkilileri, kendilerinin bu konuda açıklamada bulunma yetkilerinin olmadığını, açıklamanın pazartesi günü Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü tarafından yapılabileceğini söyledi.

Ancak adının yazılmasını istemeyen bir müze yetkilisi, Eti Eskişehir Arkeoloji Müzesi'ndeki sünnet etkinliğinin Bursa'da 'Osmanlı usulü' sünnetle aynı şekilde değerlendirilmesinden üzüntü duyduklarını söyledi. Söz konusu salonun, müzede çok amaçlı salon olarak kullanıldığını, daha önce nikah töreni, seminerler, konferanslar, sergiler ve kokteyller düzenlediğini belirten yetkili, "Son olarak salon sünnet etkinliği yapanlara kokteyl amacıyla kiraya verildi. Burada sosyal ve kültürel amaçlı etkinlikler

yapılıyor. Salonda birkaç heykel de bulunuyor. Ancak asıl eserler üst katta yer alıyor" dedi (Kelebek, 2014).

2.9.18. ‘‘Tarihi Eserler İade Edildi’’ Başlıklı Haber

9 Ocak 2014 Tarihli ‘‘Tarihi Eserler İade Edildi’’ Başlıklı Bir Habere Göre; ‘‘Yurt dışına kaçırıldıktan sonra Türkiye'ye iadesi sağlanan tarihi eser sayısı 4 bin 143'e ulaştı’’. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Başbakanlık ile Dışışleri Bakanlığının sürdürdüğü temaslarla bugüne kadar Türkiye'ye iadesi sağlanan toplam eser sayısı 10 yılda, 4 bin 143'e ulaştı. AA muhabirinin, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü verilerinden derlediği bilgiye göre, Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2013'te de 30 tarihi eseri geri aldı.

Bakanlık, Uşak Müzesi Müdürlüğünden sahtesi ile değiştirildiği tespit edilen ve "İnterpol  alıntı Sanat Eserleri Veri Tabanı'nda uluslararası alanda arattırılması sağlanan Kanatlı Denizatı Broşu'na benzer bir eserin Almanya, Hagen' de yürütülen bir soruştırma kapsamında bulunduğunu öğrendi.

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Dairesi ve Interpol-Europol - Sirene Dairesi Başkanlıklarıyla koordineli olarak başlatılan üst düzey girişimlerin sonucunda eserin Türkiye'den kaırılan Kanatlı Denizatı Broşu olduğu ortaya  ıktı. Geçen yıl, Bakan  mer  elik'in bizzat Almanya'ya giderek iade aldığı paha biçilemeyen eser, Anadolu Medeniyetleri Müzesi Müdürlüğünde sergilenmeye başlandı.

İngiltere'de bir müzayedede satışa çıkarılan 17. ve 18. yüzyıla ait Osmanlı mezar taşları Türkiye'ye iade edildi. Türk-İşlam Eserleri Müzesi Müdürlüğü ile İstanbul Büyükşehir Belediyesi Mezarlıklar Müdürlüğü uzmanlarınca yapılan incelemeler sonucunda, İstanbul'dan çalındığı düşünülen mezar taşları, İstanbul Türk ve İşlam Eserleri Müzesi'nde koruma altına alındı.

‘‘En kıymetli kültür mirasları topraklarında’’. 1998-1999 yılları arasında ABD, Almanya, İngiltere ve Danimarka'dan aralarında Atatürk'ün gümüş sigara tabakası, Herakles Lahdine ait Henkel koleksiyonunda bulunan eserler, Manş Denizi batığındaki eserler ve Divriği Ulu Camisi'ne ait ahşap panoların da bulunduğu toplam 18 eser iade edildi.

Temasların çoğalmasıyla Türk müzelerindeki yerine kavuşan eserlerin sayısı hızla arttı. Topkapı Sarayı Müzesi'nden çalınan Kur'an-ı Kerim'in de yer aldığı 473 eser 2000-2001, 2. Abdülhamit'e ait eşyalar, Bronz Dionysos Heykeli, Münih'te iade edilen sikkeler, Nürnberg'de ele geçirilen mermer stel parçalar ve zırhlı imparator heykelinin başı gibi nadide eserlerin de bulunduğu 765 eserin 2002-2007'de iadesi sağlandı.

“En çok Sırbistan'dan geldi”. Böylece 2003'ten bu yana ABD, İngiltere, Almanya, Avusturya, Birleşik Arap Emirlikleri, Fransa, Hırvatistan, İsviçre, Bulgaristan ve Sırbistan gibi ülkelerde bulunan Türkiye'ye ait 4 bin 143 eser geri alındı.

2003-2013 arasında Sırbistan'dan bin 865, Almanya'dan bin 241, İsviçre'den 397, Avusturya'dan 320, Hırvatistan'dan 133, İngiltere'den 59, ABD'den 42, Birleşik Arap Emirlikleri ile Avustralya'dan 23, Bulgaristan'dan 20 ve Fransa'dan 18 eser yurda döndürüldü (Ünal, 2014).

BÖLÜM III

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma üniversitelerin Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Eğitimi Ana Bilim Dalı öğretmen adaylarının Türkiye’de son yıllarda gündeme gelen sorunsal sanat olayları hakkında ilgi ve bilgi düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bir araştırmadır. Bu amaç bağlamında yapılan araştırma tarama modelindedir. Karasar (2007)’a göre tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır.

3.2. Evren ve Örneklem

Gazi Üniversitesi Resim Öğretmenliği Bölümü 2., 3. ve 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 169 öğrenciden oluşmaktadır. Bu örneklem aynı zamanda çalışma evrenini oluşturmaktadır.

Tablo-1 Öğretmen Adaylarının Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Özellikler	Kategoriler	<i>f</i>	%
Sınıf Düzeyi	2	43	25,4
	3	58	34,3
	4	68	40,2
Cinsiyet	Kız	131	77,5
	Erkek	38	22,5
Eğitim Alma Durumu	Evet	127	75,1
	Hayır	42	24,9
Tv, İnternet, Gazete, Dergi vb. Takip Süresi	1-2 gün	32	18,9
	3-4 gün	55	32,5
	5-6 gün	32	18,9
	7 gün	50	29,6
Gelir	0-300	66	39,1
	301-600	60	35,5
	601 ve üzeri	43	25,4
Barınma	Yurt	45	26,6
	Aile	81	47,9
	Aileden ayrı bir ev	43	25,4
Yetiştği Yer	Köy, Kasaba, İlçe	42	24,9
	İl	47	27,8
	Büyükşehir	80	47,3
Toplam		169	100,0

Tablo-1'e bakıldığında araştırmaya katılan resim bölümü öğretmen adaylarının demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde; öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre, 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 43 (%25,4), 3. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 58 (%34,3) ve 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 68 (%40,2) öğretmen adayı bulunmaktadır. Cinsiyete göre, 131 (%77,5) kız öğretmen adayı ve 38 (%22,5) erkek öğretmen adayı bulunmaktadır. Daha önceden resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi alma durumlarına göre, eğitim alan 127 (%75,1) öğretmen adayı ve eğitim almayan 42 (%24,9) öğretmen adayı bulunmaktadır. Haftada kaç gün Televizyon, internet, gazete, dergi vb. kaynakları takip etme durumlarına göre, haftada "1-2 gün" takip eden 32 (%18,9) öğretmen adayı, haftada "3-4 gün" takip eden 55 (%32,5) öğretmen adayı, haftada "5-6 gün" takip eden 32 (%18,9) öğretmen adayı ve her gün takip eden 50 (%29,6) öğretmen adayı bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre dağılımları, 0-300 TL gelire sahip olan 66 (%39,1), 301-600 TL gelire sahip olan 60 (%35,5) ve 601 ve

üzeri harcama miktarına sahip olan 43 (%25,4) öğretmen adayı bulunmaktadır. Barınma durumlarına göre, yurttan kalan 45 (%26,6), aile yanında kalan 81 (%47,9), aileden ayrı bir evde kalan 43 (%25,4) öğretmen adayı bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre dağılımları incelendiğinde, Köy, Kasaba ve İlçe de yetişen 42 (%24,9), İl de yetişen 47 (%27,8), Büyükşehirde yetişen 80 (%47,3) öğretmen adayı bulunmaktadır.

3.3. Veri Toplama Araçları

3.4. Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) Geçerlik Çalışması

Ölçeğin, yapı geçerliği faktör analizi ile test edilmiştir. Bu amaçla önce deneme uygulamasından elde edilen verilerin faktör analizine uygun olup olmadığına bakılmıştır. Verilerin faktör analizine uygun olup olmadığını gösteren Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett testlerinin sonuçları tablo 2’de görüldüğü gibidir.

Tablo 2. KMO ve Bartlett Testi Sonuçları

Kaiser-Meyer-Olkin Örneklem Uyum Ölçüsü		,82
	X^2	1545,49
Bartlett Küresellik Testi	Sd	300
	P	,000

Tablo 2’de görüldüğü üzere, hesaplanan KMO uyum ölçüsü değeri 0,82’dir. Leech, Barrett ve Morgan (2005); Şencan (2005); Tavşancıl (2005)’ e göre kritik değer olarak 0,50’ye göre bu değer altında faktör analizi yapılamayacağını belirtmişlerdir (Büyüköztürk, Şekercioğlu ve Çokluk, 2010, ss: 207; Tavşancıl, 2010). Ölçeğe ait Kaiser-Meyer-Olkin değeri kritik değerler karşılaştırıldığında “0.80-0.89” yüksek düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Büyüköztürk, Şekercioğlu ve Çokluk, 2010, ss: 207). Aynı veriler için hesaplanan Bartlett Küresellik Testi 1545,49 olup 0,01 düzeyinde manidardır ($X^2_{300}=1545,49$). Bu değerlere, deneme uygulamasından elde edilen verilerin faktör analizine tabi tutulabileceğini göstermektedir. Uygulama yapılan örneklem sayısının faktör analizi yapabilmek için yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

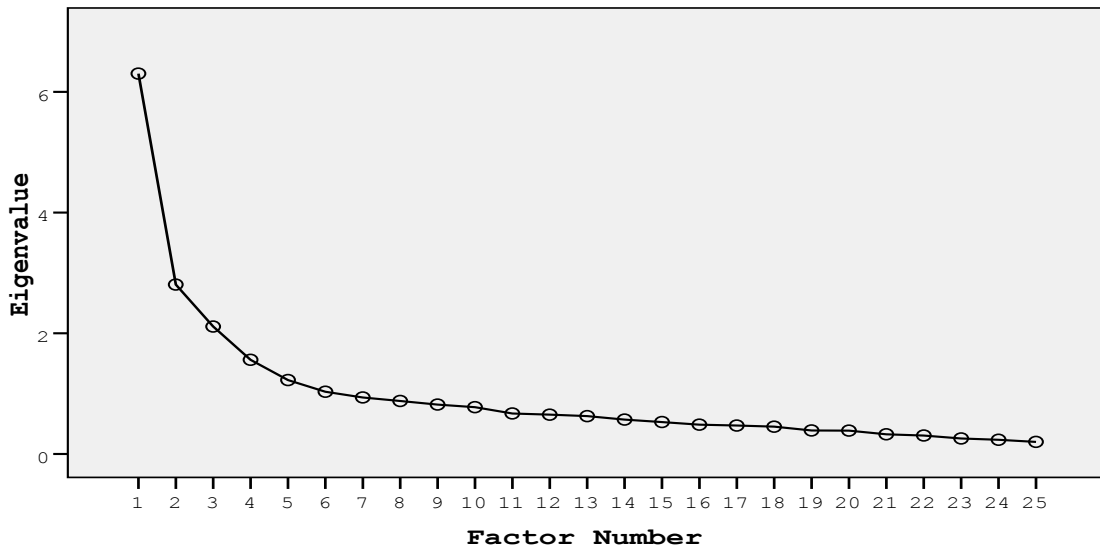
Temel bileşenler analizi kullanılarak yapılan faktör analizi sonuçları aşağıda verilmiştir.

Tablo-3 Faktör Özdeğerleri ve Açıklama Varyansları

Faktör	Başlangıç Özdeğer			Döndürme Sonrası Toplam		
	Toplam	Vary %	Küm %	Toplam	Vary %	Küm %
1	6,30	25,21	25,21	3,29	13,17	13,17
2	2,81	11,22	36,43	3,01	12,05	25,22
3	2,11	8,45	44,88	2,46	9,85	35,07
4	1,56	6,24	51,12	1,81	7,25	42,32

Tablo 3’de görüldüğü üzere, öz değeri 1,5’den büyük 4 faktör vardır. Bu dört faktörün açıkladığı varyans, toplam varyansın % 42,32’sidir. Başlangıç öz değerleri dikkate alındığında, birinci faktöre ait öz değerin (6,30), ikinci faktöre ait öz değer (2,81), üçüncü faktöre ait öz değer (2,11) ve dördüncü faktöre ait özdeğer (1,56) sonuçları, 1,5’den büyük olmasından dolayı 4 faktör olarak ifade edilmektedir. Ölçeğin 4 faktörde açıkladığı varyans %42,31, kabul edilebilir düzeyde açıklama varyansına sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Döndürme öncesi ve döndürme sonrası faktörlerin açıkladıkları varyans değerleri birinci faktörde düşüş olurken diğer faktörlerde yükselme olmuştur.

Scree Plot

Scree-Plot grafiği incelendiğinde ölçek 4 büyük kırılma noktası gösterdiği, diğer kırılma noktaları da 1,5 öz değerden küçük olduklarından dolayı dikkate alınmadığı sonucuna

ulaşılmıştır. Bu yüzden öz değeri 1,5 değerinden büyük sadece 4 kırılma noktasının olduğu ve ölçeğin 4 faktörde ele alındığı bu grafikte de ifade edilmeye çalışılmıştır.

Deneme formunda yer alan maddelerin hangi faktör yük değerine sahip oldukları tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Maddelere Ait Faktör Yük ve Madde Toplam Korelasyon Sonuçları

	1	2	3	4	r
m19	0,65				0,56(*)
m7	0,61				0,61(*)
m5	0,58				0,58(*)
m8	0,58				0,57(*)
m3	0,56				0,59(*)
m2	0,56				0,51(*)
m17	0,51				0,44(*)
m24		0,72			0,66(*)
m25		0,67			0,69(*)
m23		0,65			0,62(*)
m47		0,56			0,60(*)
m46		0,49			0,59(*)
m32		0,41			0,44(*)
m16			0,75		0,51(*)
m44			0,57		0,54(*)
m29			0,52		0,49(*)
m15			0,52		0,45(*)
m35			0,50		0,46(*)
m22			0,43		0,37(*)
m45			0,40		0,37(*)
m41				0,66	0,63(*)
m38				0,64	0,59(*)
m34				0,57	0,51(*)
m1				0,46	0,33(*)
m6				0,45	0,32(*)

*p<,05

Tablo-4'e baktığımızda 2., 3., 5., 7., 8.,17. ve 19. maddeler birinci faktörde; 23., 24., 25., 32., 46. ve 47. maddeler ikinci faktörde, 15., 16., 22., 29., 35., 44. ve 45. maddeler üçüncü faktörde; 1., 6., 34., 38. ve 41. maddeler dördüncü faktörde en yüksek faktör yük değerine sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Birinci faktörde maddelerin faktör yüklerine bakıldığında ,51 ile ,65 arasında değişmektedir, ikinci faktörde maddelerin faktör yüklerine bakıldığında ,41 ile ,72 arasında, üçüncü faktörde maddelerin faktör yüklerine bakıldığında ,40 ve ,75 ve dördüncü faktörde maddelerin faktör yüklerine bakıldığında ,45 ve ,66

arasında değişmektedir. Bu yük değerlerine göre ölçek dört faktörlü olup tüm maddeler ölçekte yer alabilecek yük değerine sahiptir. Faktör analizi yapılan 4., 12., 10., 20., 28., 30., 36., 39., 43., 48., 49. ve 50. maddeler faktör yük değerleri sınır değeri olarak belirlenen .40 faktör yükünün altında ve binişik maddeler olduklarından çalışmadan çıkarılmıştır. Tabachnick ve Fidell'e (2001)'e göre her bir maddenin yük değerinin 0,40 kritik değerin altında olması halinde “vasat” olduğu belirlenmiştir (Akt: Büyüköztürk, Şekercioğlu ve Çokluk, 2010, ss: 194). Belirlenen faktörün açıklama varyansını artırmak için sınır değeri olarak ,40 faktör yükü belirlenmiştir.

Madde toplam korelasyonuna dayalı olarak yapılan madde analizi sonuçları tablo-3'de verilmiştir. Bu sonuçlara göre korelasyon değerleri $r=,32$ (m6) ile $r=,69$ (m25) arasında değişmektedir ve 0,05 düzeyinde anlamlıdır. Nihai ölçek formunda kalan 25 maddenin madde toplam korelasyonları kabul edilebilir niteliktedir, yani ölçeğin geneliyle ölçülebilecek özelliğin her bir madde ile ölçülmeye çalışılan özelliğin aynı olduğu dolayısıyla 25 maddenin ölçekte yer alabilecek niteliğe sahip olduğu söylenebilir.

Geçerlik çalışmaları sonucunda faktör yük değerleri ,40 sınır değerine eşit ve üzerinde olan ve madde toplam korelasyon değerleri .30'dan yüksek olan 25 madde 4 faktör altında toplanarak ölçeğe son şekli verilmiştir. Birinci faktörde yer alan 7 madde “Güncel Gelişmelere Yakınlık” başlığı altında, ikinci faktörde bulunan 6 madde “Sanat Eğitim İlişkisi” başlığı, üçüncü faktörde 7 madde ile “Kaynak Takibi” başlığı altında ve dördüncü faktörde 5 madde ile “Sanatsal Bilgi Düzeyi” başlığı altında toplanmıştır.

3.5. Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğin Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Geçerlik

3.5.1. Geçerlik Çalışması

Araştırmada kullanılan ölçeğin açımlayıcı faktör analizi sonucu elde edilen 4 faktörlü yapının doğrulanmasında doğrulayıcı faktör analizi (DFA) kullanılmıştır. Aşağıda yer alan değerler incelendiğinde ölçeğin çok değişkenli normallik varsayımını sağlayıp sağlamadığına ilişkin analiz sonuçları ifade edilmiştir.

Bu değerlere göre;

Relative Multivariate Kurtosis = 1.107, bu değer 1.00 değerinden büyük olması çok değişkenli normallik varsayımını sağlamadığını göstermektedir. Ayrıca Skewness

(çarpıklık) ve Kurtosis (basıklık) değerlerine bakıldığında $p<,05$ 'e göre anlamlı olduğundan çok değişkenli normallik varsayımını sağlamadığı görülmektedir.

Test of Multivariate Normality for Continuous Variables

Skewness			Kurtosis			Skewness and Kurtosis	
Value	Z-Score	P-Value	Value	Z-Score	P-Value	Chi-Square	P-Value
155.251	16.466	0.000	747.069	8.919	0.000	350.664	0.000

Bu sonuçlara göre çok değişkenli normallik varsayımını sağlamış olsaydı Maksimun Likelihood (ML) parametre kestirim yöntemini kullanılacaktı ama sağlamadığı ve örneklemimiz küçük olduğundan dolayı örnekleme bağılı olmadığından direk Robust Maksimun Likelihood (Robust ML) parametre kestirim yöntemini kullanılmıştır. Modelimiz 1. Düzey 4 Faktörlü Robust ML yöntemidir.

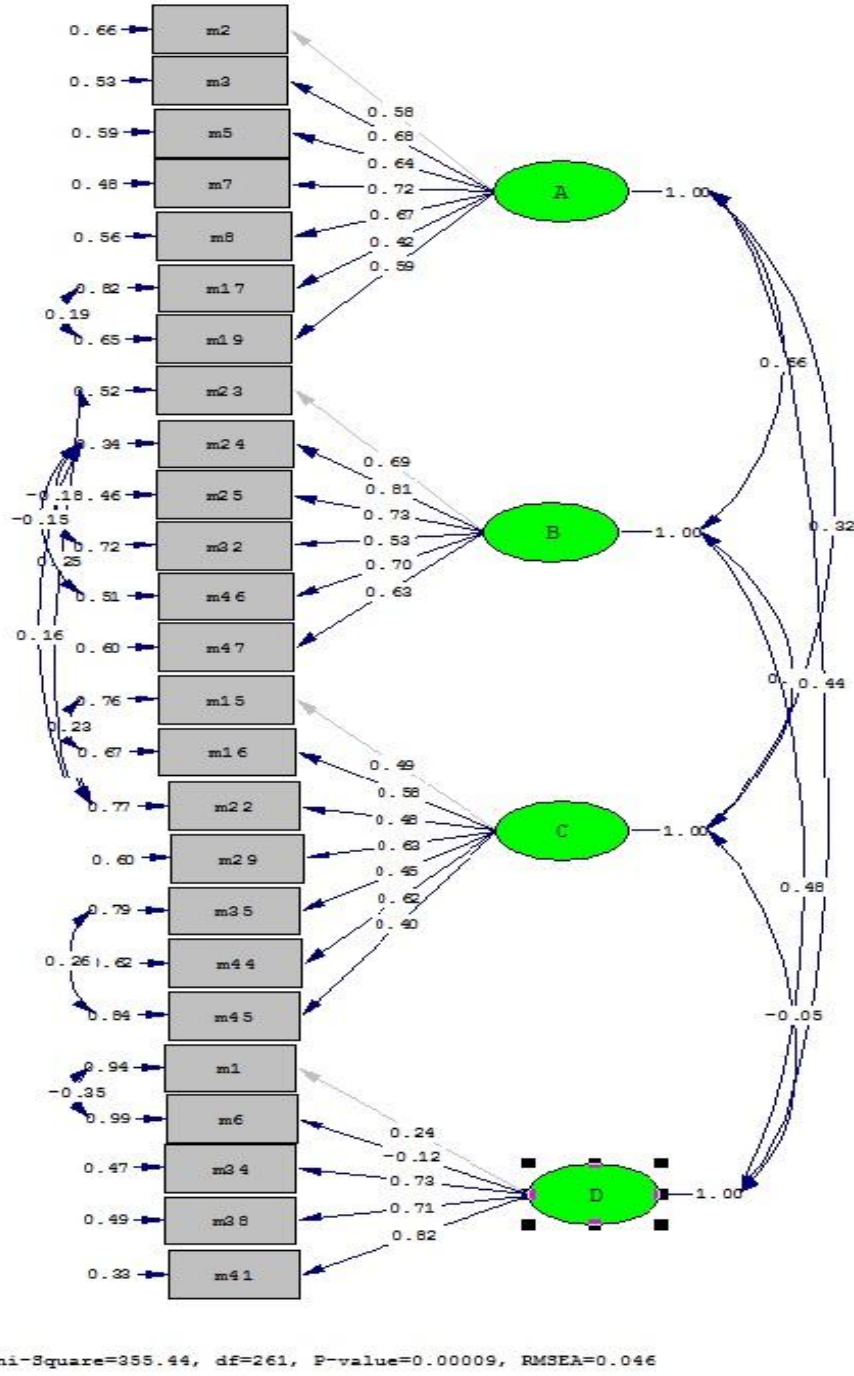
3.5.2. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Türkiye’de son yıllarda gündeme gelen sorunsal sanat olayları hakkında öğretmen adaylarının ilgi ve bilgi düzeylerini belirlemeyi amaçlayan bir ölçek geliştirilmesi bağlamında ölçeğinin 4 faktör ve 25 maddelik yapısının doğrulanıp doğrulanmadığı doğrulayıcı faktör analizi (DFA) ile incelenmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi (DFA), pek çok gözlenebilir değişkenin oluşturduğu faktörlerden (gizil değişkenlerden) oluşan faktöriyel bir modelin gerçek verilerle ne derece uyum gösterdiğini değerlendirmeyi amaçlar. İncelenecek model, ampirik bir çalışmanın verileri kullanılarak belirlenmiş ya da belirli bir kurama dayandırılarak kurgulanmış bir yapıyı tanımlayabilir (Sümer, 2000). DFA’da modelin geçerliliğini değerlendirmek için çok sayıda uyum indeksi kullanılmaktadır. Bunlar içinde en sık kullanılanları (Cole, 1987; Sümer, 2000); Ki-Kare Uyum Testi (Chi-Square Goodness, χ^2), Yaklaşık Hataların Ortalama Karekökü (Root Mean Square Error of Approximation, RMSEA), Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (Comparative Fit Index, CFI), Normlaştırılmamış Uyum İndeksi (Non-Normed Fit Index, NNFI), Normlaştırılmış Uyum İndeksi (Normed Fit Index, NFI), İyilik Uyum İndeksi (Goodness of Fit Index, GFI). Ölçek modelinde gözlenen değerlerin $X^2/d<3$; $0<RMSEA<0.05$; $0.97\leq NNFI\leq 1$; $0.97\leq CFI\leq 1$; $0.95\leq GFI\leq 1$ ve $0.95\leq NFI\leq 1$ aralıklarında olması mükemmel uyumu; $4<X^2/d<5$; $0,05<RMSEA\leq 0,08$; $SRMR\leq 0,08$; $0.95\leq NNFI\leq 0.97$; $0.95\leq CFI\leq 0.97$; $0.90\leq GFI\leq 0.95$ ve $0.90\leq NFI\leq 0.95$ ise kabul edilebilir uyumu göstermektedir (Kline, 2005; Sümer, 2000).

3.5.3. Ölçeğin Geçerliği

Ölçeğin 4 faktör ve 25 maddelik yapısının doğrulanıp doğrulanmadığını değerlendirmek amacıyla DFA uygulanmıştır. Uygulanan ilk DFA’da istatistiksel olarak anlamlı olmayan t değerine sahip maddeler incelenmiştir. Bu incelemeye göre anlamlı olmayan t değerine sahip hiçbir maddeye rastlanmamıştır. Elde edilen path diyagramı şekil 1’de belirtilmiştir.

Uyum indeksleri $\chi^2=355,44$, $sd=261$, $X^2/sd= 1,36$, $CFI=0.95$, $NNFI=0.95$ ve $NFI=0.91$, $GFI=0,90$ $RMSEA=0.046$, $SRMR=0,076$ olarak bulunmuştur. Ölçeğin faktöryel yapısını gösteren modelin gözlenen değişkenleriyle faktörleri arasındaki ilişkiyi gösteren katsayılar incelendiğinde, uyum indekslerinin yeterli düzeyde olduğu sonucuna varılmıştır. Uyum indeks değerlerine bakıldığında ve hata değerleri olan $RMSEA$ ve $SRMR$ değerine bakıldığında kabul edilebilir uyum olduğu sonucuna ulaşılmıştır. DFA ile hesaplanan uyum istatistikleri dikkate alındığında, ölçeğin AFA ile belirlenen dört faktörlü yapısının toplanan verilerle genel olarak uyum sağladığına karar verilmiştir.

Şekil-1. 1.Düzye 4 Faktörlü Robust ML Yöntemine Dayalı Ölçeğe ait Path Diagramı

Şekil-1. incelendiğinde, son hali verilen ölçeğin 25 madde ve 4 faktörden oluştuğu görülmektedir.

Maddelere ait regresyon değerleri ve t değerlerine Tablo 5’de yer verilmiştir.

Tablo 5. DFA'ya Ait Regresyon ve T Değerleri

Birinci Faktör			İkinci Faktör			Üçüncü Faktör			Dördüncü Faktör		
M	R ²	t	m	R ²	t	M	R ²	T	m	R ²	t
m2	0.34	Sabit	m23	0.48	Sabit	m15	0.24	Sabit	m1	0.06	Sabit
m3	0.47	6.59	m24	0.66	9.21	m16	0.33	5.70	m6	0.02	2.00
m5	0.41	6.32	m25	0.54	9.01	m22	0.23	4.28	m34	0.53	2.76
m7	0.52	6.82	m32	0.28	6.30	m29	0.40	4.80	m38	0.51	2.75
m8	0.44	6.48	m46	0.49	8.14	m35	0.21	4.02	m41	0.67	2.78
m17	0.18	4.56	m47	0.40	7.83	m44	0.38	4.76			
m19	0.35	5.96				m45	0.16	3.68			

Tablo 5 incelendiğinde, elde edilen regresyon katsayılarının ve t değerlerinin anlamlı olduğu ve modelin doğrulandığı belirlenmiştir. Birinci faktörde m7, $R^2=0,52$ ile en önemli madde olduğu görülürken; m17 ise $R^2=0,18$ ile en önemsiz madde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. İkinci faktörde M24, $R^2=0,66$ ile en önemli madde olduğu görülürken; m32 ise $R^2=0,28$ ile en önemsiz madde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Üçüncü faktörde M29, $R^2=0,40$ ile en önemli madde olduğu görülürken; M45 ise $R^2=0,16$ ile en önemsiz madde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Dördüncü faktörde M41, $R^2=0,67$ ile en önemli madde olduğu görülürken; M6 ise $R^2=0,02$ ile en önemsiz madde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır. Genel itibari ile bakıldığında M41, $R^2=0,67$ değeri ile ölçeğin en önemli maddesi olduğu ve M6, $R^2=0,02$ ile ölçeğin en önemsiz maddesi olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

3.6. Ölçeğin Güvenirlik Çalışması

Ölçeğin güvenirliliği için her bir faktöre ilişkin ve testin geneline ilişkin olarak belirlenen maddelerin Cronbach alpha iç tutarlılık katsayılarına bakılarak tablo-5'de gösterilmiştir. Bu katsayı, tüm sorular dikkate alınarak hesaplandığından, testin genel güvenirlilik yapısını diğer katsayılara göre en iyi yansıtan katsayıdır (Özdamar, 2004).

Tablo 6. Faktörlere Ait Alfa Güvenirlilik Katsayıları

	1.Faktör	2.Faktör	3.Faktör	4.Faktör	Ölçeğin Geneli
Madde Sayısı	7	6	7	5	25
Cronbach α	,81	,83	,74	,70	,84

Tablo-6'ya göre Cronbach alpha iç tutarlılık katsayıları 1.Faktör için ,81 olarak, 2. Faktör için ,83, 3. Faktör için 74, 4. Faktör için ,70 ve ölçeğin geneli için ,84 güvenirlilik katsayısı

ile yüksek düzeyde güvenilirlikte olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu da ölçeğin tüm faktörleri için kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu söylenebilir. Maddeler kendi içerisinde yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğu yukarıda yer alan güvenilirlik katsayıları ile görülmektedir. Tezbaşaran (1997: 47), likert tipi bir ölçekte yeterli sayılabilecek bir güvenilirlik katsayısının olabildiğince 1'e yakın olması gerektiğini ifade etmektedir. Bu sonuçlara göre araştırma için kullanılan ölçeğe ait faktörlerin tamamının güvenilirliğinin yüksek düzeyde olduğu söylenebilmektedir.

3.7. Verilerin Analizi

Araştırma sürecinde toplanan veriler SPSS-15 paket programına girilmiştir. Kullanılan ölçeğin geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları için SPSS ve LISREL paket programları kullanılmıştır. Ölçeğin alt faktörlerine göre katılımcıların algılarına yönelik dağılımları ortalama ve standart sapma değerleri ile verilmiştir. Araştırmaya katılan resim bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının cinsiyet ve daha önceden sanatla ilgili eğitim alma durumlarına göre algıları arasında farklılığa Independent-Sample (Bağımsız Örneklem) T-Testi ile bakılmıştır. Öğretmen adaylarının sınıf düzeyi, gelir, barınma, yetiştiği yer ve haftalık tv izleme süresi değişkenlerine göre algı düzeyleri arasındaki farklılığa One-Way ANOVA (Tek Yönlü Varyans) analizi ile bakılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen veriler üzerinde yapılan analizlerin yorumlanmasında Tablo-7'de yer alan kriterler göz önünde bulundurularak yorumlamalar yapılmıştır.

Tablo-7 Ölçeklerden Elde Edilen Ortalamalara Ait Ölçütler

Ölçek Likerti	Kriter Aralığı	Algı Düzeyi
Tamamen Katılıyorum	4.20-5.00	Çok Yüksek
Katılıyorum	3.40-4.19	Yüksek
Kısmen Katılıyorum	2.60-3.39	Orta
Katılmıyorum	1.80-2.59	Düşük
Hiç Katılmıyorum	1.00-1.79	Çok Düşük

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Birinci Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı ne düzeydedir?

Tablo-8 Öğretmen Adaylarının Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Ortalama ve Standart Sapma Sonuçları

	N	Minimum	Maximum	$\bar{X}$	S
Güncel Gelişmelere Yakınlık	169	2,43	5,00	4,28	0,58
Sanat Eğitim İlişkisi	169	1,83	5,00	4,15	0,71
Kaynak Takibi	169	1,33	5,00	3,63	0,71
Sanatsal Bilgi Düzeyi	169	1,00	5,00	3,44	0,78
Ölçeğin Geneli	169	2,80	4,90	3,88	0,48

Tablo-8'e bakıldığında, öğretmen adaylarının güncel gelişmelerde sanatsal sorunlar ölçeğinin geneline ve alt boyutlarına ilişkin algı düzeyleri incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}$ =4,28 (S=0,58) ortalama puan ile çok yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. “Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}$ =4,15 (S=0,71) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. “Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}$ =3,63 (S=0,71) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. “Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}$ =3,44 (S=0,78) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Ölçeğin geneline ilişkin öğretmen adaylarının $\bar{X}$ =3,88 (S=0,48) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir.

Sonuçlardan yola çıkılarak, öğretmen adaylarının alanlarına yönelik ilgi, bilgi ve algı düzeylerinin yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

İkinci Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-9 Öğretmen Adaylarının Cinsiyetlerine Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait Independent-Sample T-Testi Sonuçları

	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Güncel Gelişmelere Yakınlık	Kız	131	4,32	0,52	1,40	167	,163
	Erkek	38	4,17	0,75			
Sanat Eğitim İlişkisi	Kız	131	4,16	0,75	,38	167	,706
	Erkek	38	4,11	0,57			
Kaynak Takibi	Kız	131	3,67	0,65	1,22	167	,223
	Erkek	38	3,51	0,88			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	Kız	131	3,47	0,81	,93	167	,355
	Erkek	38	3,34	0,67			
Ölçeğin Geneli	Kız	131	3,90	0,47	1,40	167	,162
	Erkek	38	3,78	0,48			

Tablo-9'a bakıldığında resim bölümü öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda kız öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =4,32, çok yüksek düzeyde algı) ile erkek öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =4,17, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=1,40$, $p=,163>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Ancak kız öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarına göre güncel gelişmelere yakınlık konusunda kendilerini daha yüksek düzeyde algılamaktadır, yani daha yakın bulmaktadırlar.

“Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda kız öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =4,16, yüksek düzeyde algı) ile erkek öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =4,11, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=,38$, $p=,706>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Ancak kız öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarına göre sanat eğitim ilişkisi konusunda kendilerini daha yüksek düzeyde algılamaktadır.

“Kaynak Takibi” alt boyutunda kız öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =3,67, yüksek düzeyde algı) ile erkek öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =3,51, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=1,22$, $p=,223>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir.

Ancak kız öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarına göre kaynak takibi konusunda kendilerini daha yüksek düzeyde algılamaktadır.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda kız öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =3,47, yüksek düzeyde algı) ile erkek öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =3,34, orta düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=,93$, $p=,335>,05$ ’e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Ancak kız öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarına göre sanatsal bilgi düzeyi konusunda kendilerini daha yüksek düzeyde algılamaktadır.

Ölçeğin geneline ilişkin kız öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =3,90, yüksek düzeyde algı) ile erkek öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}$ =3,78, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=1,40$, $p=,162>,05$ ’e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Ancak kız öğretmen adayları erkek öğretmen adaylarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları konusunda kendilerini daha yüksek düzeyde algılamaktadır.

Öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin sonuçlarına baktığımızda tüm alt boyutlarda kız öğretmen adaylarının algı düzeylerinin erkek öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçtan hareketle, kız öğretmen adaylarının görsel sanatlar eğitimi ile daha yakından ilgilendikleri söylenebilir.

Üçüncü Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının daha önceden resmi veya özel kurumda sanat eğitimi alma durumlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-10 Öğretmen Adaylarının Eğitim Alma Durumuna Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait Independent-Sample T-Testi Sonuçları

	Eğitim alma	N	$\bar{X}$	S	t	sd	p
Güncel Gelişmelere Yakınlık	Evet	127	4,33	0,55	1,58	167	,117
	Hayır	42	4,16	0,64			
Sanat Eğitim İlişkisi	Evet	127	4,19	0,68	1,48	167	,140
	Hayır	42	4,01	0,78			
Kaynak Takibi	Evet	127	3,62	0,73	,41	167	,685
	Hayır	42	3,67	0,65			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	Evet	127	3,51	0,76	1,91	167	,058
	Hayır	42	3,24	0,83			
Ölçeğin Geneli	Evet	127	3,91	0,45	1,66	167	,099
	Hayır	42	3,77	0,54			

Tablo-10'a bakıldığında resim bölümü öğretmen adaylarının daha önceden resmi veya özel kurumda sanat eğitimi alma durumlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılık incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda daha önceden sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=4,33$, çok yüksek düzeyde algı) ile daha önceden sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=4,16$, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=1,58$, $p=,117>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen daha önceden resmi veya özel kurumlarda sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının güncel gelişmelere yakınlığa ilişkin algı düzeyleri sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksektir.

“Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda daha önceden sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=4,19$, yüksek düzeyde algı) ile daha önceden sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=4,01$, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=1,48$, $p=,140>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen daha önceden resmi veya özel kurumlarda sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının sanat eğitim ilişkisi konusunda algı düzeyleri sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksektir.

“Kaynak Takibi” alt boyutunda daha önceden sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=3,62$, yüksek düzeyde algı) ile daha önceden sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=3,67$, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=,41$, $p=,685>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen daha önceden resmi veya özel kurumlarda sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının kaynak takibi konusunda algı düzeyleri sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha düşük olduğu görülmektedir.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda daha önceden sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=3,51$, yüksek düzeyde algı) ile daha önceden sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X}=3,24$, orta düzeyde algı) arasında $t_{(167)}=1,91$, $p=,058>,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı

farklılık olmamasına rağmen daha önceden resmi veya özel kurumlarda sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının sanatsal bilgi düzeyi konusunda algı düzeyleri sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksektir.

Güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin geneline ilişkin daha önceden sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X} = 3,91$, yüksek düzeyde algı) ile daha önceden sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeyleri ($\bar{X} = 3,77$, yüksek düzeyde algı) arasında $t_{(167)} = 1,66$, $p = ,099 > ,05$ 'e göre anlamlı bir farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen daha önceden resmi veya özel kurumlarda sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının ölçeğin geneline ilişkin algı düzeyleri sanat eğitimi almayan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksektir.

Öğretmen adaylarının daha önceden resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi almış veya almamış olma durumlarına göre algı düzeyleri arasındaki farklılığa bakıldığında, ölçeğin geneline ve alt boyutlarına göre daha önce resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi almış olan öğretmen adayları daha yüksek algıya sahiptir. "Kaynak takibi" alt boyutunda daha önceden resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi almamış olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuç, daha önce hiçbir yerde sanat eğitimi almamış olan öğretmen adaylarının sanatsal gelişmeleri kaçırmadan takip etme ve öğrenme isteklerinin yoğun olduğunu düşündürmektedir.

Dördüncü Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-11 Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeylerine Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait One-Way ANOVA Sonuçları

	Sınıf Düzeyi	N	$\bar{X}$	S	F	p	Post Hoc (Tukey)
Güncel Gelişmelere Yakınlık	2	43	4,37	0,58	,80	,449	
	3	58	4,22	0,54			
	4	68	4,28	0,61			
Sanat Eğitim İlişkisi	2	43	4,38	0,58	3,51	,032	2>3
	3	58	4,02	0,70			
	4	68	4,11	0,76			
Kaynak Takibi	2	43	3,84	0,66	3,12	,047	2>3
	3	58	3,49	0,68			
	4	68	3,62	0,73			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	2	43	3,70	0,72	3,28	,040	2>4
	3	58	3,38	0,75			
	4	68	3,33	0,81			
Ölçeğin Geneli	2	43	4,07	0,42	5,45	,005	2>3 2>4
	3	58	3,78	0,46			
	4	68	3,84	0,49			

Tablo-11'e bakıldığında resim bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılık incelendiğinde; "Güncel Gelişmelere Yakınlık" alt boyutunda öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine ilişkin $F=,80$, $p=,449>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeyleri 3. ve 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

"Sanat Eğitim İlişkisi" alt boyutunda öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine ilişkin $F=3,51$, $p=,032<,05$ 'e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=4,38$, çok yüksek düzeyde algı), 3. Sınıf düzeyde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=4,02$, yüksek düzeyde algı) daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

"Kaynak Takibi" alt boyutunda öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine ilişkin $F=3,12$, $p=,047<,05$ 'e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=3,84$, yüksek

düzeyde algı), 3. Sınıf düzeyde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=3,49$, yüksek düzeyde algı) daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine ilişkin $F=3,51$, $p=,032<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=3,70$, yüksek düzeyde algı), 4. Sınıf düzeyde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=3,33$, orta düzeyde algı) daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin geneline ait öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine ilişkin $F=5,45$, $p=,005<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=4,07$, yüksek düzeyde algı), 3. Sınıf düzeyde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=3,78$, yüksek düzeyde algı) ve 4. Sınıf düzeyde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=3,84$, yüksek düzeyde algı) daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Öğretmen adaylarının sınıf düzeylerine göre ‘‘ güncel gelişmelerde sanat sorunları’’ ölçeğinin geneli ve alt boyutlarına bakıldığında, 2. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, 3. ve 4. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının mezuniyet sonrası tabi tutulacakları çeşitli sınavlar ile iş bulma kaygılarının onları çalışmaya sevk ederek alanlarından uzaklaşmış olacaklarını düşündürmektedir. Yükseköğrenim kurumunda 2. sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının ise, alanlarına yönelik ilgi, bilgi ve algı düzeylerinin, daha fazla vakit ayırabilmeleri ile ilgili olduğu düşünülebilir.

Beşinci Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme sürelerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-12 Öğretmen Adaylarının Haftalık Tv, İnternet, Gazete, Dergi vb. Takip Etme Sürelerine Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait One-Way ANOVA Sonuçları

	Haftalık Tv, İnternet, Gazete Dergi vb. izleme Süresi	N	$\bar{X}$	S	F	p	Post Hoc (Tukey)
Güncel Gelişmelere Yakınlık	1-2 gün	32	4,05	0,66	2,77	,043	1<3
	3-4 gün	55	4,30	0,53			
	5-6 gün	32	4,45	0,50			
	7 gün	50	4,31	0,60			
Sanat Eğitim İlişkisi	1-2 gün	32	3,83	0,81	3,10	,028	1<3
	3-4 gün	55	4,22	0,65			
	5-6 gün	32	4,32	0,59			
	7 gün	50	4,16	0,73			
Kaynak Takibi	1-2 gün	32	3,57	0,68	,48	,698	
	3-4 gün	55	3,72	0,63			
	5-6 gün	32	3,63	0,76			
	7 gün	50	3,58	0,78			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	1-2 gün	32	3,34	0,77	1,20	,313	
	3-4 gün	55	3,34	0,94			
	5-6 gün	32	3,45	0,67			
	7 gün	50	3,60	0,63			
Ölçeğin Geneli	1-2 gün	32	3,70	0,54	2,03	,112	
	3-4 gün	55	3,90	0,47			
	5-6 gün	32	3,96	0,44			
	7 gün	50	3,91	0,46			

Tablo-12’ye bakıldığında resim bölümü öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme sürelerine göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme süresine ilişkin $F=2,77$, $p=,043<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, haftada 1-2 gün kaynakları takip eden öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=4,05$, yüksek düzeyde algı), haftada 5-6 gün dokümanları takip eden öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=4,45$, çok yüksek düzeyde algı) daha küçük olmasından kaynaklanmaktadır.

“Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme süresine ilişkin $F=3,10$, $p=,028<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, haftada 1-2 gün dokümanları takip eden öğretmen

adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=3,83$, yüksek düzeyde algı), haftada 5-6 gün dokümanları takip eden öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=4,32$, çok yüksek düzeyde algı) daha küçük olmasından kaynaklanmaktadır.

“Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme süresine ilişkin $F=,48$, $p=,698>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, haftada 3-4 gün dokümanları takibi eden öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer haftalık sürelerle göre doküman takibi yapan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme süresine ilişkin $F=1,20$, $p=,313>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, haftada 7 gün dokümanları takibi eden öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer haftalık sürelerle göre doküman takibi yapan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ölçeğin geneli açısından öğretmen adaylarının haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme süresine ilişkin $F=2,03$, $p=,112>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, haftada 5-6 gün dokümanları takibi eden öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer haftalık sürelerle göre doküman takibi yapan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Öğretmen adaylarının haftalık TV, gazete, dergi, internet vb. kaynakları takip etme sıklıklarına göre algı düzeyleri arasındaki farklılıklara bakıldığında, “güncel gelişmelerde sanat sorunları” ölçeğinin geneli ve alt boyutlarına göre, kaynakları sıklıkla takip eden öğretmen adaylarının daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları tespit edilmiştir.

Bu sonuçtan hareketle, yükseköğrenim düzeyinde sanat eğitimi programlarında güncel gelişmelere yer verilmemesinden dolayı, öğretmen adaylarının güncel sanat haberlerini bu kaynaklarla takip ederek, bilgi sahibi olabildikleri düşünülmektedir.

Altıncı Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-13 Öğretmen Adaylarının Aylık Harcama Miktarlarına Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait One-Way ANOVA Sonuçları

	Gelir	N	$\bar{X}$	S	F	p	Post Hoc (Tukey)
Güncel Gelişmelere Yakınlık	0-300 TL	66	4,25	0,59			
	301-600 TL	60	4,31	0,58	,23	,793	
	601 ve üzeri TL	43	4,31	0,57			
Sanat Eğitim İlişkisi	0-300 TL	66	4,13	0,70			
	301-600 TL	60	4,12	0,74	,22	,805	
	601 ve üzeri TL	43	4,21	0,68			
Kaynak Takibi	0-300 TL	66	3,60	0,71			
	301-600 TL	60	3,65	0,69	,10	,901	
	601 ve üzeri TL	43	3,65	0,75			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	0-300 TL	66	3,49	0,71			
	301-600 TL	60	3,47	0,82	,69	,502	
	601 ve üzeri TL	43	3,32	0,83			
Ölçeğin Geneli	0-300 TL	66	3,87	0,46			
	301-600 TL	60	3,89	0,50	,03	,975	
	601 ve üzeri TL	43	3,87	0,48			

Tablo-13'e bakıldığında resim bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılık incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında $F=,23$, $p=,793>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen 601 ve üzeri, 301-600 TL aralığında aylık harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeyleri, 0-300 TL arası harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında $F=,22$, $p=,805>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen 601 ve üzeri TL aylık harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer harcama miktarlarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında $F=,10$, $p=,901>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen 601 ve üzeri, 301-600 TL aralığında aylık harcama miktarına sahip olan öğretmen

adaylarının algı düzeyleri, 0-300 TL arası harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında $F=,69$, $p=,502>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen 0-300 TL aylık harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer harcama miktarlarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ölçeğin geneline ilişkin öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında $F=,03$, $p=,975>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen 301-600 TL aylık harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer gelir düzeylerine sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuçlara göre, öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre algı düzeyleri incelendiğinde, ölçeğin genelinde aylık harcama miktarı 601 TL ve üzerinde olan öğretmen adaylarının, diğer harcama miktarlarına sahip olan öğretmen adaylarından daha yüksek algıya sahip olduğu tespit edilmiştir. Yalnızca, “sanatsal bilgi düzeyi” alt boyutunda 0-300 TL arasında harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının, diğer harcama miktarlarına sahip olan öğretmen adaylarından daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Bu durumda, maddi olanakların eğitim sürecinde büyük oranda etkili olduğu fakat olanakların kısıtlı olmasının da bu tür bir eğitimi doğrudan etkilemediği düşünülmektedir.

Yedinci Alt Problem: Resim bölümü öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-14 Öğretmen Adaylarının Barınma Durumlarına Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait One-Way ANOVA Sonuçları

	Barınma	N	$\bar{X}$	S	F	p	Post Hoc (Tukey)
Güncel Gelişmelere Yakınlık	Yurt	45	4,27	0,48	1,30	,274	
	Aile	81	4,35	0,63			
	Aileden ayrı bir ev	43	4,18	0,57			
Sanat Eğitim İlişkisi	Yurt	45	4,20	0,63	,14	,868	
	Aile	81	4,13	0,80			
	Aileden ayrı bir ev	43	4,13	0,61			
Kaynak Takibi	Yurt	45	3,61	0,59	,36	,696	
	Aile	81	3,68	0,76			
	Aileden ayrı bir ev	43	3,57	0,72			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	Yurt	45	3,47	0,77	1,44	,239	
	Aile	81	3,52	0,77			
	Aileden ayrı bir ev	43	3,27	0,79			
Ölçeğin Geneli	Yurt	45	3,89	0,43	1,11	,333	
	Aile	81	3,92	0,53			
	Aileden ayrı bir ev	43	3,79	0,48			

Tablo-14'e bakıldığında resim bölümü öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılık incelendiğinde; "Güncel Gelişmelere Yakınlık" alt boyutunda öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında $F=1,30$, $p=,274>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen ailesi ile beraber kalan öğretmen adaylarının algı düzeyleri aile dışında kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

"Sanat Eğitim İlişkisi" alt boyutunda öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında $F=,14$, $p=,868>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen yurttan kalan öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer barınma durumlarına sahip öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

"Kaynak Takibi" alt boyutunda öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında $F=,36$, $p=,696>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen ailesi ile beraber kalan öğretmen adaylarının algı düzeyleri aile dışında kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında $F=1,44$, $p=,239>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen ailesi ile beraber kalan öğretmen adaylarının algı düzeyleri aile dışında kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ölçeğin geneline ilişkin öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında $F=1,11$, $p=,333>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen ailesi ile beraber kalan öğretmen adaylarının algı düzeyleri aile dışında kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin geneli ve alt boyutlarına ilişkin öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeylerine bakıldığında, aileleri ile birlikte kalan öğretmen adaylarının, diğer barınma durumlarında olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Yalnızca “sanat- eğitim ilişkisi” alt boyutunda yurtda kalan öğretmen adaylarının, diğer barınma durumlarına sahip öğretmen adaylarından daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu sonuçtan hareketle, ailesinden ayrı yaşayan, aynı zamanda bir ev ortamından uzak olan ve yalnızca öğrencilerin bulunduğu bir ortamda yaşayan öğretmen adaylarının eğitimleri için daha fazla vakit ayırabildikleri düşünülmektedir.

Sekizinci Alt Problem: Görsel sanatlar öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasında farklılık var mıdır?

Tablo-15 Öğretmen Adaylarının Yetiştikleri Yere Göre Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğinin Alt Boyutları ve Geneline İlişkin Algı Düzeyleri Arasındaki Farklılığa Ait One-Way ANOVA Sonuçları

	Yetiştigi yer	N	$\bar{X}$	S	F	p	Post Hoc (Tukey)
Güncel Gelişmelere Yakınlık	Köy, Kasaba, İlçe	42	4,23	0,59	2,89	,058	
	İl	47	4,15	0,62			
	Büyükşehir	80	4,39	0,54			
Sanat Eğitim İlişkisi	Köy, Kasaba, İlçe	42	4,11	0,69	2,57	,080	
	İl	47	3,98	0,75			
	Büyükşehir	80	4,27	0,68			
Kaynak Takibi	Köy, Kasaba, İlçe	42	3,62	0,71	1,61	,204	
	İl	47	3,49	0,69			
	Büyükşehir	80	3,72	0,71			
Sanatsal Bilgi Düzeyi	Köy, Kasaba, İlçe	42	3,40	0,74	2,32	,102	
	İl	47	3,26	0,84			
	Büyükşehir	80	3,57	0,75			
Ölçeğin Geneli	Köy, Kasaba, İlçe	42	3,84	0,43	4,99	,008	3>1
	İl	47	3,72	0,45			3>2
	Büyükşehir	80	3,99	0,49			

Tablo-15'e bakıldığında resim bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline ilişkin algı düzeyleri arasındaki farklılık incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında $F=2,89$, $p=,058>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında $F=2,57$, $p=,080>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında $F=1,61$, $p=,204>,05$ 'e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında $F=2,32$, $p=,102>,05$ ’e göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeyleri diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Ölçeğin geneline ilişkin öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında $F=4,99$, $p=,008<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=3,99$), köy-kasaba-ilçede yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=3,84$) ve ilde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X}=3,72$) daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Ölçeğin geneli ve alt boyutlarına bakıldığında, büyükşehirde yetişmiş olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, diğer yerlerde yetişmiş olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Bu sonuçtan hareketle, büyükşehirde olanakların daha geniş olması, gelişmişlik düzeyinin yüksek olması ve sanatsal faaliyetlerin daha sık yapılması vb. etkenlerin öğretmen adaylarının algı düzeylerini olumlu yönde etkilediği düşünülebilir.

BÖLÜM V

SONUÇ ve TARTIŞMA

5.1. Sonuç

Bu bölümde, yapılan analizler sonucunda, edinilen bulgulardan yola çıkılarak ulaşılan sonuçlar açıklanmıştır. Elde edilen sonuçlara göre, görsel sanatlar öğretmeni adaylarının güncel sanat gelişmeleri içinde sanat sorunları konusunda yönelik algı düzeyleri tespit edilmiş olup, bu durumların sebepleri tartışılmıştır.

Görsel sanataalar öğretmen adaylarının güncel sanat gelişmeleri içinde sorunlu sanat olaylarına yönelik algı düzeylerini ölçmeyi amaçlayan bu çalışmada, adayların; cinsiyet, sınıf düzeyi, aylık harcama miktarı, yetiştikleri yer, barınma durumları ve medya takip sıklık durumlarındaki farklılıklar ele alınmıştır. Bu duruma ilişkin sonuçlar, ölçekte yer alan boyutlara göre de farklılık göstermektedir. Bu veriler ışığında yapılan istatistik analizlerle birlikte aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Ölçeğin geneline bakıldığında, öğretmen adaylarının güncel gelişmelerde sanatsal sorunlar ölçeğinin geneline ve alt boyutlarına ilişkin algı düzeyleri incelendiğinde; “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}=4,28$ ($S=0,58$) ortalama puan ile çok yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. “Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}=4,15$ ($S=0,71$) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. “Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}=3,63$ ($S=0,71$) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. “Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının $\bar{X}=3,44$ ($S=0,78$) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Ölçeğin geneline ilişkin öğretmen adaylarının $\bar{X}=3,88$ ($S=0,48$) ortalama puan ile yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir (Tablo 8).

Güncel gelişmelere yakınlık alt boyutu incelendiğinde; cinsiyetlerine göre en yüksek algı düzeyini kadın öğretmen adaylarının oluşturduğu görülmektedir. Daha önce resmi veya

özel bir kurumda sanat eğitimi alan ve almayan öğrenciler karşılaştırıldığında, önceden bu tür eğitimi alan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin “çok yüksek algı” olduğu belirlenmiştir. Sınıf düzeylerine göre, 2. sınıf öğretmen adaylarının algı düzeylerinin diğer adayların algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Televizyon, gazete, dergi, internet vb. kaynakları takip etme sıklığına göre, bu kaynakları haftada 5-6 gün takip eden öğretmen adayları en yüksek algı düzeyini oluşturmaktadırlar. Aylık harcama miktarlarına göre, aylık geliri 601 TL ve üzerinde olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin diğer adaylardan daha yüksek olduğu görülmektedir. Barınma durumlarına göre, aileleri ile kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin diğer adayların algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri karşılaştırıldığında ise, Büyükşehirde yetişen adayların algı düzeylerinin diğer yerlerde yetişen adayların algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

Sanat- eğitim ilişkisi alt boyutu incelendiğinde, görsel sanatlar öğretmen adayları cinsiyetlerine göre karşılaştırıldığında, kadın öğretmen adaylarının daha yüksek algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Daha önceden herhangi bir resmi veya özel kurumda sanat eğitimi alan ve almayan öğretmen adayları karşılaştırıldığında, bu tür eğitimi alan öğrencilerin daha yüksek algı düzeyine sahip oldukları belirlenmiştir. Sınıf düzeylerine göre, 2. sınıf öğretmen adaylarının çok yüksek algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Televizyon, internet, dergi, gazete vb. iletişim araçlarını takip etme sıklıklarına göre, bu iletişim araçlarını haftada 5-6 gün takip eden öğretmen adaylarının algı düzeylerinin diğer öğretmen adaylarının algı düzeyinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Öğretmen adayları aylık harcama miktarlarına göre incelendiğinde, aylık 601 TL ve üzeri harcama miktarına sahip olan öğretmen adayların, diğer harcama miktarlarına sahip adaylardan daha yüksek algı düzeyinde oldukları görülmektedir. Barınma durumlarına göre, yurttan kalan öğretmen adaylarının diğer öğretmen adaylarından daha yüksek algı düzeyinde oldukları görülmektedir. Yetiştikleri yere göre, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının diğer yerlerde yetişen adaylardan daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları belirlenmiştir.

Kaynak takibi alt boyutunda, görsel sanatlar öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre en yüksek algı düzeyini kadın öğretmen adayları oluşturmaktadır. Daha önce resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi alan ve almayan öğretmen adayları karşılaştırıldığında, bu tür bir eğitim alan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin diğer öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek algı olduğu görülmektedir. Sınıf düzeylerine göre, 2. sınıf

öğretmen adaylarının, 3. ve 4. Sınıf öğretmen adaylarından daha yüksek algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Televizyon, internet, dergi, gazete vb. iletişim araçlarını takip etme sıklıklarına göre, bu iletişim araçlarını haftada 3-4 gün takip eden öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, diğer öğretmen adaylarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Öğretmen adayları aylık harcama miktarlarına göre karşılaştırıldığında, aylık, 601 TL ve üzeri ile 301 TL ve 600 TL harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, aylık harcama miktarı 0-300 TL olan öğretmen adaylarının algı düzeyinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre, aileleri ile birlikte kalan öğretmen adaylarının, ailelerinden ayrı kalan öğretmen adaylarından daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Öğretmen adayları yetiştikleri yere göre incelendiğinde, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarından daha yüksek algı düzeyinde oldukları görülmektedir.

Sanatsal bilgi düzeyi alt boyutu incelendiğinde ise, cinsiyetlerine göre karşılaştırılan görsel sanatlar öğretmen adaylarından, kadın öğretmen adaylarının algı düzeylerinin erkek öğretmen adaylarının algı düzeyinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Daha önceden resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi alan ve almayan öğretmen adaylarından, bu tür bir eğitim alan öğretmen adaylarının daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Sınıf düzeylerine göre, 2. Sınıfta öğrenim gören öğretmen adaylarının 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören öğretmen adaylarından daha yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir. Televizyon, gazete, dergi, internet vb. kaynakları takip etme sıklıklarına göre, bu kaynakları haftada 7 gün takip eden öğretmen adaylarının diğer sıklıklarda takip eden öğretmen adaylarından daha yüksek algı düzeyine sahip oldukları görülmektedir. Öğretmen adayları aylık harcama miktarlarına göre incelendiğinde, aylık 0-300 TL harcama miktarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, diğer harcama miktarlarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeyinden daha yüksek olduğu görülmektedir. Barınma durumlarına göre, aileleri ile kalan öğretmen adaylarının ailelerinden ayrı kalan öğretmen adaylarından daha yüksek algıya sahip oldukları görülmektedir. Öğretmen adayları yetiştikleri yere göre incelendiğinde ise, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının diğer yerlerde yetişen adaylara göre daha yüksek algıya sahip oldukları görülmektedir.

5.2. Tartışma

Bu bölümde Ankara ilinde bulunan Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin güncel sanat gelişmeleri içinde sanat sorunlarına ilişkin algı düzeylerinin belirlenmesi, demografik değişkenlere göre farklılıklarının tespit edilmesi amacıyla yapılan çalışmanın, bu bölümünde, kullanılan ölçeklerden elde edilen veriler yorumlanarak ve literatür temelli olarak tartışılmıştır

Araştırmaya katılan görsel sanatlar öğretmen adaylarının demografik özelliklerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde; öğrenim gördükleri sınıf düzeylerine göre, 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 43, 3. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 58 ve 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören 68 öğretmen adayı bulunmaktadır. Cinsiyete göre, 131 kız öğretmen adayı ve 38 erkek öğretmen adayı bulunmaktadır. Daha önceden resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi alma durumlarına göre, eğitim alan 127 öğretmen adayı ve eğitim almayan 42 öğretmen adayı bulunmaktadır. Haftalık Televizyon, internet, gazete, dergi vb. kaynakları takip etme durumlarına göre, haftada “1-2 gün” takip eden 32 öğretmen adayı, haftada “3-4 gün” takip eden 55 öğretmen adayı, haftada “5-6 gün” takip eden 32 öğretmen adayı ve her gün takip eden 50 öğretmen adayı bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre dağılımları, 0-300 TL harcama miktarına sahip olan 66 öğretmen adayı, 301-600 TL harcama miktarına sahip olan 60 öğretmen adayı ve 601 TL ve üzeri harcama miktarına sahip olan 43 öğretmen adayı bulunmaktadır. Barınma durumlarına göre, yurttan kalan 45 öğretmen adayı, ailesi ile yaşayan 81 öğretmen adayı, ailesinden ayrı bir evde kalan 43 öğretmen adayı bulunmaktadır. Öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre dağılımları incelendiğinde, Köy, Kasaba ve İlçe de yetişen 42, İl de yetişen 47, Büyükşehirde yetişen 80 öğretmen adayı bulunmaktadır (Tablo1).

Araştırmada elde edilen verilerin ışığında görsel sanatlar öğretmen adaylarının Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları ölçeğine ait alt boyutlardan aldığı ortalama puanlar incelendiğinde, ($\bar{X}=4,28$) oranı ile “Güncel Gelişmelere Yakınlık” boyutu ilk sırayı alırken, “Sanat Eğitim İlişkisi” boyutunun ($\bar{X}=4,15$), “Kaynak Takibi” boyutunun ($\bar{X}=3,63$) ve “Sanatsal Bilgi Düzeyi “ boyutunun ($\bar{X}=3,44$) oranı ile sıralandığı tespit edilmiştir (Tablo 8). Araştırmanın birinci alt amacı olan, görsel sanatlar öğretmen adaylarının güncel gelişmeler içinde sanat sorunları ölçeğinin alt boyutları ve geneline

ilişkin algı düzeylerine bakıldığında, öğretmen adaylarının yüksek düzeyde algıya sahip oldukları görülmektedir.

Araştırma verilerden hareketle katılımcıların Günümüz sanatçı ve eserlerinin ve yakın geçmişte yaşanan sanatsal gelişmelerin ders kitaplarında yer alması, Sanat eğitimi programlarında güncel sanata ilişkin bir derse yer verilmesi gibi sanat eğitimi içerisinde, güncel gelişmelerin yer alması ve eğitim müfredatının yeni şartlara göre yapılandırılmasını önemli gördükleri söylenebilir.

Ayrıca bu sonuç ilgili literatür tarafından da vurgulanmaktadır. Zeren'e (2006) göre, çağın gereği olarak sanat eğitimcisi de sürekli kendini geliştirmeli, yenilemelidir. Ülkemizde sanatsal alanda yaratıcılığın ve katılımın gerçekleştirilmesi, özgürlüklerin korunması ve geliştirilmesi açısından özlenen hedeflere henüz varılamamıştır. Çağdaş eğitimin gereği olarak sanat eğitiminde de çağın dinamiklerine ayak uydurabilecek yaratıcı insan tipi yetiştirmek amaçlanmalıdır. Tartışmayı, sorgulamayı gerektiren sanatsal yaklaşımları desteklemesi gereken eğitimciler, küresel rekabeti göğüsleyebilecek, ona hazır ve donanımlı öğrenciler yetiştirmeyi amaç edinmelidir.

Araştırma kapsamına alınan görsel sanatlar öğretmen adaylarının cinsiyet değişkenine göre, "Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğine" ilişkin algıları arasındaki farklılık incelendiğinde, kadın öğrencilerin tüm alt boyutlarında ve ölçeğin genel ortalamasında daha yüksek bir farkındalığa sahip olduğu ancak bu oranların istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık yaratmadığı belirlenmiştir (Tablo 9)

Literatürde araştırma sonuçlarımızı destekleyen çalışmalar izlenmiştir, örneğin;

Ünal (1991) araştırmasında erkeklerin yarışmacı, atılgan, konuşmalarında ve duygularında sert yapılı oldukları, kadınlar ise daha heyecansal, estetik bakımdan duyarlı ve ahlâkî normlar üzerinde daha ciddi durdukları ve sanata karşı daha ilgili olduklarını tespit etmiştir.

Güngör (1998) de cinsiyete alt kültür grubu olarak bakmakta, kadın ve erkek değerlerinin farklılaşmasında psikolojik farkların etkisini kabul etmekle birlikte, esas farkları yaratan hususun, toplumsal ve kültürel faktörler olduğunu belirterek. Bizde ve diğer toplumlarda güzel sanatların kadına daha çok yakıştığını vurgular.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olarak, görsel sanatlar öğretmen adaylarının daha önce resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi alma durumlarına göre Güncel Gelişmelerde Sanat sorunlarına yönelik algı düzeyleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde, anlamlı bir farklılığa rastlanılmamıştır. Ancak ölçeğin geneli değerlendirildiğinde daha önce sanat eğitimi almış olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X}=3,91$) daha yüksek olduğu saptanmıştır (Tablo 10). Bu durumda, sanat eğitiminde sürekliliğin bireylerin sanatsal algı gelişimini olumlu yönde etkilediğini düşündürebilir

Alt boyutlara ilişkin detaylara bakıldığında; ‘Güncel Gelişmelere Yakınlık’ alt boyutunda ($\bar{X}=4,33$) oranıyla, “Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda ($\bar{X}=4,19$) oranıyla ve “Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda ($\bar{X}=3,51$) oranıyla, daha önceden resmi veya özel bir kurumda sanat eğitimi almış olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmektedir. “Kaynak Takibi” alt boyutunda ise daha önceden sanat eğitimi almamış olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ise yüksek olduğu tespit edilmiştir

Bu sonuçlara göre; Sanat eğitimi, bireyin içinde yaşadığı dünyayı algılamasında, topluma ve olaylara duyarlı olmasında son derece önemli bir rol üstlenmektedir. “Sanat, toplumsal ve kültürel yaşamda kendine güvenen, katılımcı, sorumluluk sahibi, üretken kişiliklerin oluşumuna katkı sağlamaktadır (Artut, 2001).

Araştırma gurubunu oluşturan görsel sanatlar öğretmen adaylarının sınıf değişkenine göre, güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğine ilişkin algıları arasındaki farklılıklar incelendiğinde; 2. Sınıf öğrencilerinin algı düzeyleri ($\bar{X}=4,07$) ile 3. Sınıf ($\bar{X}=3,78$) ve 4. Sınıf öğrencilerinin ($\bar{X}=3,84$) algı düzeyleri arasında $F=5,45$, $p=,005<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir.

Ölçeğe ilişkin alt boyutlar incelendiğinde ise; “Sanat Eğitim İlişkisi”, “Sanatsal Bilgi Düzeyi” ve “Kaynak Takibi” alt boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı farklılık belirlenmiştir. Bu anlamlı farklılık her üç boyutta da; 2. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, 3. Sınıf ve 4. Sınıf düzeyinde öğrenim gören öğretmen adaylarının algı düzeylerinden büyük olmasından kaynaklanmaktadır (Tablo 11).

Diğer bir ifadeyle sınıf düzeyi yükseldikçe öğretmen adaylarının sanat eğitimine ve sorunlarına yönelik ilgi ve bilgi düzeylerinin düştüğü görülmektedir. Araştırmada elde

edilen bu veriler oldukça çarpıcıdır. Bu sonuçlardan hareketle eğitim müfredatının yeniden gözden geçirilmesi söylenebilir.

Çünkü eğitim kurumlarında gerçekleştirilecek eğitim ve öğretimin kalitesini belirleyecek en önemli etken, onları yetiştirecek eğitimcilerin ne ölçüde çağın gereklerine uygun olarak yeni roller üstlenebilecek biçimde yetiştirilebildiklerine bağlıdır (Ataman, 1996).

Ayrıca küreselleşme ve enformasyon çağında sanatsal platformda da yeni koşullara, yeni sorunlara, olgulara yönelmek gereği ortadadır. Dünyadaki değişime ve gelişime paralel olarak bireysel ve toplumsal gereksinimler de farklılaşmaya başlamıştır. Şüphesiz sanat eğitimcisi bu değişimin yakın takipçisi olmak zorundadır (Erbay, 2007).

Araştırmanın beşinci alt problemine yönelik olarak, katılımcıların “Güncel Gelişmelerde Sanat Sorunları Ölçeğine” ilişkin algıları ile haftalık tv, internet, gazete, dergi vb. takip etme süreleri arasındaki farklılık incelendiğinde, , haftada 5-6 gün ve 7 gün dokümanları takip eden öğretmen adaylarının algılarının, haftada 1-2 gün ve 3-4 gün kaynakları takip eden katılımcılardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir (Tablo, 11).

Veri toplama aracının bileşenlerine ilişkin olarak ise, “Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda $F=3,10$, $p=,028<,05$ ’e göre ve “Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda $F=2,77$, $p=,043<,05$ ’e göre anlamlı farklılık olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, haftada 1-2 gün dokümanları takip edenlerden, haftada 5-6 gün dokümanları takip eden öğretmen adaylarının algı düzeylerinin daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Ölçeğin diğer iki boyutunu oluşturan, “Kaynak Takibi” alt boyutunda ($\bar{X}=3,72$) oranıyla 3-4 gün, “Sanatsal Bilgi Düzeyine” alt boyutunda ise ($\bar{X}=3,45$) oranıyla 5-6 gün ve ($\bar{X}=3,60$) oranıyla haftada 7 gün tv, internet, gazete, dergi vb. takip edenlerin en yüksek ortalamalara sahip olduğu belirlenmiştir. Bu sonuçlardan hareketle kaynakları takip etme süresi yükseldikçe katılımcıların sanat sorunlarına ilişkin farkındalık seviyelerinin arttığı söylenebilir.

İlgili literatürde araştırma sonuçlarımızı destekler nitelikte bilgiler bulunmaktadır. Örneğin Erbay (1997) eğitimci ve bilgiye teknolojik olarak ulaşma ilişkisine; günümüzde, bilgi teknolojilerini kullanarak, çağın değişen koşullarına ayak uydurmasını bilen, ulusal ve evrensel yaşamda etkin katılımın nasıl sağlanacağını çözebilme yetisine sahip sanatçı ve sanat eğitimcilerine gereksinim vardır şeklinde vurgusu yapar.

Yılmaz ve Ünalın'a göre (2002), öğrenci bilgisayar ve internet aracılığı ile görsel işitsel ve çok boyutlu uygulama olanaklarını kullanabilir. İnternet aracılığı ile ulaşabildiği kaynaklardan kapsamlı yararlanabilme, öğrenciyi çok yönlü olarak geliştirir (Yılmaz ve Ünalın, 2002).

Bu bağlamda, çağın sürekli değişen ve gelişen koşullarına mesleğinin gerekleri içinde ayak uydurmak her meslek gurubu için önemliyken, öğretmenler için bir zorunluluk olmuştur. Ülkenin gelişmesi için gereken insan kaynağı, ancak çağdaş bilgiye ulaşp, yeni teknolojiler üretebildiği oranda yeniçağda etkin olabileceği ifade edilebilir (Bölükoğlu, 2002).

Araştırmanın altıncı alt boyutunda, görsel sanatlar öğretmen adaylarının aylık harcama miktarlarına göre, güncel gelişmelerde sanat sorunlarına yönelik algı düzeyleri arasındaki farklılıklar incelendiğinde; anlamlı bir farklılığa rastlanmamıştır (Tablo 13).

“Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda, harcama miktarı 601 TL ve üzeri ile 301-600TL arasında olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin $\bar{X} = 4,31$ oranıyla harcama miktarları 0-300 TL arasında olan öğretmen adaylarından ($\bar{X} = 4,25$) daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 13).

“Sanat Eğitim İlişkisi” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmamasına rağmen $\bar{X} = 4,21$ oranıyla harcama miktarı 601 TL ve üzeri olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, harcama miktarı 0- 300 TL arasında olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X} = 4,13$) daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 13).

“Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık görülmemektedir. Buna rağmen, 601 TL ve üzeri ile 301-600 TL arasında aylık harcama miktarlarına sahip öğretmen adaylarının $\bar{X} = 3,65$ oranıyla, aylık harcama miktarı 0-300 TL olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden $\bar{X} = 3,60$ oranında daha yüksek olduğu belirlenmiştir (tablo 13).

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının algı düzeyleri boyutunda anlamlı farklılık görülmemektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, harcama miktarı 301-600 TL olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin $\bar{X} = 3,89$ oranıyla diğer aylık harcama miktarlarına sahip öğretmen adaylarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 13).

Ölçeğin geneline ilişkin öğretmen adaylarının algı düzeylerine bakıldığında $F=, 0,3$, $p = ,975$ ' e göre, anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, 301 – 600 TL harcama miktarına sahip öğretmen adaylarının algı düzeylerinin diğer harcama miktarlarına sahip olan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 13).

Bu bilgilerden hareketle, ekonomik koşulların sanatsal öğrenmede etkili olduğu söylenebilir.

Araştırmanın yedinci alt amacına bakıldığında, Görsel sanatlar öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasındaki farklılıklar ele alınmıştır. Güncel gelişmelerde sanat sorunları ölçeğinin geneline göre, öğretmen adaylarının barınma durumuna göre algı düzeylerinde anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen ailesi ile beraber kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 92$), aile dışında bir yerde kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 14).

“Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda, öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, $\bar{X} = 4,35$ oranıyla ailesi ile kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin, diğer barınma durumlarına sahip öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 14).

“Sanat eğitim ilişkisi” alt boyutunda, öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, yurttan kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 4,20$), diğer barınma durumlarına sahip öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir.

“Kaynak Takibi” alt boyutunda, öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, ailesi ile birlikte kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 3,68$), diğer barınma durumlarına sahip öğretmen adaylarından daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 14).

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının barınma durumlarına göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Buna rağmen, ailesi ile

beraber kalan öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 3,52$), diğer barınma durumlarına sahip öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 14).

Bu bilgilerden yola çıkarak, öğretmen adaylarının barınma durumlarının sanatsal öğrenme sürecinde etkili olabileceği düşünülmektedir. Çünkü çevresel faktörler eğitim sürecini olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Barınma şartları daha rahat olan öğretmen adaylarının öğrenme motivasyonlarının da yüksek olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın sekizinci alt amacında, görsel sanatlar öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasındaki fark incelendiğinde; ölçeğin geneline göre anlamlı fark olduğu görülmektedir. Bu anlamlı farklılık, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 3,99$), köy- kasaba ve ilçede yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X} = 3,84$) ve ilde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden ($\bar{X} = 3,72$) daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır (Tablo 15).

“Güncel Gelişmelere Yakınlık” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 4,39$), diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 15).

“Sanat eğitim ilişkisi” alt boyutunda anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 4,27$), diğer öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 15).

“Kaynak Takibi” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 3,72$), diğer yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 15).

“Sanatsal Bilgi Düzeyi” alt boyutunda öğretmen adaylarının yetiştikleri yere göre algı düzeyleri arasında anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir. Anlamlı farklılık olmamasına rağmen, Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinin ($\bar{X} = 3,57$), diğer

yerlerde yetişen öğretmen adaylarının algı düzeylerinden daha yüksek düzeyde olduğu görülmektedir (Tablo 15).

Araştırmanın sekizinci alt amacına ilişkin, çevresel koşulların sanat eğitiminde etkin bir rolü olduğu söylenebilir. Büyükşehirde yetişen öğretmen adaylarının köy, kasaba ve ilçelerde yetişen öğretmen adaylarından daha yüksek algı düzeyine sahip olmaları çevresel olanakların önemine dikkat çekmektedir. Büyükşehirlerde sanatsal faaliyetler ve kaynaklarla karşılaşmak daha kolay ve mümkündür. İlçe, köy ve kasabalar için aynı olanaklar söz konusu olmamaktadır.

KAYNAKLAR

- Acer, N.M. (2011). *Kültür Politikaları Çerçevesinde Fikri Mülkiyet Politikaları*. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Akgün, A. (2003). *Günümüzde Sanat Eğitiminin Birey ve Toplum Açısından Önemi, Sanat Eğitimi Programlarının Bu Perspektifte İrdelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ardahan, K. (2009). *Sanat Eğitimi ve Kamusal Sanat*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Artut, K. (2001). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. Ankara: Anı.
- Ataman, A. (1996). Öğretmen Yetiştiren Eğitim Fakültelerine Öğretim Elemanı Yetiştirilmesi ve Eğitimde Toplam Kalite Yönetimi. *Yeni Türkiye* 2 (7).
- Balcı, A. (2013). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeleri*. 10. Baskı. Ankara: Pegem Akademi.
- Beykal, F. (2002 Mayıs). *Günümüz Koşullarında Sanat (Resim – iş) Eğitimcisinin Özellikleri Nelerdir ve Hangi Niteliklere Sahip Olmalıdır?* Gazi Üniversitesi'nin Eğitimde 75. Yılı Sanat Eğitimi Sempozyumun'da sunulmuş bildiri, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Bölükoğlu, H.İ. (2002). Bilgi Çağında Eğitim Fakültelerinde Resim-İş Eğitiminin Genel Bir Değerlendirmesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22(3); 247-259.
- Buyurgan, S. & Buyurgan, U. (2007). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: Pegem.
- Cole, D. A. (1987). *Utility of confirmatory factor analysis in test validation research*. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 55, 584-594.
- Çoklu, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2010). *Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik, SPSS ve LISREL uygulamaları*. Birinci Baskı. Ankara: Pegem Akademi.

- Aktemur, D. (2011, 14 Haziran). *Kars İnsanlık Anıtı Artık Yok*. Milliyet Gazetesi. <http://www.milliyet.com.tr/insanlikanitiartikyok/gundem/gundemdetay/14.06.2011/1402439/default.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Alp, A. (2013, 17 Mayıs). *Devlet Tiyatroları ile Devlet Opera ve Balesi tarihi karışıyor*. <http://www.hurriyet.com.tr/kultur-sanat/haber/23308659.asp> sayfasından erişilmiştir.
- Balkan, A. (2014, 9 Mayıs). *Edebiyat belleği depo oldu*. Milliyet Gazetesi. <http://www.milliyet.com.tr/edebiyatbellegidepooldu/gundem/detay/1879671/default.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Damlapınar, Z. (2005). *Medya ve Siyaset*. Ankara: Turhan.
- Deliklitaş, M. (2007, 15 Şubat). *Oğuz Aral'ın parktaki heykelini ateşe verdi*. Hürriyet Gazetesi. <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/5954719.asp> sayfasından erişilmiştir.
- Durmuş, T. (2011, 26 Aralık). *Dört mevsim heykeli artık üç mevsim*. HaberTürk Gazetesi. <http://www.haberturk.com/yasam/haber/700176-2-heykel-vakasi> sayfasından erişilmiştir.
- Erbay, M. & Erbay, F. (2006). *Cumhuriyet Dönemi (1923-1938) Atatürk'ün Sanat Politikası*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.
- Erbay, M. (1997). *Plastik Sanatlar Eğitiminin Gelişimi*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.
- Erbay, M. (2013). *Sanat Eğitimi Üzerine*. İstanbul: Beta.
- Erbil, Ö. (2013, 7 Aralık). *Resim Heykel Müzesi'nden çalınan 30 tablo yakalandı*. Radikal Gazetesi. http://www.radikal.com.tr/turkiye/kayip_tablolar_bulundu-1164953 sayfasından erişilmiştir.
- Erbil, Ö. (2014, 3 Haziran). *Haremdeki tahtı lojmanına taşıttı*. Hürriyet Gazetesi. <http://hurriyet.com.tr/Haber?id=17945020> sayfasından erişilmiştir.
- Erbil, Ö. (2014, 6 Şubat). *İzmir'deki Bim arazisi antik kent çıktı*. <http://www.turizmguncel.com/haber/izmirdekibimarazisiantik kentcikti17938.html> sayfasından erişilmiştir.
- Eren, G. (2008). *Türkiye'de Yerel Küresel Kültür Politikaları ve Kültür Bakanlığı Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Erinç, S.M. (2004). *Kültür Sanat Sanat Kültür*. Ankara: Ütopya.
- Erinç, S.M. (2004). *Sanat Psikolojisine Giriş*. Ankara: Ütopya.
- Eroğlu, E. (2003). *Resim Sanatı Sözlüğü*. İstanbul: Nelli.

- Gönül, F.Ö. (2011). *Türkiye’de Sanat Politikaları ile Avrupa Birliği Ülkelerindeki Sanat Politikalarının Karşılaştırması*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Güngör, E. (1998). *Değerler Psikolojisi Üzerinde Araştırmalar*. İstanbul: Ötüken.
- Karasar N. (2007). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel.
- Kelebek, E. (2014, 23 Haziran). *Arkeoloji Müzesi’nde sünnet tartışması*. Hürriyet Gazetesi. <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/26661197.asp> sayfasından erişilmiştir.
- Kline, R.B. (2005), *Principles and practice of structural equation modeling (2nd Edition ed.)*. New York: The Guilford Press.
- Koç, S. (2013, 12 Aralık). *Dokuz tablonun fotoğrafı yok*. Milliyet Gazetesi. <http://www.milliyet.com.tr/9tablonunfotografıyok/gundem/detay/1806061/default.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Kuyucu, G. (2014, 19 Ağustos). *Van’daki kümbetin yanına yapılan binaya tepki dinmiyor*. <http://nediyor.com/2014/08/18/vandakikumbetinyaninayapılanbinaya-tepki-dinmiyor/> sayfasından erişilmiştir.
- Özbalı, H. (2011, 7 Şubat). *Yeni .heykel Krizi*. <http://www.internethaber.com/yeni-bir-heykel-krizi-daha-326512h.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Özbalı, H. (2009, 14 Ekim). *Atatürk Anıtı’nı altın rengine boyadılar*. Radikal Gazetesi. <http://www.radikal.com.tr/RadikalDetayV3&ArticleID=959159> sayfasından erişilmiştir.
- Özdamar, K. (2004). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi I*. Eskişehir: Kaan.
- Özer, E. (2009). *Türkiye’de Sanat Eğitimi ve Hasan Pekmezci Örneği*. Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Özkan, E. (2011, 13 Aralık). *Heykel kaldırmak artık moda oldu*. Hürriyet Gazetesi. <http://www.hurriyet.com.tr/ankara/19450417.asp> sayfasından erişilmiştir.
- Özsoy, V. (2007). *Görsel Sanatlar Eğitimi*. Ankara: Gündüz.
- San, İ. (2008). *Sanat ve Eğitim*. Ankara: Ütopya.
- Sümer, N. (2000). Yapısal eşitlik modelleri: Temel kavramlar ve örnek uygulamalar. *Türk Psikoloji Yazıları*, 3(6), 49-74.
- Şırlakoğlu, A. (2004). *Kültürel Yaşam ve Sanata Etkileri Bakımından Sanat Eğitimi ve Sanat Eğitimi Programlarının Önemi*. Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

- Tansuğ, S. (2012). *Çağdaş Türk Sanatı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Tavşancıl, E. (2010). *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi, 4. Baskı*. Ankara: Nobel, Yayın Dağıtım.
- Tezbaşaran, A. (1997). *Likert tipi ölçek geliştirme kılavuzu.(İkinci baskı)*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayını.
- Turani, A. (1993). *Sanat Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Uçan, A. (2002, Mayıs). *Türkiye’de Çağdaş Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Başlıca Yapılanmalar*. Gazi Üniversitesi’nin Eğitimde 75. Yılı Sanat Eğitimi Sempozyumun’da sunulmuş bildiri, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Uluç, M.A. (2010, 9 Mart). *Resim Heykel Müzesi’nde büyük hırsızlık*. Milliyet Gazetesi. <http://www.milliyet.com.tr/resimveheykelmuzesindebuyukhirsizlik/gundem/gundemdetay/09.03.2010/1209053/default.htm> sayfasından erişilmiştir.
- Ünal, C. (1991). Cinsiyete Bağlı Psikolojik Farklar ve Türk Çocukları Üzerinde Bir Karşılaştırma. Aile Yazıları, Ankara, *Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu*, s.40-48.
- Ünal, Ş. (2014, 9 Ocak). *Tarihi eserler iade edildi*. <http://www.mansettv.com/haber/tarihi-eserler-iade-edildi-78389.html> sayfasından erişilmiştir.
- Yenigün, S. (2014, 24 Mart). *Aşk yağmuru heykeli yeniden Kemer’ de*. http://www.dha.com.tr/ask-yagmuru-heykeli-yeniden-kemerde_302064.html sayfasından erişilmiştir.
- Yıldız, K. (2013, 6 Aralık). *Konya Şeb-i Arus Havuzu*. Hürriyet Gazetesi. <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/25293276.asp> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, S. & Ünal, T. (2002). *Toplumsal Yaşayışa Katkıları Kapsamında Sanat Eğitimcilerinin Teknolojik Gelişim Dahilinde Değişen Rolü*. Gazi Üniversitesi’nin Eğitimde 75. Yıl Sanat Eğitimi Sempozyumu’nda sunulmuş bildiri. Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Zeren,G. (2006). Bilgi Çağı ve Küreselleşme Sürecinde Sanat Eğitimcisi Kimliği Sorunsalı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 14(2), 637- 646.

EKLER

EK 1. Ön Deneme Ölçeği

Sayın Görsel Sanatlar Öğretmeni Adayı

Bu araştırma; Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Resim – İş Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tez Programı kapsamında yapılmaktadır.

Araştırmanın amacı; ülkemizde meydana gelen sorunsal sanat olaylarına değinmek ve güncel sanat olaylarını yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimi kapsamında ele almaktır. Bu doğrultuda ülkemizde gündeme gelen sorunsal sanat olaylarının yükseköğretim düzeyinde sanat eğitiminde irdelenmesi konusunda siz öğretmen adaylarının görüşlerine başvurularak var olan durumun ortaya konulması amaçlanmıştır. İfadeler ‘‘ *Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum; Katılmıyorum, Hiç Katılmıyorum*’’ seçeneklerinden oluşmaktadır.

Bu bilgi toplama formunun geçerliliği verilecek cevapların içtenliğine bağlıdır. Bu nedenle ilgili ifadeleri dikkatle okuyup uygun bulduğunuz alanı (X) şeklinde işaretleyiniz. Lütfen işaretsiz ifade bırakmayınız.

Araştırmama katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

Hatice HERDİLİ

I. Bölüm: Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyet

Bayan () Erkek ()

1. Sınıf Düzeyi

2. sınıf () 3. Sınıf 4. Sınıf ()

2. Daha önce herhangi bir resmi veya özel kurumda sanat eğitimi aldınız mı?

Evet () Hayır ()

3. Televizyon, internet, gazete, dergi vb. kaynakları haftada kaç gün takip edersiniz?

1 – 2 Gün () 3 – 4 Gün () 5 – 6 Gün () 7 Gün () Hiç ()

4. Aylık Harcama Mktarınız

0 – 300 TL. () 301 – 600 TL. () 601 ve üzeri ()

5. Barınma Durumunuz

Yurt () Aile () Aileden ayrı bir ev ()

6. Yetiştüğünüz yer

Köy – Kasaba () İlçe () İl () Büyük Şehir ()

II. Bölüm: İlgi, Bilgi ve Tutumlarına Yönelik Sorular

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Güncel sanat gelişmelerine ilişkin yeterince bilgi sahibiyim.					
2. Çağdaş Türk sanatının yeni kuşaklarının sanata dair her konuda donanımlı yetiştirmeleri gerekir.					
3. Günümüz sanatçı ve eserlerinin ve yakın geçmişte yaşanan sanatsal gelişmelerin ders kitaplarında yer alması gerekir.					
4. Sanat eğitimcisi yetiştirilen yükseköğretim kurumlarında öğretmen adayları güncel sanata dair yeterince bilgilendirilmemektedir.					
5. Sanat eğitimcisi adaylarının günümüz Çağdaş Türk Sanatından kopuk yetiştirmemlidir.					
6. Öğrenim gördüğüm kurumda güncel sanat gelişmeleri konusunda yeterince bilgi edindim.					
7. Günümüzde sanatın belli bir ivme kazanması sanat eğitimcilerinin doğru yetiştirmesi ile mümkün olacaktır.					
8. Sanat eğitimcisi adaylarının hem teorik hem de uygulama derslerinde donanımlı bir sanat eğitimi programına tabi tutulması gerekir.					
9. Sanat eğitiminde sadece yetenek geliştirmeye yönelik derslerin verilmemesi gerekir.					
10. Sanatsal etkinliklerden gazete, dergi, internet vb. aracılığı ile haberdar oluyorum.					
11. Güncel sanat olaylarını okul ortamında takip edemiyorum.					
12. Okuduğum sanat kitaplarında yakın geçmişte meydana gelen sanatsal gelişmeler yer verilmemektedir.					
13. Takip ettiğim sanat dergileri, güncel sanat olaylarını takip etmek için yeterli kaynak değildir.					
14. Gazetelerde sanat haberlerine yeterince önem verilmemektedir.					
15. Ülkemizde sanatsal gelişmeleri yeterince takip edebileceğim yerli veya yabancı süreli yayın yoktur.					
16. Sanat sorunları hakkında bilgi edineceğim kaynak bulmakta zorlanıyorum.					
17. Sanat kitapları ve sanat dergilerinde güncel konuların da yer alması gerekir.					
18. Sanat eğitimi programlarında yakın tarihte yaşanan gelişmelere ilişkin herhangi bir konuya yer verilmemektedir.					

19. Sanat eğitimi programlarında güncel sanata ilişkin bir derse yer verilmesi daha donanımlı ve kapsamlı bir sanat eğitimi için gereklidir.					
20. Sanat eğitimi programları oluşturulurken sanat eğitimindeki mevcut eksiklikler ve problemler göz önünde bulundurulmalıdır.					
21. Çağdaş Türk sanatının daha iyi anlaşılması için sanat eğitiminde yer bulması gerekli değildir.					
22. Sanat eğitimi programlarımız yeterince kapsamlı değildir.					
23. Daha iyi bir sanat eğitimi için mevcut sanat eğitimi programlarımızın irdelenmesi gerekir.					
24. Ülkemizde yaşanan sanat sorunları yeterince gündeme yansımamaktadır.					
25. Sanat sorunlarının irdelenmediği bir sanat eğitimi yetersizdir.					
26. Sanat sorunlarının gündeme yansması gerekli değildir.					
27. Sanat sorunlarının sanat eğitiminde ele alınması gereksizdir.					
28. Ülkemizde yaşanan sanat sorunları kitlelere ulaşmadığı için göz ardı edilmektedir.					
29. Öğrenim gördüğüm kurumda sanat sorunları kapsamında bilgi edinebileceğim bir ders bulunmamaktadır.					
30. sanat eğitimcisi adaylarının sanat gündeminden habersiz olmaları, sanat eğitiminin başlıca sorunlarından biridir.					
31. sanat eğitimcisi adaylarının alanları ile alakalı her konuda bilgi sahibi olmaları gerekmez.					
32. Sanat sorunlarının irdelenmesinde Sanat- Eğitim ilişkisi ele alınmalıdır.					
33. Sanat sorunları konusu sanat eğitiminde yer bulmamalıdır.					
34. Sanat eğitimcisi adaylarının sanat gündemini takip etmeleri gerekli değildir.					
35. Sanat eğitiminde ‘‘Sanat sorunları’’ üzerinde durulan bir konu değildir.					
36. Ülkemizde yaşanan sanat sorunlarını sadece gazete, televizyon dergi, internet vb. aracılığı ile takip etmek yetersizdir.					
37. Ülkemizde sanat alanında sorunlar yaşanmamaktadır.					
38. Sanat eğitimcisi yetiştirmede sadece atölye dersleri yeterlidir.					
39. Güncel sanat sorunlarını aktarmada tek başına medya yeterli bir kaynak değildir.					
40. Ülkemizde yaşanan sanat sorunlarının sanat eğitiminde irdelenmesi gereksizdir.					
41. Sanat eğitimcisi adaylarının alanlarında donanımlı yetiştirilmesi milli kültürün korunmasına katkı sağlamaz.					
42. Sanat eğitimcisi yetiştirilen yükseköğretim kurumlarında teorik ders olarak sadece sanat tarihi okutulması yeterlidir.					
43. Sanat adına yeni gelişmeleri bilmek, sanat tarihini bilmek					

kadar önemlidir.					
44. Ülkemizde sanat alanında yaşanan gelişmeleri öğrenebileceğim bir kaynak bulamıyorum.					
45. Yükseköğrenim düzeyinde sanat eğitimi yetiştirilen resmi kurumlarda ‘‘sanatın sorunları’’ üzerinde durulan bir konu değildir.					
46. Sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının sanat gündemini takip etmeleri için sanat eğitiminde farkındalık yaratılması gerekmektedir.					
47. Sanat – eğitim ilişkisi bir toplumun sanatında olumlu veya olumsuz etkiler yaratabilmektedir.					
48. Ülkemizde sanat adına gelişme sağlamak adına sanat eğitimi programlarımız ülkemizin ihtiyaçlarına göre düzenlenmelidir.					
49. Ülkemizde yaşanan pek çok sanat sorunu politik sorunlardan kaynaklanır, eğitimde irdelenmelidir.					
50. sanat- siyaset ilişkisi toplumun sanat yapısını etkilediği için sanat eğitiminde de yer bulmalıdır.					

EK 2. Nihai Ölçek

Sayın Görsel Sanatlar Öğretmeni Adayı

Bu araştırma; Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Resim – İş Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tez Programı kapsamında yapılmaktadır.

Araştırmanın amacı; ülkemizde meydana gelen sorunsal sanat olaylarına değinmek ve güncel sanat olaylarını yükseköğretim düzeyinde sanat eğitimi kapsamında ele almaktır. Bu doğrultuda ülkemizde gündeme gelen sorunsal sanat olaylarının yükseköğretim düzeyinde sanat eğitiminde irdelenmesi konusunda siz öğretmen adaylarının görüşlerine başvurularak var olan durumun ortaya konulması amaçlanmıştır. İfadeler ‘‘ *Tamamen Katılıyorum, Katılıyorum, Kısmen Katılıyorum; Katılmıyorum, Hiç Katılmıyorum*’’ seçeneklerinden oluşmaktadır.

Bu bilgi toplama formunun geçerliliği verilecek cevapların içtenliğine bağlıdır. Bu nedenle ilgili ifadeleri dikkatle okuyup uygun bulduğunuz alanı (X) şeklinde işaretleyiniz. Lütfen işaretsiz ifade bırakmayınız.

Araştırmama katkıda bulunduğunuz için teşekkür ederim.

Hatice HERDİLİ

I. Bölüm: Kişisel Bilgiler

1. Cinsiyet

Bayan () Erkek ()

2. Sınıf Düzeyi

2. sınıf () 3. Sınıf 4. Sınıf ()

3. Daha önce herhangi bir resmi veya özel kurumda sanat eğitimi aldınız mı?

Evet () Hayır ()

4. Televizyon, internet, gazete, dergi vb. kaynakları haftada kaç gün takip edersiniz?

1 – 2 Gün () 3 – 4 Gün () 5 – 6 Gün () 7 Gün () Hiç ()

5. Aylık Harcama Miktarınız

0 – 300 TL. () 301 – 600 TL. () 601 ve üzeri ()

6. Barınma Durumunuz

Yurt () Aile () Aileden ayrı bir ev ()

7. Yetiştüğünüz yer

Köy – Kasaba () İlçe () İl () Büyük Şehir ()

Türkiye’de Güncel Sanat Olayları İçinde Gündeme Gelen Sorunların Sanat Eğitiminde İrdelenmesi

	Tamamen Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1. Güncel sanat gelişmelerine ilişkin yeterince bilgi sahibiyim.					
2. Çağdaş Türk sanatının yeni kuşaklarının sanata dair her konuda donanımlı yetişmeleri gerekir.					
3. Günümüz sanatçı ve eserlerinin ve yakın geçmişte yaşanan sanatsal gelişmelerin ders kitaplarında yer alması gerekir.					
4. Sanat eğitimcisi adaylarının günümüz Çağdaş Türk Sanatından kopuk yetişmemelidir.					
5. Öğrenim gördüğüm kurumda güncel sanat gelişmeleri konusunda yeterince bilgi edindim.					
6. Günümüzde sanatın belli bir ivme kazanması sanat eğitimcilerinin doğru yetişmesi ile mümkün olacaktır.					
7. Sanat eğitiminde sadece yetenek geliştirmeye yönelik derslerin verilmemesi gerekir.					
8 Sanat eğitimi programlarında güncel sanata ilişkin bir derse yer verilmesi daha donanımlı ve kapsamlı bir sanat eğitimi için gereklidir					
9. Sanat sorunları hakkında bilgi edineceğim kaynak bulmakta zorlanıyorum.					
10. Ülkemizde sanatsal gelişmeleri yeterince takip edebileceğim yerli veya yabancı süreli yayın yoktur.					
11. Sanat eğitimi programlarında yakın tarihte yaşanan gelişmelere ilişkin herhangi bir konuya yer verilmemektedir.					
12. Sanat eğitimi programlarımız yeterince kapsamlı değildir.					
13. . Daha iyi bir sanat eğitimi için mevcut sanat eğitimi programlarımızın irdelenmesi gerekir.					
14. Ülkemizde yaşanan sanat sorunları yeterince gündeme yansımamaktadır.					
15. Sanat eğitimcisi adaylarının sanat gündemini takip etmeleri gerekli değildir.					
16. Sanat – eğitim ilişkisi bir toplumun sanatında olumlu veya olumsuz etkiler yaratabilmektedir.					
17. Sanat eğitimi alan öğretmen adaylarının sanat gündemini takip etmeleri için sanat eğitiminde farkındalık yaratılması gerekmektedir.					

18. Öğrenim gördüğüm kurumda sanat sorunları kapsamında bilgi edinebileceğim bir ders bulunmamaktadır.					
19.. Yükseköğrenim düzeyinde sanat eğitimsi yetiştirilen resmi kurumlarda ‘‘sanatın sorunları’’ üzerinde durulan bir konu değildir.					
20. Sanat eğitiminde ‘‘Sanat sorunları’’ üzerinde durulan bir konu değildir.					
21. Ülkemizde sanat alanında yaşanan gelişmeleri öğrenebileceğim bir kaynak bulamıyorum.					
22. Sanat eğitimsi adaylarının alanlarında donanımlı yetiştirilmesi milli kültürün korunmasına katkı sağlamaz.					
23 Sanat sorunlarının irdelenmesinde Sanat- Eğitim ilişkisi ele alınmalıdır.					
24. Sanat eğitimsi yetiştirmede sadece atölye dersleri yeterlidir.					
25. Sanat sorunlarının irdelenmediği bir sanat eğitimi yetersizdir.					

EK 3. Özgeçmiş

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, Adı	Herdili Hatice
Uyruğu	TC
Doğum tarihi ve yeri	24.08.1989 - Malatya
Medeni hali	Bekar
Telefon	05336809406
Faks	-
E-posta	herdili_hatice@hotmail.com

Eğitim Derecesi	Okul/ program	Mezuniyet yılı
Lise	Malatya Abdulkadir Eriş Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	2007
Üniversite	Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı2011	2011
Yüksek Lisans	Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Resim-iş Eğitimi Anabilim Dalı	-
Doktora	-	-

İş Deneyimi, Yıl	Çalıştığı Yer	Görev
1 yıl	Doğa Koleji Oxford Quality School (Çayyolu)	Görsel Sanatlar Öğretmeni

Yabancı Dil	İngilizce
-------------	-----------

